

Archivo-Colección Lluís Benejam

www.archivocine.com

Octubre 2018

Archivo de cine Institución o particular que colecciona y conserva material de cine.

Coleccionista Persona que colecciona.

Coleccionismo Hecho de coleccionar sistemáticamente objetos de un interés histórico o artístico especial o simplemente raros.

Coleccionar es un plaer y una responsabilidad.

Patricia Phelps de Cisneros

Mecenas y coleccionista

el motivo de este archivo

Mi afición al coleccionismo empezó a finales del año 1960 a partir de los programas de mano.

Fue en el año 1995 donde me fijé en un material de cine que hasta el momento no lo había tenido en cuenta.

En dicho año se celebraba el centenario del cine y me propusieron hacer una exposición en el Círculo de Bellas Artes de Sabadell, una exposición que después se pudo ver en diversas ciudades de Catalunya.

Al coleccionar solamente programas de mano, el cual desapareció a principios de los años 80, me encontré con la imposibilidad de completar la exposicion que me propusieron.

Por este motivo fui a visitar distintos empresarios de cine por si me podían facilitar material necesario para completar la exposición. Y estoy agradecido a muchos de ellos ya que me dieron el material que necesitaba y además descubrí un mundo que desconocía. La despensa *de los cines. Eran salas repletas de carteles, guías, carteleras...*

En los años 90 empezaron a funcionar las multisalas y muchos cines antiguos iban cerrando por la imposibilidad de poder competir con estos recién llegados y eso significava la destrucción de la mayoría de material que durante años habían ido guardando.

Al comprobar la destrucción que se hacía del material surgió en mi un sentimiento de salvaguardar dicho material y eso me motivó empezar un archivo de cine.

Es un archivo "joven", pero con la ilusión de hacerse mayor y con ganas de recoger información de las películas estrenadas en nuestro país.

Lluís Benejam

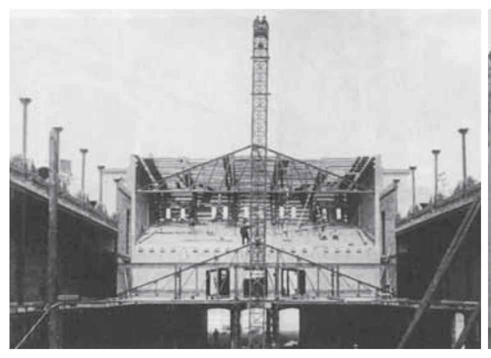
Salas de cine en Figueres que han cerrado

Sala Edison

Inauguración 21 diciembre 1904 - Ultima sesión 13 septiembre 1984

Teatre-Cine El jardí

Inauguración 5 julio 1914 - Ultima sesión 22 noviembre 1987

Cinema Juncaria

Inauguración 30 abril 1964 - Ultima sesión 20 septiembre1994

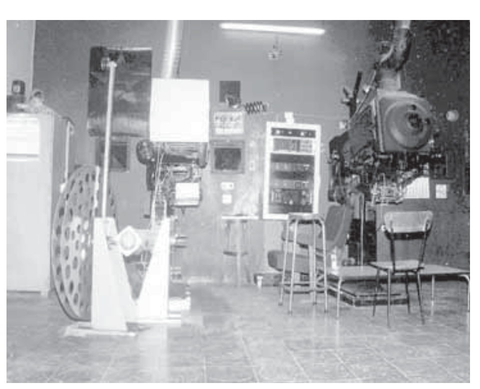

Las Vegas

Inauguración 19 diciembre 1964 - Ultima sesión 8 mayo 2000

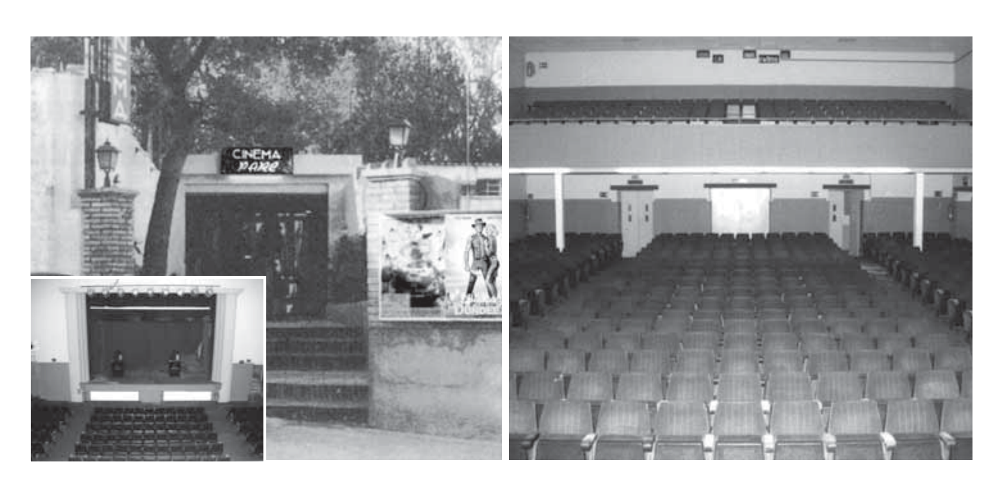

el 6 de abril de 2018, volvió a funcionar con 4 salas

Cinema Parc

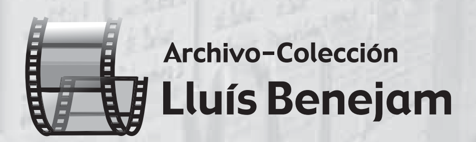
Inauguración 6 abril 1989 - Ultima sesión 31 mayo 1999

Savoy

Inauguración 22 diciembre 1977 - Ultima sesión 20 noviembre 2004

Muestrario de material
que se puede encontrar en el

http://archivocine.com

cartel

Cartel: *Hoja de gran tamaño manuscrita o impresa que se fija en lugares públicos para anunciar una película.*

Con la llegada de las multisalas el cartel puede llegar a desaparecer. Lo que durante muchos años era habitual: ver carteles de cine en distintos puntos de la ciudad, ahora, se exponen en las mismas salas de cine.

En pocos años el cartel tal como lo conocemos puede desaparecer, dando paso a imágenes proyectadas en la pared.

Más de 25.000 carteles desde el año 1927, y de distintos paises, forman parte del archivo.

guías publicitarias / pressbooks

Guía publicitaria o pressbook: Material de papel utilizado por las distribuidoras para facilitar información de las películas a críticos y empresarios de cine.

Ayuda al crítico de cine a tener información de la película, tanto técnica como del argumento.

El empresario de cine, para la publicidad de la película en los diarios, tiene la obligación de utilizar las frases e imágenes relacionadas en la guía. Cuando no había televisión y la radio era el principal elemento de comunicación, en las guías salía una muestra de cuña publicitaria en la cual sólo había que añadir el día, el lugar y la ciudad donde se hacía la película.

Con la entrada de la informática, en pocos años el papel será sustituido por el CD-ROM, donde habrá mucha más información.

Más de 26.000 guías publicitarias o presbooks se pueden consultar en el archivo.

fotocromos / lobbycards

Fotocromo / lobbycard: Hoja en la que salen escenas de una película y que se situaban en los vestíbulos de los cines.

Solían ser juegos de 8, 10 o 12 fotografías y servían para que el espectador viera algunas escenas de la película. En los años 30 eran de un tamaño A5, impresas en color gris o marrón. Luego fueron de mayor tamaño sobre cartón duro, para hacerlo más resistente, ya que dicho material junto con la película iba recorriendo por diferentes salas de cine. Finalmente salieron las de tamaño A4 que la sala de cine las compraba y se los quedaba. Con la entrada de las multisalas, este material ha ido desapareciendo.

En el archivo también se pueden encontrar juegos completos de carteleras.

programas de mano

Programa de mano: *Hasta principios de los años 80 era habitual que se repartieran en los cines para anunciar la siguiente programación.*

En la parte delantera salía reproducido el cartel de la película o una imagen de ésta diferente al cartel y en el dorso, la programación de la siguiente sesión. Había de distintos tamaños, incluso algunos eran troquelados. Después de la guerra civil, detrás solían imprimir *Arriba España, Viva Franco* o *Año de la victoria*. Actualmente las distribuidoras editan alguna pegatina o tarjeta postal.

El uso masivo desapareció por cuestiones económicas, dado que los propietarios de los cines los tenían que comprar a las distribuidoras y luego tenían que hacerse cargo del coste de la impresión del dorso. Por este motivo, hay muchos programas que en la parte posterior están sin imprimir.

Es la afición del coleccionismo de cine que tiene más aceptación.

Más de 15.000 programas de mano forman parte del archivo.

Documentales

Documentales: *El documental es un género cinematográfico y televisivo, realizado sobre imágenes tomadas de la realidad.*

El documental es un cine eminentemente didáctico, que ha pasado por todas las vicisitudes y encuentros positivos de la historia del cine. No es un cine de segunda, pues desde sus inicios el documental ha estado presente con autoridad y eficacia. Más todavía, sus técnicos, debido a la dificultad de las filmaciones, la precariedad de los medios y las adversas condiciones de rodaje con las cuales se encuentran a menudo, han tenido que acrecentar la imaginación con el fin de transmitir sus mensajes, aportando al cine muchos de los inventos y recursos con los cuales actualmente cuenta.

La organización y estructura de imágenes, sonidos (textos y entrevistas) según el punto de vista del autor determina el tipo de documental, dando lugar a una variedad de formatos tan amplia en la actualidad, que van desde el documental puro hasta documentales de creación, pasando por modelos de reportajes muy variados.

Encontrar información de documentales es muy difícil, por la poca difusión que se hace de los mismos

vtr (video o dvd) y TV

Vídeoclubs y TV: *Hay películas que sólo las encontramos en los vídeoclubs o las podemos ver por televisión.*

En un principio todas las películas que tienen cartón de exhibición, se estrenan en la gran pantalla aunque sea un día. Si no ha respondido a las expectativas creadas se intenta comercializar a través del vtr (vídeo o dvd). Algunas directamente se hacen para ser explotadas en el mercado casero. Hay películas que las hacen para televisión y después se comercializan en vídeo y también hay otras (normalmente suelen ser segundas o terceras partes de películas que cambian los protagonistas por otros actores menos conocidos) estas sólo las comercializan para vídeo.

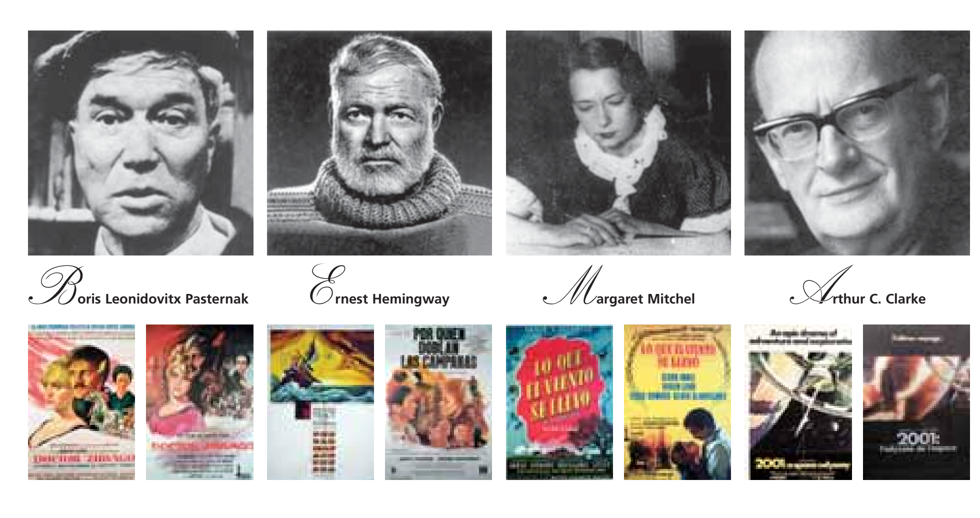
Hay películas antiguas, con actores muy famosos que en su día no llegaron a estrenarse en España por cuestión de la censura y ahora nos llegan en versión vídeo.

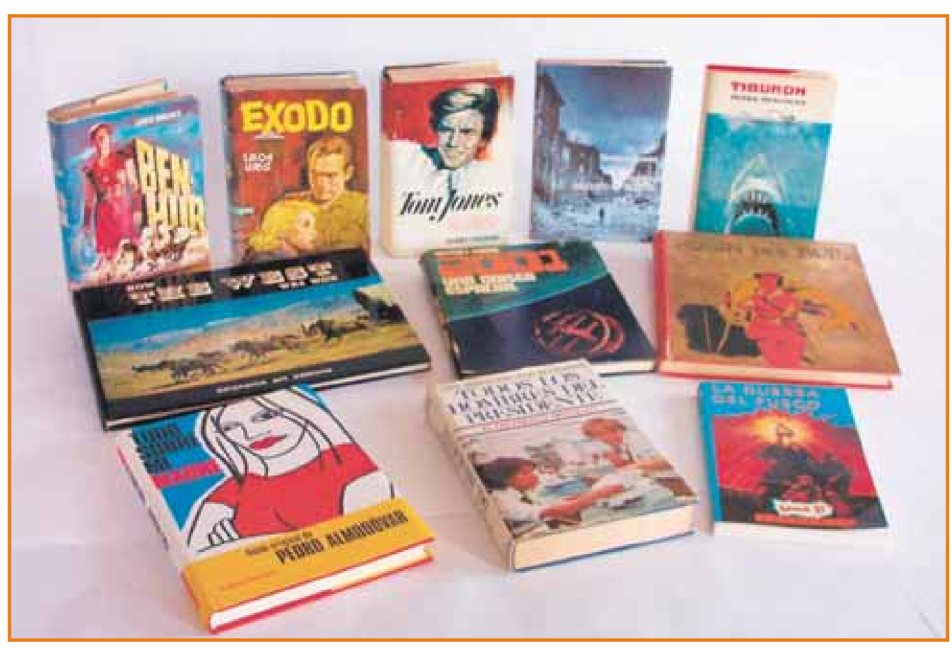

El mercado del vídeo genera mucha información, con distintos diseños de los que se hacen por el cine.

libros

Libros: *Que sirvieron de argumento para hacer la película o que se publicaron después de realizarse el film.*

El archivo dispone de una amplia biblioteca de libros de cine y novelas que han sido llevadas a la pantalla.

discos vinilo y CD

Disco de vinilo: *Es un formato de reproducción de sonido basado en la grabación mecánica analógica. Se ha generalizado la nomenclatura disco de vinilo porque éste era el material habitual para su fabricación.También podían ser de plástico, aluminio u otros materiales.*

La primera grabación se debe a Thomas Edison en 1877. Edison inventó el fonógrafo. En el año 1887 el alemán Emile Beliner lo perfeccionó, para dar vida al modelo que hoy conocemos, por aquel tiempo los discos eran de baquelita por eso motivo eran tan fragiles. Existieron hasta 1948 cuando apareció el disco de vinilo y los equipos hi-fi de alta fidelidad.

El disco de vinilo está viviendo una segunda juventud, gracias a la labor de sellos discográficos que todavía editan sus vinilos en un mercado para DJ's que prefieren el vinilo al CD.

Más de mil piezas entre discos vinil, singles y cd's forman parte del fondo del archivo

murales 3 x 2 m

Colosales murales (2 x 3 m aprox.) que testifican la destreza del artista alicantino A. Borja. Son una creación de principios de los años 60 y hechos totalmente hechos a mano.

Dichos murales se colocaban sobre las puertas de los cines con abundante iluminación, porque era necesario que brillaran lo suficiente para poder ser visto desde lejos.

Para la base del cartel se utilizaba un papel grueso unido por distintos trozos.

Por término medio, para cada póster solía tardar alrededor de dos horas. Borja trabajó bajo licencia de distribuidoras que operaban entonces en España, y por cada mural le pagaron alrededor de 100 pesetas (0,60 euros).

1972

N-G-M Presenta
SIETE NOVIAS
PARA SIETE HERMANOS
JANE POWELL
HOWARD KEEL
ANSCO COLOR · CINEMASCOPE

1954

M-G-M Presenta
LA CONQUISTA
DEL OESTE
¡24 grandes estrellas!
¡3 celebres directores!
METROCOLOR
PREMIADA CON 3 "OSCAR"

1964

CD promocional

Son CD donde se puede encontrar toda la información de la película en cuestión (cartel, pressbook, dossier de prensa, fotos publicitarias, música, trayler, etc.)

cd promocional de la película con dosier de prensa, trayler, imágenes, etc.

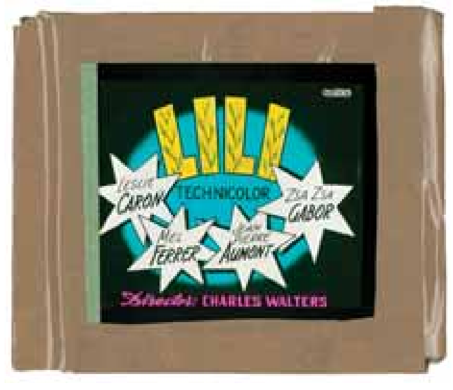

cd ***kit d'àudio*** *promocional destinado a las emisoras de radio*

diapositivas publicitarias y prensa

Diapositivas publicitarias. Pintadas a mano sobre un fotolito. Se utilizaban antiguamente para dar a conocer próximas películas y también para anunciar empresas y productos.

Diapositivas para la prensa. Son diapositivas que las distribuidoras mandaban a los medios de comunicación para que reproducieran alguna imagen. Este sistema casi ha desaparecido ya que las distribuidoras, actualmente, mandan un CD donde se puede encontrar toda la información de la película en cuestión (cartel, pressbook, dossier de prensa, fotos publicitarias, música, trayler, etc.)

diapositiva anunciando la película ***Lili***

diapositiva prensa

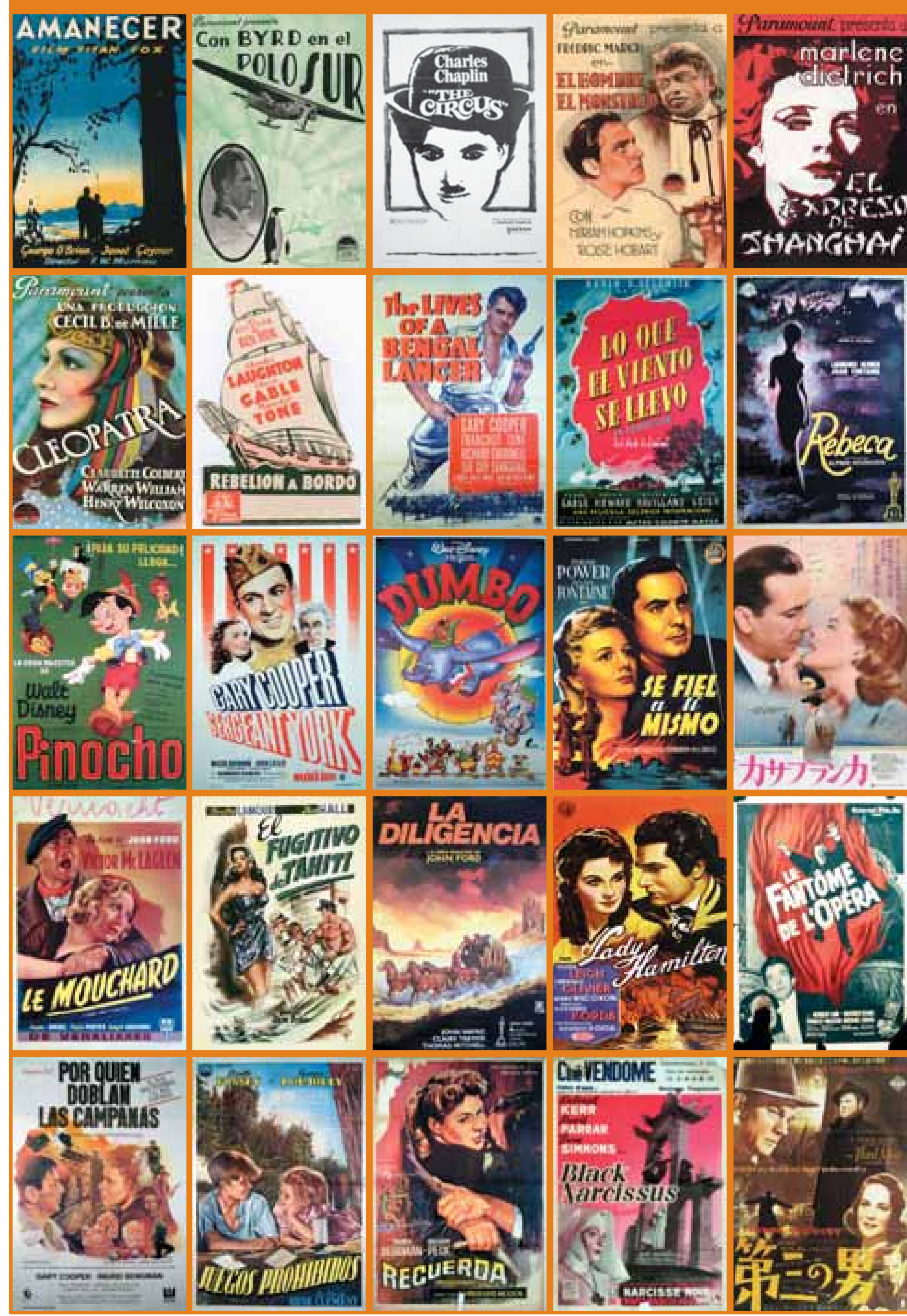
Oscar: *Los Premios de la Academia, más conocidos como Oscar, son los premios cinematográficos otorgados anualmente por la Academy of Motion Pictures, Artes and Sciences de Hollywood, California.*

Entregado por primera vez el 16 de mayo de 1929 en el Hollywood Roosevelt Hotel el Oscar, es una estatuilla de bronce recubierta con oro, de veinticinco centímetros y medio de alto y unos tres kilos de peso.

El coleccionismo de cine es muy extenso y pocas personas tienen la capacidad de poder hacer una colección que englobe todos los temas. Es más fácil centrarse en un determinado tema. Antes de comenzar el archivo de cine fui recogiendo información de las películas ganadoras del premio Oscar en cualquiera de sus apartados y actualmente se puede encontrar en el archivo información impresa de la mayoría de películas ganadoras del premio.

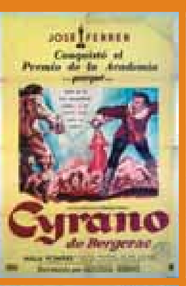

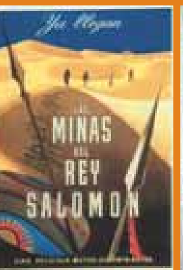

En el archivo se puede encontrar información de la mayoría de películas ganadoras del premio Oscar.

LOS MEJORES AÑOS DE NUESTRA VIDA

Lana Turner
LA CALLE DEL DELFIN VERDE

JOSE FERRER
Conquistó el Premio de la Academia
Cyrano de Bergerac

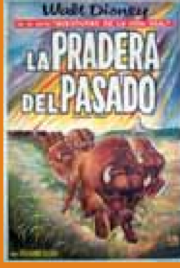

MINAS
REY
SALOMON

un americano en PARIS
GENE KELLY

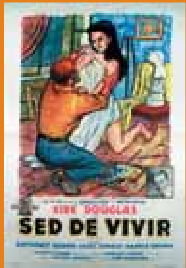

MARLON BRANDO
VIVIEN LEIGH
ELIA KAZAN
UN TRANVIA LLAMADO DESEO
TENNESSEE WILLIAMS

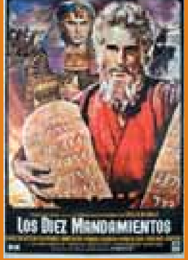

CECIL B. DE MILLE
EL MAYOR ESPECTACULO DEL MUNDO
HUTTON · WILDE
HESTON · LAMOUR
GRAHAME · STEWART

VIVA ZAPATA!
MARLON BRANDO
JEAN PETERS

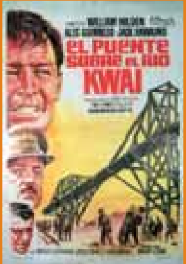

Walt Disney
LA PRADERA DEL PASADO

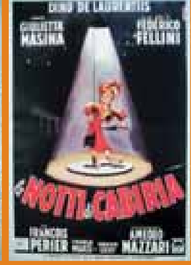

KERR
BRYNNER
el Rey y yo

SED DE VIVIR

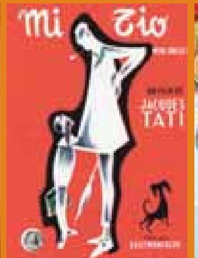

LOS DIEZ MANDAMIENTOS

LA STRADA

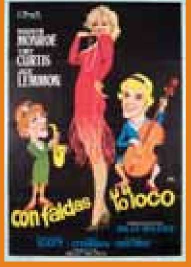

EL PUENTE SOBRE EL RIO KWAI

DINO DE LAURENTIIS
GIULIETTA MASINA
FEDERICO FELLINI
NOTTI DI CABIRIA
FRANÇOIS PERIER
AMEDEO NAZZARI

Gigi

Mi Tio
JACQUES TATI

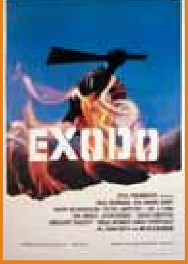

Grand Prix

con faldas y a lo loco

un hombre y una mujer

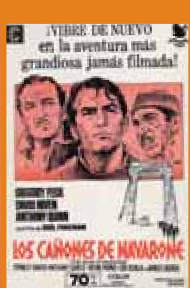

la mujer marcada

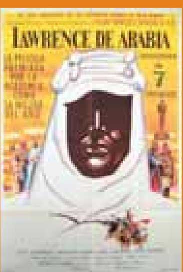
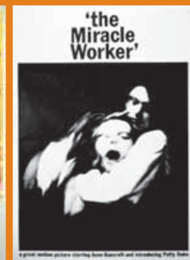

CHARLES CHAPLIN
CANDILEJAS

EXODO

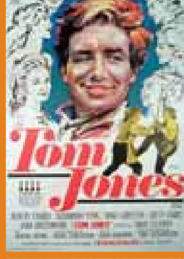

BONNIE Y CLYDE

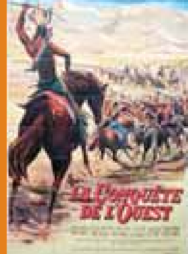

LE HET
PROCES
DE VAN
NUREMBERG

¿Quiere ser el amante de mi mujer?

¡VIBRE DE NUEVO
en la aventura más
grandiosa jamás filmada!
LOS CAÑONES DE NAVARONE
70

LA
DOLCE
VITA

LAWRENCE DE ARABIA
7

'the
Miracle
Worker'

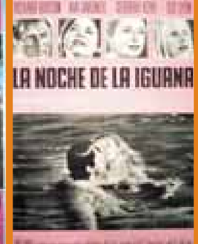
42 ESTRELLAS INTERNACIONALES!
EL DIA
MAS LARGO
DEL SIGLO

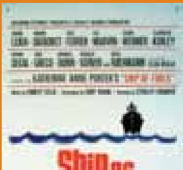
DAVIS
CRAWFORD
¿QUE FUE
DE BABY
JANE?

Tom
Jones

La Conquête
de l'Ouest

L'ŒUVRE MAITRESSE D'ELIA KAZAN

8 1/2

MY FAIR LADY
AUDREY HEPBURN · REX HARRISON

LA NOCHE DE LA IGUANA

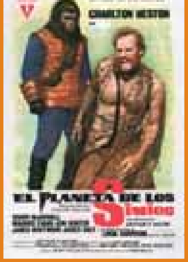
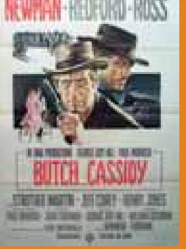
DOCTOR ZHIVAGO

Ship of
Fools

LA CALDA NOTTE
DELL'ISPETTORE TIBBS

ROBERT REDFORD
"THE CANDIDATE"

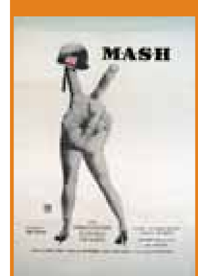
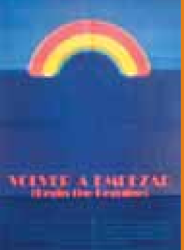
LOS
TRENES
RIGUROSAMENTE
VIGILADOS
JIRI MENZEL

PETER O'TOOLE
KATHARINE HEPBURN

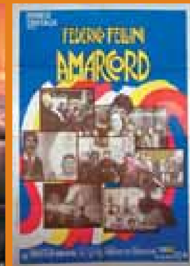
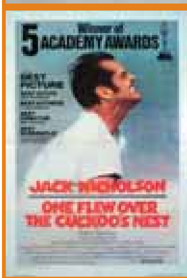
2001: odyssee im weltraum

CHARLTON HESTON
EL PLANETA DE LOS Simios

PAUL NEWMAN · ROBERT REDFORD · KATHARINE ROSS
BUTCH CASSIDY

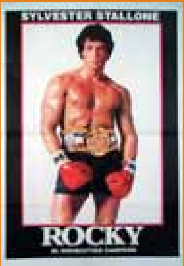
"The last word in thrillers. Terrific."
Z

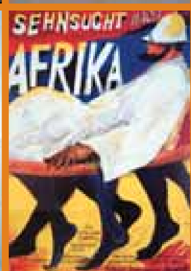
PATTON
GENERALE D'ACCIAIO
GEORGE C. SCOTT · KARL MALDEN
PATTON, GENERALE D'ACCIAIO

MASH

VOLVER A EMPEZAR

el Padrino

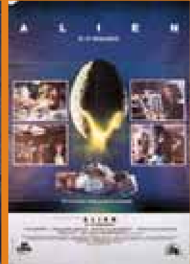
"CHINATOWN"

FEDERICO FELLINI
AMARCORD

5 Winner of ACADEMY AWARDS
JACK NICHOLSON
ONE FLEW OVER THE CUCKOO'S NEST

JAWS
ジョーズ

SYLVESTER STALLONE
ROCKY

CASANOVA
FELLINI

SEHNSUCHT
AFRIKA

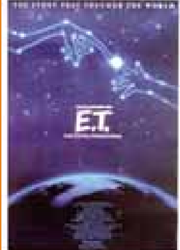
"LA MEJOR PELICULA DEL AÑO"

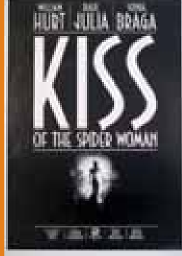
Simone Signoret
MADAME ROSA

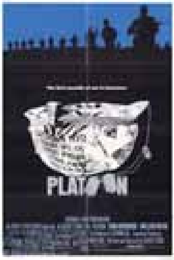
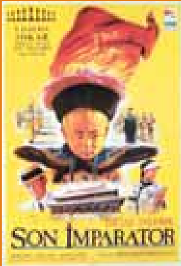
スーパーマン

ALIEN

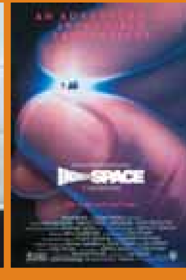
Corcel Negro

Les Chariots de Feu

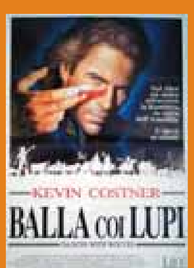
MEPHISTO

E.T.

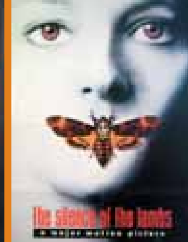
INDIANA JONES

HURT JULIA BRAGA
KISS
OF THE SPIDER WOMAN

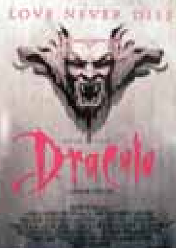

PLATOON

SON IMPARATOR

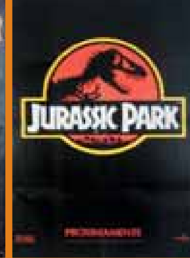
MISSISSIPPI
BURNING

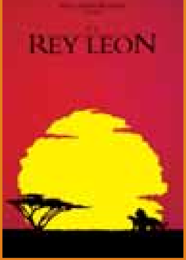

RETURNS

KEVIN COSTNER
BALLA COI LUPI

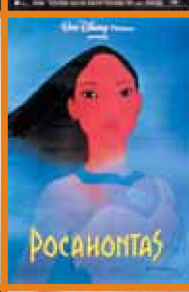
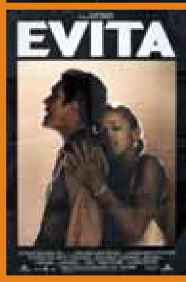
Este año van a por él

the silence of the lambs

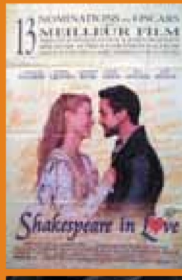
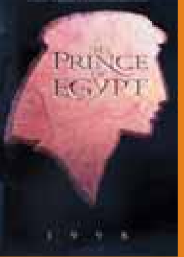

Beauty and the Beast

LOVE NEVER DIES
Dracula

LA LISTE DE SCHINDLER

JURASSIC PARK

ROBIN WILLIAMS
MRS. DOUBTFIRE

REY LEON

MASSIMO TROISI
PHILIPPE NOIRET
IL POSTINO

Pocahontas

EVITA

13 NOMINATIONS aux OSCARS
MEILLEUR FILM
Shakespeare in Love

THE PRINCE OF EGYPT

GIRL, INTERRUPTED
TARZAN

TOUT SUR MA MERE

INDEPENDENCE DAY

YOU BETTER WATCH OUT!
GRINCH

SEIGNEUR DES ANNEAUX

LOS JUGUETES COBRAN VIDA.
TOY STORY

Exposiciones realizadas

Desde 1982 regularmente presento exposiciones para dar a conocer el material de que dispongo

EXPOSICIÓ DE

PROGRAMES DE CINEMA

DE LA COL·LECCIÓ DE

LLUÍS BENEJAM BOHIGAS

Membre de l'Associació Empordanesa
de Col·leccionistes

nº 294 21 desembre 1982 - 4 gener 1983 31 en tancar HORA NOVA

Lluís Benejam, o l'art de col·leccionar programes de cinema

Del 18 de desembre fins al 6 de Gener inclusiu es pot admirar a la sala d'exposicions de La Caixa la Primera Exposició de Programes de Cinema de la col·lecció d'en **Lluís Benejam.** Amb aquest motiu i per les moltes peculiaritats que podem trobar en aquesta exposició ens hem posat en contacte amb en Lluís perque ens parli ell mateix de la seva col·lecció i de l'exposició.

Així em manifesta: **Es pot pensar que exposar una mostra de Programes de Cine no comporta pas gairebé dificultats, tota vegada que la majoria de nosaltres, recercant una mica, encara en trobariem. Ara bé, si es vol presentar una mostra agrupada en base a una sèrie de temes monogràfics: filmografies de grèneres, directors, actors... això es complica, puix que per arribar a aconseguir-ho, cal paciència i afició, així com disposar de temps per a localitzar-los.** No fa pas massa anys que en **Lluís Benejam** es dedica al col·leccionisme i a aquest apartat dels programes de cinema, si bé, amb molt d'entusiasme ha aconseguit una gran quantitat i qualitat en els programes que posseeix.

Per a aquesta exposició, els ha dividit en un total de vint-i-sis quadres, classificats per les següents temàtiques: Primera, programes de cine d'aquells films, directors, actors i actrius —principals i secundaris— que varen ser premiats amb el popular «Oscar» de l'Acadèmia de Hollywood. El segon bloc està dedicat a la filmografia de l'anomenat «mag del suspens»: Sir Alfred Hitchcock. El següent bloc temàtic correspón als programes de la filmografia de James Bond, l'agent 007. El quart bloc el formen tres sèries dedicades a dos actors i una actriu: Marlon Brando, William Holden i la desapareguda recentment Grace Kelly, i per últim el darrer bloc és dedicat a programes-curiositats, programes de cinema encunyats, i d'altres.

Pensem que aquesta exposició, primera en que surt al carrer part de la col·lecció d'en **Lluís Benejam**, és una exposició molt interessant i que cal tenir present per aquestes diades anar a visitar, ja sigui per als interessats al món del col·leccionisme, al món del cinema o al món de l'art car pels seus dibuixos, temàtiques, etc. pot interessar a un ampli sector de públic, molt especialment als aimants del setè art, és a dir el cinema, que podran gaudir d'una àmplia exposició, recordant vells títols, grans actors i directors i els molts records dels seus films preferits.

Per posar punt final, en primer lloc recomanar molt especialment aquesta exposició, que com ja ha quedat dit tindrà lloc a la sala d'exposicions de La Caixa del 18 de desembre al 6 de Gener limitant-se l'horari de 6 a 9 del vespre, i com diu en **Lluís Benejam** en el programa de presentació: **Amb la il·lusió de que aquesta Mostra sigui un «trailer» d'altres venideres, desitjo que tots els qui la visitin puguin gaudir-la!!** Així ho farem.

Josep Mª Ortega

EXPOSICIÓ DE

PROGRAMES DE CINEMA

DE LA COL·LECCIÓ DE

LLUÍS BENEJAM

Lloc: Sala d'Exposicions de La Caixa, c/. Pi i Margall, 1 - Figueres
Dies: Del 18 de Desembre, 1982 al 6 de Gener, 1983
Horari: Cada dia, de 6 a 9 del vespre.

1982. Primera exposición individual en la Sala de Exposiciones de La Caixa. Figueres.

Dies 28 de Febrer, 1 i 2 de Març del 1985

DIJOUS 28 DE FEBRER

A les 4'30 de la tarda: PROJECCIO DE FILMS D'EN TOMAS MALLOL PER A ESCOLARS

A les 10 de la nit: 1ª SESSIO DE CINE-FORUM AMB FILMS D'EN TOMAS MALLOL i d'en CLAUDE LAMBERT

DIVENDRES 1 DE MARÇ

A les 10 de la nit: 2ª SESSIO DE CINE-FORUM AMB FILMS D'EN TOMAS MALLOL i d'en CLAUDE LAMBERT.

DISSABTE, 2 DE MARÇ

A les 10 de la nit: 3ª SESSIO DE CINE-FORUM AMB FILMS D'EN TOMAS MALLOL i d'en CLAUDE LAMBERT. Presentat pel crític cinematogràfic JOAN FCO. DE LASA.

Totes les sessions es faran al CASINO MENESTRAL FIGUERENC i seran comentades per l'autor.

Del 25 de Febrer al 3 de Març estarà oberta al públic una exposició de programes de cinema de la Col·lecció particular de LLUIS BENEJAM, al Museu de Joguets (Sala oberta).

ENTRADA GRATUITA A TOTS ELS ACTES

1985. Actos para reinvindicar que la colección de Tomàs Malloll se quedará en Figueres.

Acadèmia de Belles Arts

Fundada en 1880

Passeig de Manresa, 20 - Tel. 725 09 45 - SABADELL

del 19 de setembre al 2 d'octubre de 1995

Horari: Feiners de 6 a 9 de la tarda. Festius de 12 a 2 del matí i de 6 a 9 tarda

---

Patrocinat per **Editorial Ausa**

EXPOSICIÓ DE PROGRAMES DE CINEMA
DE LA COL·LECCIÓ PARTICULAR DE

LLUÍS BENEJAM BUHIGAS

Amb la col·laboració:

ACADÈMIA DE BELLES ARTS DE SABADELL
AGRUPACIÓ FILATÈLICA I NUMISMÀTICA DEL CASINO MENESTRAL FIGUERENC
STACCATO (ASSOCIACIÓ MUSICAL CINEMATOGRÀFICA)

La exposición "Els òscars de Hollywood" se pudo ver en Sabadell, Vilafranca del Penedès, Sant Hilari Sacalm, Bescanó, Capmany y Figueres

Dos programes curiosos de la col·lecció Benejam. Un de la pel·lícula francesa *Bajo los techos de Paris* i un altre de la catalana *Draps i ferro vell*.

El figuerenc Lluís Benejam ha reunit 17.000 programes de mà que constitueixen un repàs documental a la història del cinema i al marquèting que ha generat aquesta indústria. La col·lecció ha donat peu a una exposició sobre les pel·lícules guardonades amb l'Oscar de Hollywood, que s'ha exhibit aquestes últimes setmanes a Figueres.

El cinema a la butxaca

Un figuerenc ha reunit en una colecció 17.000 programes de mà

JOSEP PUIGBERT

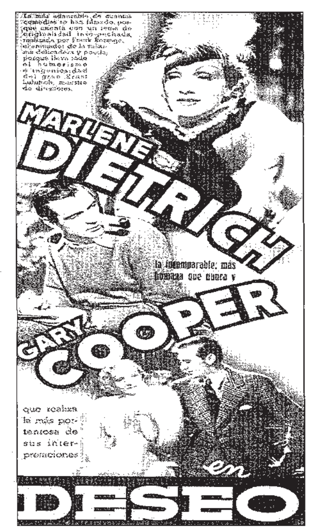
■ **Figueres.—** La col·lecció de Lluís Benejam conté programes històrics que fan referència a fets que es van viure a Figueres durant el primer terç d'aquest segle, com ara la inauguració del cinema sonor —el 6 i 7 de desembre de 1930— amb un cartell múltiple format per *Hermosísimas películas e ilusiones* —que era muda—, *el noticiario fox-sonoro, La barca de Noé* i el *Tesoro de los Menda*; o l'homenatge que la CNT de Figueres i comarca va dedicar a la URSS, amb motiu del qual es va omplir el Teatre El Jardí.

Els programes més antics de la col·lecció són de l'any 1911. Els confeccionats durant la dictadura franquista mostren l'actitud esperpèntica de l'època a causa del seu contingut propagandístic com, per exemple, el de la pel·lícula *Gavilanes, se necesita una bailarina*: *«El senyor gobernador civil de la provincia, como presidente del patronato local para la represión de la trata de blancas, se ha dignado aprobar i recomendar esta película por encontrarla inspirada en la más elevada finalidad. Igual opinión ha merecido de los comités católicos y patronatos donde se ha exhibido.»*

En alguns d'aquests programas apareix l'inconfusible segell de la censura i una gruixuda banda de color negre tapa el nom d'alguns actors i actrius.

Entre els programes preferits de Benejam hi ha el de la pel·lícula *La momia*, il·lustrat amb un sarcòfag el contingut del qual només es veu a contrallum, o el d'una pel·lícula protagonitzada pel pallasso alemany Grock. Aquest programa té forma de maleta i quan s'obre, en surt un pallasso.

La col·lecció, disposada alfabèticament en àlbums —fins a la lletra ela— i en caixes —els restants— té una frontera a l'any 1940. A partir d'aquesta data els programes són reproduccions del cartell, mentre que abans tenien un disseny propi. L'any 1970 van desaparèixer els programes de mà i a partir d'aleshores es distribueixen unes postals que reprodueixen el cartell.

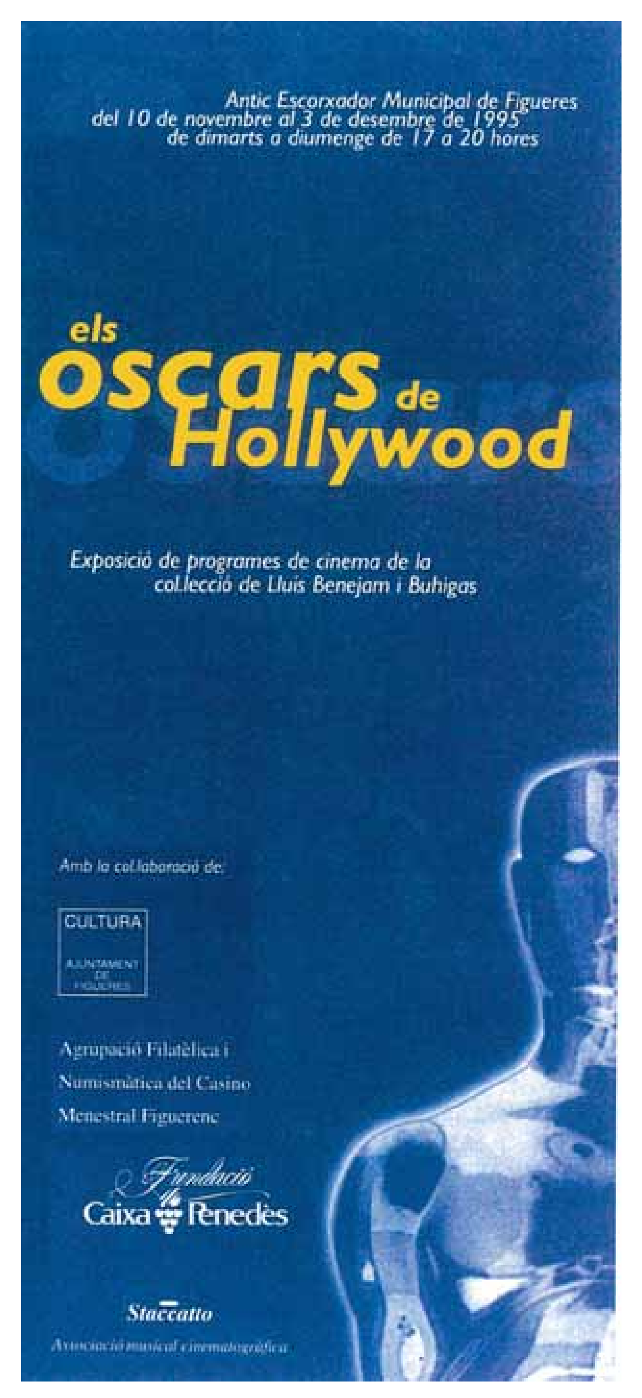
Un programa de *Deseo*, amb Marlene Dietrich i Gary Cooper. A la dreta, un retallable de Josephine Baker.

L'amic valencià

J.P.

■ Tres dies abans que es clogués l'exposició sobre els Oscar que es va fer a l'Escorxador de Figueres, Lluís Benejam va rebre la visita inesperada d'un col·leccionista de València amb qui manté intercanvis des de fa disset anys, però que no coneixia personalment. El valencià, que està jubilat, va obrir uns ulls com unes taronges mentre Benejam li mostrava els àlbums on conserva les seves *perles*. Benejam li va fer de guia de l'exposició, en la qual es va mostrar el recull de programes i guies de les pel·lícules premiades amb l'estatueta. Aquesta exposició itinerant s'exhibirà les properes setmanes a Sant Hilari, Vidreres i Girona.

Lluís Benejam no és un fanàtic del cinema, com la seva col·lecció podria donar a entendre. Durant molts anys no va trepitjar cap sala cinematogràfica. És professional de les arts gràfiques i la seva afició va sorgir a partir del disseny dels programes, que va ser el que veritablement el va captivar. Benejam va iniciar la seva col·lecció quan tenia 14 anys mentre treballava a la impremta de can Trayter, encarregada de confeccionar els programes de la Sala Edison i del Jardí. L'empenta forta la va donar fa catorze anys, quan va adquirir els set mil programes que havia guardat un treballador de l'Edison anomenat Prat. Aquesta va ser una de les poques vegades que Benejam ha pagat per obtenir una peça, ja que defuig el mercantilisme com a sistema per engrandir les col·leccions. No té quantificat el valor de la seva, però el preu de mercat d'alguns programes pot situar-se entre les vint-i-cinc i les trenta mil pessetes.

1995. Exposición individual itinerante para celebrar el centenario del Cinema

Els Òscars de Hollywood

L'exposició que porta aquest títol, que forma part de la col.lecció del figuerenc Lluís Benejam, recorre diferents indrets de les comarques catalanes

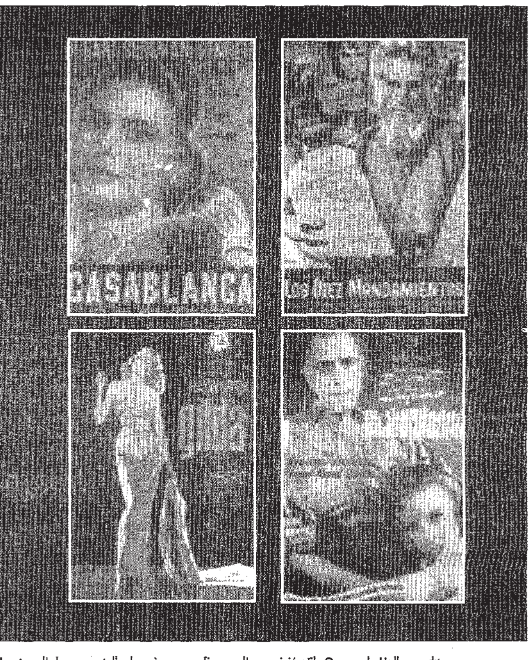
Text: M.F.C.

«L'exposició tracta bàsicament dels Oscars de Hollywood, des de l'any 1927, data en la qual es va concedir per primera vegada aquest guardó i que va recaure sobre la pel.lícula Alas, que era muda, i fins al 1995, amb Forrest Gump. Es recull el premi a la millor pel.lícula, al millor director, al millor actor i actriu i al millor actor i actriu secundaris. A la millor pel.lícula de cada any hi ha una fotografia i una mica de sinopsis per explicar de què anava la història, des de la primera fins a la darrera», comenta Lluís Benejam, figuerenc que compta amb una valuosa col.lecció de cartells i programes de mà dels que es lliuraven antigament quan s'anava al cinema i de les guies que més endavant es fan arribar als empresaris cinematogràfics.

L'exposicio, que fins ara ha estat a Sabadell, a Vilafranca del Penedès, a Figueres, a Sant Hilari Sacalm i a Capmany, es compon de 41 plafons, de 80 centímetres d'amplada per 1 metre d'alçada i se situen cronològicament.«Fins al 1970 normalment són programes de mà que es donaven a la sortida del cinema i del 70 endavant bàsicament l'exposicio consta de les guies que donen als empresaris».

Lluís Benejam va començar la seva col.lecció als 14 anys, «quan vaig entrar a treballar en una impremta de Figueres la qual s'encarregava d'imprimir al darrera dels programes de mà la programació de la setmana següent. S'hi posava la pel.lícula a la qual feia al.lusió la part il.lustrada més la segona pel.lícula. Abans era costum de passar en els cinemes dues pel.lícules amb el corresponent Nodo abans. Quan l'empresari rebia la pel.lícula de la setmana rebia una pila de programes de mà, il.lustrats per una banda, però en blanc pel darrera i s'havia de posar en contacte amb una impremta per anunciar la programació. De tota manera hi ha alguns programes que no estan impresos, ja que no tothom tenia cura de fer-los imprimir. Aquest contacte amb els programes de mà va ser el que em va motivar a fer la col.lecció. I quan en comences a tenir uns quants, cada vegada t'hi aficiones més. Vaig anar al mercat de Sant Antoni de Barcelona en el qual durant molts anys hi havia molta cosa referent a aquest tema i vaig començar a posar-me en contacte amb col.leccionistes. Després vaig agafar un miler de programes i els vaig posar el meu segell al darrera amb la meva adreça i vaig començar a enviar-los a d'altres aficionats i ells me n'enviaven d'altres. Llavors era un sistema de fer canvis i ja se sabia que quan et trobaves una targeta amb adreça volia dir que aquella persona hi estava interessada. Vaig entrar en contacte amb més de 50 col.leccionistes de tot Espanya. Vaig estar uns anys reben i enviant paquets. Durant una època no es donava gaire valor a aquests programes; tan sols deu o dotze anys enrere hi havia gent que te'ls donava només pel fet de treure's del damunt un paper. Molta gent entenia doncs, antigament, que bàsicament el que es feia era anar al cinema. Vaig localitzar col.leccions molt bones a les quals en aquell moment no se li donava cap importància. Ara les coses han canviat i se'ls dóna un altre valor».

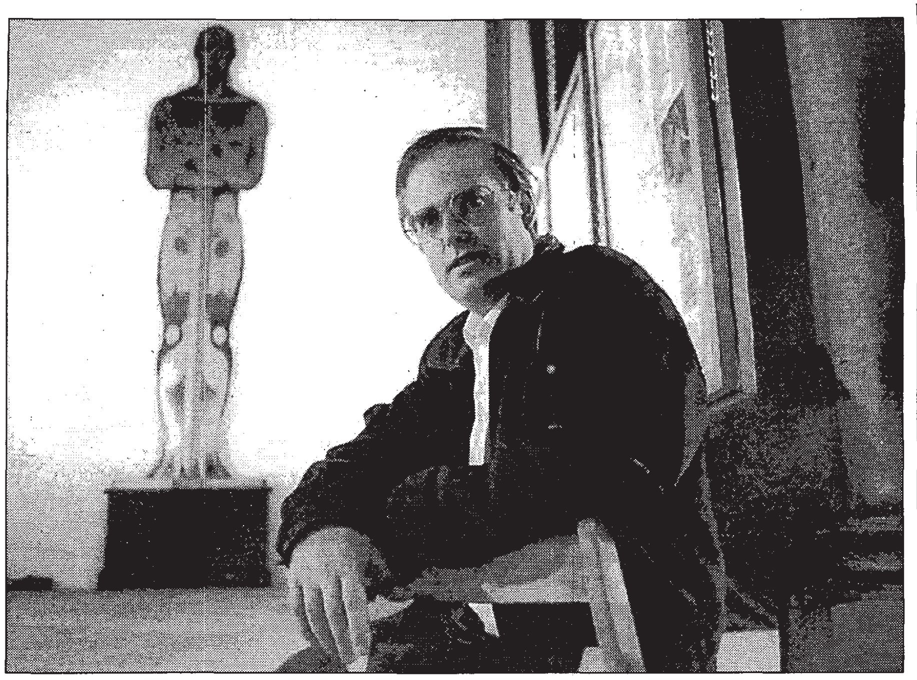
«La col.lecció de Lluís Benejam es compon de 17.000 programes de mà, classificats en dues etapes: dels anys 20 als 40 i dels 40 endavant»

Imatge d'alguns cartells de mà que configuren l'exposició «Els Oscars de Hollywood».

Durant tots aquests anys Lluís Benejam ha aconseguit col.leccionar 17.000 programes de mà. «Primerament els tenia arxivats per ordre alfabètic; però més tard vaig canviar aquest sistema i vaig separar els programes de l'any 40 endarrera i els de l'any 40 endavant. Dels anys 20 als 40 és quan els programes són més bonics i barrejats amb els dels anys 50 i 60 desllueïen una mica, perdien part del seu encant».

La idea de muntar una exposició amb part del material de què disposa aquest figuerenc es remunta a uns dotze anys enrere, quan ja en va fer una a Figueres que tractava dels Oscars i de diferents actors. Va quedar aturada i més endavant, amb la celebració del centenari del cinema, a finals del 94 i primers del 95 es va tornar a tirar endavant la idea de fer una exposició. «Va ser quan vaig contactar amb el president de Belles Arts de Sabadell, el qual em va proposar de muntar-ne una i exposar-la en aquesta localitat. Vaig començar a treballar-hi de nou i presentar la col.lecció més acuradament, amb l'ajuda dels ordinadors. Després d'exposar aquí han estat altres ajuntaments els qui ho han demanat i la cedeixo de manera gratuïta. Per la meva part no demano res; em sento satisfet només pel fet que volti i es vegi a diferents indrets. Només cal que els interessats es facin càrrec del transport i de la difusió que creguin oportuna». L'exposició va acompanyada d'un fil musical que ha estat preparat per l'Associació figuerenca Estacato, associació d'amics de la música del cinema que han preparat set cintes amb la música de pel.lícules que han obtingut Oscars i que també s'ha gravat de forma cronològica. La seva afició per aquests programes ha donat a Lluís Benejam moltes satisfaccions com la situació anecdòtica que es va produir quan va visitar Antoni Quinn en un rodatge que feia per terres empordaneses. «Un bon dia vaig anar al rodatge i vaig ensenyar a l'actor tots els programes de mà que tenia d'ell i les seves pel.lícules. La sorpresa va ser que hi havia algunes pel.lícules que ni ell mateix es recordava que hagués protagonitzat. Fins i tot hi havia programes en què ell sortia d'extra. Li va agradar molt. I d'aquella trobada guardo un vídeo que em fa il.lusió de conservar».

El col·leccionista Lluís Benejam va inaugurar ahir la seva exposició a l'antic escorxador de Figueres. Foto: A. CARRERAS.

Recreen la història dels Oscar de Hollywood en una mostra, a Figueres

Lluís Benejam ha reunit programes, cartells i fotografies

CRISTINA VILÀ

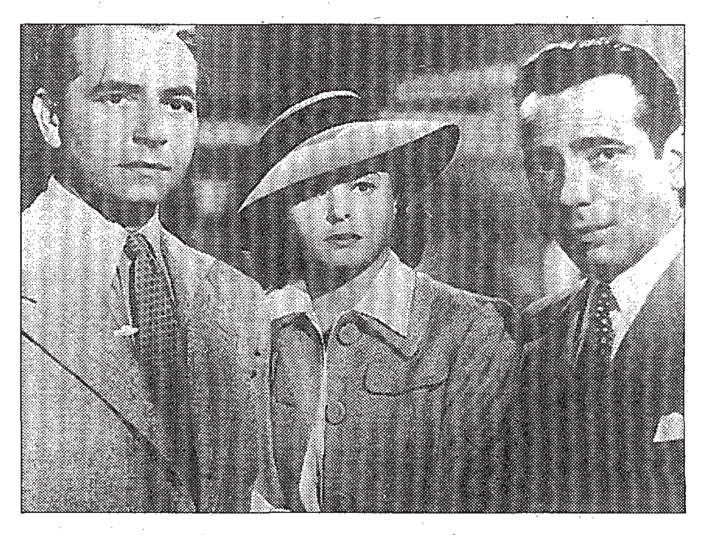
■ **Figueres.**— Seixanta-quatre anys de la història dels premis cinematogràfics més coneguts del món, els Oscar de Hollywood, s'han reunit en una sola exposició instal·lada a l'antic escorxador de Figueres. Per mitjà d'antics programes de mà, guies dels empresaris de l'època, postals, cartells anunciadors i fotografies, el col·leccionista figuerenc Lluís Benejam ha recreat una visió personal dels 100 anys del cinema. A la mostra, que es va inaugurar ahir i estarà oberta fins al 3 de desembre, es projectaran, sense so, algunes de les pel·lícules premiades.

L'exposició, que porta el títol *Els Oscars de Hollywood*, s'ha dividit en quaranta plafons que repassen la història d'aquests singulars premis, des dels seus orígens, l'any 1927, fins a l'actualitat. La mostra, que ja s'ha vist a Sabadell i Vilafranca del Penedès, fa un recorregut cronològic per les pel·lícules que en les principals categories —millor pel·lícula, millors actor i actriu i millors actors secundaris— han obtingut el premi. Amb una fotografia d'*Alas*, que l'any 1928 va ser la primera premiada com a millor film i també l'única pel·lícula muda de la història que ha guanyat un Oscar, comença el recorregut itinerant per la història del cinema.

De cada pel·lícula, Benejam ha escollit diversos programes de mà i la guia que la productora enviava als empresaris espanyols per difondre-la entre el públic. A més, ha complementat la fotografia, que sempre fa referència a la millor pel·lícula, amb una breu sinopsi sobre l'argument. Entre les guies exposades destaca pel seu barroquisme la de *La gran mentira* d'Edmund Goulding, protagonitzada per Bette Davis i premiada l'any 1941. També com a originalitat la mostra recull el passaport d'Ingrid Bergman a *Casablanca*, premiada el 1943.

L'exposició, custodiada per un Oscar de set metres d'alçada, estarà amenitzada contínuament per un fil musical que rememora bandes sonores conegudes. A més, s'ha aprofitat un espai de la sala per fer projeccions, sense so, de pel·lícules premiades.

Bescanó celebra els cent anys de cinema amb una exposició sobre els Oscars

Una escena de «Casablanca», un dels títols mítics de la història del cinema.

DdeG
Bescanó

Bescanó celebrarà a partir de dissabte i fins al proper 3 de març el Centenari del cinema amb l'exposició de programes de la col.lecció de Lluís Benejam i Buhigas, *Els Oscars de Hollywood*. La mostra es durà a terme al centre cultural Maria Rosa Cabré i estarà oberta al públic de sis a nou de la tarda els dies feiners i de dotze a dues i de cinc a vuit els dissabtes i diumenges.

L'exposició, organitzada per l'Ajuntament de Bescanó amb la col.laboració de Staccato i l'Agrupació Filatèlica i Numismàtica del Casino Menestral Figuerenc, és un recorregut de gran interès per als cinèfils que mostra els programes i guies dels films que han aconseguit l'Oscar. Per facilitar el recorregut la mostra es divideix en sis apartats, millor pel.lícula, director, actor, actriu, i actor i actriu secundaris. Cada pel.lícula guanyadora va acompanyada d'un fotograma i un text explicatiu, a més dels guardons obtinguts.

Els orígens

L'Academia Cinematogràfica de Hollywood s'havia acabat de fundar quan l'any 1927 un dels seus membres, Louis B. Mayer, va proposar crear uns premis anuals. Un any després tenia lloc la primera de les cerimònies, les quals encara actualment mouen un impressionant nombre d'interessos.

Lluís Benejam va començar a col.leccionar de ben jove, aproximadament als catorze anys, i tot i no definir-se com un estricte cinèfil ha pogut reunir la col.lecció que es mostra a Bescanó. Benejam ha reunit aquells que pertanyen als Oscar, però no obstant això la seva col.lecció està formada per molts altres programes de mà.

Diari de Girona
3 de febrer de1996

DIMARTS
9 DE GENER DE 1996 / 21

TELEVISIÓ

«Bon dia Catalunya» entrevistarà Benejam

FIGUERES
D.G.

Avui dimarts, a les 10 del matí, el figuerenc Lluís Benejam serà entrevistat al programa de TV3 *Bon dia Catalunya*. Un article aparegut a la premsa comarcal sobre l'exposició *Els Òscars de Hollywood* va interessar l'equip del programa, que va proposar a Benejam una entrevista en directe. "El que em fa més gràcia no és parlar de la col·lecció, sinó veure la televisió per dins", afirma Benejam, que ha seleccionat els programes més singulars de la seva col·lecció de 17.000 per mostrar-los.

Els Òscars de Hollywood, una mostra exhaustiva que recull els programes de mà o guies de les pel·lícules premiades en els apartats de millor pel·lícula, director, actor, actriu, actor secundari i actriu secundària, es va poder veure a Figueres el mes de novembre després de passar per Sabadell i Vilafranca del Penedès i abans d'arribar a Sant Hilari Sacalm i Capmany. A primers de febrer és previst que l'exposició inauguri una sala municipal a Bescanó. Benejam està disposat a atendre totes les sol·licituds que li arribin en aquest sentit: "Ens va portar molta feina, tant a mi com a Stacatto (vuit hores de bandes sonores), i volem que la gent la disfruti. A més, el cost és molt baix".

El programa Bon dia Catalunya de TV3 se hizo eco de la exposición.

En el Sant Jordi, la muerte

EL RUNRÚN

JOSEP MARIA FONALLERAS

O hacemos como que no existe y nos olvidamos de ella hasta que suenen las trompetas y llegue con la guadaña para retarnos a una partida de ajedrez, o nos la tomamos a chirigota hasta morirnos de risa. O, como hacen en México, la invitamos a beber tequila hasta reventar. La iconografía que rodea a los que tienen a la muerte como principal activo de su negocio también admite matices. O se trata del cariacontecido y casi espectral sepulturero de las historias de Lucky Lucke o nos damos de bruces con el simpático guardián del cementerio que nos cuenta cómo juega a la pelota con sus hijos, entre lápidas, nichos y mausoleos.

Los organizadores, los expositores y los colaboradores de Funeralia, un certamen industrial promovido por la Fira de Girona, pertenecen al gremio de los cachondos. Les voy a dar un ejemplo: han encargado, como bibelot de la feria, un monísimo llavero de color verde intenso en forma de pequeño ataúd, en la más pura tradición de aquel humor negro que nos ha proporcionado joyas como "Arsénico por compasión" o "El verdugo". En Funeralia, del 1 al 3 de junio en el Palau Sant Jordi de Barcelona, se van a poder admirar los últimos avances en carrocerías, bronces, esmaltes fotográficos, mármoles, incineraciones y demás, y también habrá un "stand" de la Escuela Superior de Profesionales Funerarios y Afines, que no sé yo qué demonios quiere decir "afines" en este fúnebre contexto. Los visitantes de Funeralia también encontrarán las ofertas de una agencia de viajes (digo yo que para visitar el cementerio marino de Valéry, o la tumba de Kennedy en Arlington) y los números atrasados de la revista "Adiós", que es un nombre elocuente y tremendamente apropiado para entrar en detalles sobre el más allá.

DESDE LA excitante "Muerte en Venecia" hasta la exquisita "Kárate a muerte en Bangkok"

Este año, la novedad más destacada de la feria son las ofertas periféricas, como una curiosa exposición de 58 carteles de películas en las que la palabra "muerte" brilla por su presencia. Lluís Benejam, empresario de artes gráficas y cuya máxima relación con el tema puede que sea el haber maquetado, hace años, alguna esquela, es el coleccionista y tiene en su haber más de 250 ejemplos (entre programas de mano, afiches y reclamos publicitarios) de la íntima relación entre el cine y nuestra querida amiga. Desde la excitante "Muerte en Venecia" hasta la exquisita "Kárate a muerte en Bangkok", pasando por las literarias muertes de viajantes y deteniéndose también, después de pasear por el amor y la muerte, en la muerte a bastonazos de Bruce Lee.

El sector está en alza (incluso Raúl Castro ha admitido que tarde o temprano su hermano se va a morir), pero ¿quién va a entrar en esta Funeralia? Van al Salón del Automóvil quienes suspiran con el modelo de sus sueños. Van al Salón Náutico quienes sueñan con el mar. Pero, ¿quién irá a conocer el interior aterciopelado de su inevitable ataúd, la urna en forma de falsa biblioteca con lomos falsos de color verde intenso donde descansarán eternamente sus cenizas? Desde 1991, nunca he tenido el coraje de visitarla, y me temo que es más indicada para expertos que para futuros usuarios. En cualquier caso, los expositores, buenas personas, acostumbrados a tratar la muerte con la frialdad del profesional, seguro que acaban la jornada riéndose, como los mexicanos, y brindando con tequila. Eso sí, tras una cena de muerte. ●

2001. Exposición individual en el Palau Sant Jordi de Barcelona, en el marco la Feria de Funeràlia acon una muestra de 60 carteles donde aparecía la palabra muerte.

2006. Exposición individual en Capmany de 53 carteles de películas ganadoras del premio oscar a la mejor película (1935-2006)

LLUÍS Benejam **Col·leccionista de cartells i programes de cinema**

Amb una tasca molt semblant a la d'un detectiu, cercant a les golfes de cinemes tancats, a mercats, intercanviant a través d'Internet,... el figuerenc Lluís Benejam ha aconseguit una impressionant col·lecció de cartells i programes de mà de cinema: 17.000 cartells i 15.000 programes de mà. Recentment ha exposat cartells de pel·lícules guardonades amb l'Òscar a Capmany, a l'Alt Empordà.

"Col·leccionar és crear memòria"

TEXT: MOISÈS DE PABLO FOTOGRAFIA: CONXI MOLONS

"El cartell es mantindrà. El programa ha desaparegut. La cartellera també. La guia publicitària suposo que desapareixerà. El pòster petit es mantindrà, però hi haurà els muntatges de les entrades dels cinemes. Allò de cartró que és preciós. I va a les escombraries. I té molt bon muntatge. El cartell és mantindrà. Fins que en una diapositiva es pugui projectar la imatge en una pantalla."

Lluís Benejam (Figueres, 1954) va començar la seva col·lecció com un passatemps compatible amb la impremta on treballava. Amb els anys, s'ha convertit en una mena de guardià de la cultura. Conserva un llegat que, en molts casos, ha desaparegut. Entrem en el món del col·leccionisme.

Què s'ha pogut veure a la seva exposició de cartells a Capmany? A l'exposició que he fet, de cartelles de cinema de 1935 a 2006, es pot veure com entre el 1935 i el 1970, aproximadament, hi havia un sistema de cartellisme que ara només és *photoshop*. És mecànic. Abans veies la mà de l'artista. Suposo que tot és una qüestió de diners. Les distribuïdores tenien els seus dibuixants. La gent dels murals de Barcelona estaven a sou. Però és clar, això s'ha acabat. Cap als anys 80, els americans veuen que els productes de les pel·lícules són un mercat. A les botigues de pòsters ja no saps si els pòsters són per vendre o per la pel·lícula.

Són coneguts els cartellistes espanyols? Sí. Gent com en Mac, en Soligó. Aquests dos es coneixen bastant. Actualment hi ha el cartellista Óscar Mariné, de les pel·lícules d'Almodóvar i Álex de la Iglesia.

Què li va atreure dels cartells, perquè suposo que devia treballar en un entorn relacionat amb la impremta. (S'ho pensa) Vaig començar a treballar en una impremta. Que era allà on es reimprimia el programa de mà. Això és el que t'arriba. En aquella època els programes de mà es donaven a tots els cines de Figueres i allò tu ho guardaves. Als anys 70 es va deixar de donar el programa. Hi havia molta gent que guardava capses plenes de programes. Aquesta gent, quan es canviava de casa, els llençaven o els donaven.

No tenien consciència que fos valuós? No. Jo vaig tenir la sort que hi havia gent gran que tenia programes d'abans de la Guerra Civil i em van donar força material. I em va servir per tenir una col·lecció important de programes de cine. I què va passar? Vaig obrir l'empresa i durant 10-12 anys vaig tenir la col·lecció aturada. Fins que un dia la vaig començar a triar. Devia ser un any o dos abans del centenari del cinema. I en el centenari vaig fer una exposició a Belles Arts de Sabadell. I vaig necessitar trobar molt de material.

Però ja en devia tenir molt, no? Sobretot programes de mà. I algun cartell petit. La col·lecció era només de programes. Però al voler muntar la col·lecció dedicada als Òscar, em quedaven molts buits. Vaig començar a buscar cartells recents als cinemes de Figueres. I em van deixar pujar a les golfes. Allà vaig descobrir la quantitat de material emmagatzemat. Abans, els cinemes guardaven els materials. Hi havia pel·lícules que es tornaven a fer i es guardaven els cartells. Per norma ho guardaven. Ara no, les multisales tenen un espai molt reduït i ho llencen tot. Vaig dir a un propietari que què en feien, i li vaig demanar si m'ho podia emportar. I a partir d'aquí vaig veure que tancaven molts cines.

De Tossa, de Blanes, de Girona, de Banyoles... I tots em van donar material que tenien en golfes. Se'ls feia malbé. La meva idea era centrar-me en els Òscar.

Per tenir un nucli fort sobre un tema. Sí. Va ser llavors quan vaig aprofitar per fer molts intercanvis amb gent de França, de Sud-amèrica, d'Estats Units.

Em va comentar que es fa sobretot per Internet. Internet és una porta oberta. Abans es feia per cartes i paquets.

Hi ha pàgines de col·leccionistes? No. Tens l'adreça i li envies llistats. I si vol, li envies la imatge.

Té gent de molt lluny? De Montevideo, Lino Lakes d'Estats Units i París.

I a un senyor de l'Uruguai, què li interessa dels cartells d'aquí? Li interessa el cartell espanyol. Els cartells d'allà són diferents dels d'aquí. Tinc un senyor dels Estats Units que li interessa tot allò relacionat amb ciència-ficció. De tot el món. Ell busca coses. I jo quan li trobo una cosa d'Europa, li faig saber. Al francès li envio llistes i ell tria.

També hi ha un mercat econòmic del cartell, però vostès canvien. Jo no he fet mai negoci amb un cartell que m'han donat. La meva idea és l'intercanvi. Se n'han de comprar. I he aconseguit peces bones amb peces meves. A l'Institut Jean Vigo fem intercanvis de manera brutal. En dos anys ens hem intercanviat 4.000 cartells, entre tots dos. A tots dos ens interessa. Què vol dir? Que hi ha gent que intercanvia. Després vaig començar a buscar cartells de pel·lícules poc conegudes. I vaig començar a fer un arxiu cinematogràfic. Aquest és un llistat de pel·lícules per ordre alfabètic (m'ensenya el seu arxiu, un llibre gruixut d'uns 5 centímetres). I aquí trobo si tinc la guia, el programa, el cartell, les diapositives, el disc, el cedé, el devedé...

Deu tenir informació de milers de pel·lícules. Tinc relacionades, des del 1926 fins ara, unes 31.000 pel·lícules estrenades a Espanya. Poden ser més perquè no hi són els curtmetratges. D'elles, tinc informació d'unes 21.000.

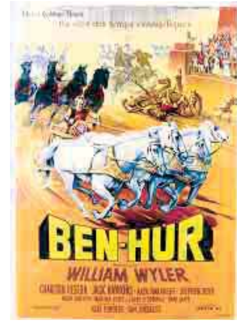
Té més del 60% de tot. Déu n'hi do! En vermell tinc les guies. En verd és el programa. Hi ha cartelleres, diapositives... Tinc el pòster, d'on sigui. El francès té tres mides. També si és de vídeo, que és diferent al del cinema. Ara hi ha pel·lícules que van directament al vídeo. Hi ha tanta oferta que els

CARTELLS DELS ÒSCAR, A CAPMANY. La localitat altempordanesa de Capmany ha tingut el privilegi, fins diumenge passat, dia 20 de maig, de gaudir de l'exposició de cartells de films que van merèixer un premi Òscar entre 1935 i 2006. Triats pel mateix col·leccionista Lluís Benejam. El primer film era *Rebelión a bordo*, del 1935, i el darrer, *Infiltrados*, del 2006. Poden veure alguns d'aquests cartells al reportatge, i també hi ha altres que formen part de la col·lecció de Benejam. El cartellisme de l'*Star System* aconseguia quotes artístiques importants. Una signatura pròpia de l'artista. Fins la situació actual, on dominen les arts mecàniques. En total, són 53 cartells, els que formen l'exposició. Hi ha informacions de pel·lícules no nominades. Sinopsis de cadascun dels films i plafons de notícies que van passar per situar la gent, com el dia de l'aparició dels Beatles, o el dia que va explotar la bomba atòmica.

cinemes no la poden absorbir. També diapositives de la mitja part, quan hi havia doble sessió. També diapositives que van a premsa, que us arriben a vosaltres. Si hi ha cedés o elepés. És l'única manera de tenir una col·lecció ordenada.

Hi ha molta gent a Catalunya que tingui tants cartells? Sí. Però és gent que no vol tenir massa contacte. Però a nivell d'allò que tinc, faig intercanvi amb un noi de Tarragona, que li agraden les coses de l'oest. Però que ho aplegui tot, com jo, no conec ningú. Ara, suposo que deu haver-hi gent amb molt més que jo.

Va començar al 1992. Sí. Ara, que ho tinguin catalogat... Porta molta feina.

Quants cartells i programes té? Tinc uns 17.000 cartells. I de programes s'havia dit que s'havien fet entre 19.000 i 20.000, i jo en dec tenir uns 15.000.

Amb l'inconvenient que cada any hi ha més pel·lícules. Sí. Però el meu catàleg l'actualitzo cada divendres veient les entrenes setmanals.

Hi ha alguna llacuna difícil d'omplir, com l'època de la Guerra Civil? Sí. És molt difícil. Aquí es paguen preus molt forts.

I una pel·lícula coneguda va més cotitzada? Sí. Els venedors tenen un concepte equivocat. Troben *Lo que el viento se llevó*. Ells veuen que en una subhasta s'han pagat 3.000 euros, però per un cartell dels anys 50. No per un cartell dels anys 80. Una cosa és l'original. I una altra les reposicions. Jo ho busco tot.

Així que d'una pel·lícula té 4 o 5 cartells. Sí. O set.

Continua fent la col·lecció dels Òscar? Sí. Per l'exposició de Capmany em van regalar un fulletó del Windsor de *Lo que el viento se llevó*. A l'estrena s'havia d'anar amb vestit de gala, als anys 50. Als Òscar tant poden haver-hi cartells xinesos o vietnamites. Puc tenir cartells que potser no serveixen per res, o algú pot fer un estudi sobre un actor o director i li fa servei.

Guarda una sèrie de béns culturals que molta gent va llençar. Sí, es va llençar molt. Filmax mateix, quan va voler fer un llibre dels seus 50 anys, no tenia material. I allà coneixia una noia que em va donar material i li vaig deixar coses. Vas a un brocanter, i la gent diu: «Mira, això ho teníem a casa». I el cartell de cinema no es col·leccionava.

Es troben falsificacions de cartells? Més que falsificacions, són reimpressions. El programa sí que s'havia falsificat.

Hi ha cartells que li facin molta il·lusió? *Casablanca*, la primera edició. No la tindré mai. Tinc molt clar que la col·lecció no ha de ressentir l'economia familiar. Et podries gastar milionades. S'han fet moltes col·leccions amb la butxaca. Però quina il·lusió té aquella persona?

Tenir-ho. Sí. Col·leccionar em permet relaxar-me. És un passatemps. Sempre dic: col·leccionar no és comprar o vendre. És crear memòria. Vaig conèixer un noi de València que venia murals, i vaig aconseguir fer intercanvis. Quan tens 17.000 cartells, 3 més o menys no són tan importants. Un cartell belga de *Lilí* és preciós. És com una pintura.

El cartell té futur? El cartell és mantindrà. El programa ha desaparegut. La cartellera també. La guia publicitària suposo que desapareixerà. El pòster petit es mantindrà, però hi haurà els muntatges de les entrades dels cinemes. Allò de cartró que és preciós. I va a les escombraries. I té molt bon muntatge. El cartell es mantindrà. Fins que en una diapositiva es pugui projectar la imatge en una pantalla.

EXPOSICIÓ

FIGUERES I EL CINEMA

DE L'ARXIU-COL·LECCIÓ LLUÍS BENEJAM

del 17 de novembre al 16 de desembre de 2007

LA CATE ESPAI CULTURAL

Ronda Rector Arolas, 4 - FIGUERES

CONFERÈNCIA INAUGURAL

FIGUERES I EL CINEMA: UNA HISTÒRIA EN 35 MM

ALFONS MARTÍNEZ PUIG, llicenciat en història

17 de novembre a les 19 hores

L'exposició es podrà visitar els divendres i dissabtes de 18 a 20.30 h
i els diumenges d'11 a 13 h i de 18 a 20.30 h

Organitza:
Patronat de la Catequística / Cineclub Diòptria

Col·labora:
Ajuntament de Figueres / Diputació de Girona / Agrupació Filatèlica del Casino Menestral Figuerenc

2007. Exposición individual en el Patronat de la Catequística Figueres.
Sobre la historia de los cines en Figueres

EL PUNT
Girona: C/Santa Eugènia, 42. 17005. Apt. 261. © 972 18 64 00. Fax 972 18 64 20.

la contra | JOSEP PUIGBERT

Els setze cines de Figueres

Una exposició mostra les sales que hi ha hagut a la ciutat i els cartells de les pel·lícules amb Oscar

Col·leccionar no és comprar o vendre, és crear memòria. Aquesta és la màxima en què s'inspira el figuerenc Lluís Benejam per engreixar la col·lecció de cartells, programes i objectes diversos relacionats amb el cinema que va començar fa setze anys. A l'Estat espanyol, des que es va instaurar el cinematògraf, s'han exhibit 34.000 pel·lícules, de 24.000 de les quals ell té alguna cosa. Tot figura en un voluminós arxiu on hi ha escrit, per ordre alfabètic, el títol de totes les pel·lícules, el nom del director i el material de què en disposa. «No en trec un profit, sinó que intento fer un arxiu perquè d'alguna manera quedi una cosa documentada, perquè ara hi ha tantes coses que moltes pel·lícules ni s'exhibeixen i es viu tan de presa que la gent no se'n recorda de tot», explica Benejam.

Doncs una part de la memòria del cinema a Figueres es pot recuperar veient una exposició que es pot visitar els divendres a la tarda i els caps de setmana, fins al 16 de desembre, als baixos del Patronat de la Catequística. S'estructura en dues parts, una d'àmbit local i l'altra, global. A la primera hi ha imatges i les referències a tots els cinemes i sales de projeccions que hi ha hagut a la ciutat. La primera va ser el 10 de març de 1898 en el que s'anomenava Salón de la Placeta, a l'espai on avui hi ha el Museu de l'Empordà. L'entrada costava 20 cèntims a preferent i deu a general, totes donaven dret a seure en cadires de balca. Aquest primer cinema, però, no va tenir gaire èxit de públic i va tancar un any més tard amb una sessió a benefici de la Creu Roja amb la projecció de setze pel·lícules. El segon local exclusiu de cinema a Figueres va ser la primera Sala Edison, que es va inaugurar el 21 de desembre de 1904 i que va ser construïda per Carles Cusí en una petita part de la finca situada al número 10 del carrer Sant Pau. Un altre cinema va ser el situat al número 18 del carrer Lasauca i que s'anomenava Cinematógrafo Nuevo. Era l'any 1908 i ja s'exhibia una de les primeres pel·lícules pintades en color com va ser *Adelante con la música*. Va tancar i un any més tard es va reobrir com a Salón Novedades. El cinema ja era una activitat preferida entre els figuerencs i en aquella època també es feien projeccions a l'aire lliure a l'horta d'en Galoià, a on ara hi ha la plaça Josep Pla, i els jardins Puig Pujades o al Publi Río Cinema, al carrer Vilafant –amb capacitat per a 149 espectadors–. Tot això va donar peu a la restauració i ampliació de la Sala Edison (1909), que va tenir l'embranzida definitiva amb la construcció d'un gran i luxós edifici (1913) que ha representat el cinema històric de la ciutat, ja que es va mantenir fins al 1984. La llista de cinemes que hi ha hagut a Figueres la completen el Teatre Municipal –actual Museu Dalí–, els Fossos, el Casino Menestral, La Catequística, El Jardí o els més *contemporanis*: Las Vegas (1964-2000), el Juncària (1964-1994), el Savoy (1977-2004), el Parc (1989-1994) i el multisales, inaugurat el 1998, que és l'únic que queda.

Al marge de la història dels cinemes a Figueres, l'exposició es completa amb una part més global on hi ha els cartells de quaranta pel·lícules de les 79 que han guanyat un Oscar, notícies sobre cinema, portades de revistes dels anys trenta, bandes sonores i diferents versions dels ninots característics de la factoria Disney, com són en Mickey i la Minnie.

A dalt, Benejam al costat de cartells de cinema i, a sota, imatges de l'exposició. / J.P.

FIRES I FESTES DE LA SANTA CREU - FIGUERES 26 ABRIL 2009

FIRA DE COL·LECCIONISME
dedicada al món del cinema
VENDA DE CARTELLS DE CINEMA
cedits per l'arxiu-col·lecció Lluís Benejam

La recaptació que es farà amb la venda dels cartells de cinema ajudarà a finançar la restauració de les vitrines de la biblioteca del Casino Menestral

El dia 26 d'abril, al bell mig de la Rambla de Figueres, es posaran a la venda un total de 1.500 cartells originals 70x100 (1960-2008). Es pot veure la llista i les imatges dels cartells a la plana d'Internet:

www.casinomenestral.cat

A més, també hi haurà diverses taules que posaran a la venda material de cinema per a afeccionats i col·leccionistes.

Organitza:

Tel. 972 678 666

Amb el suport de:

LLETRES

UNA DIADA DE CINE

Tenim gent noble i idealista que, quan se'ls regira la testa, són capaços de deixar-se la salut en tasques grandioses

Diumenge, la Rambla de Figueres serà Hollywood. Marxar-ne sense un cartell de cine a les mans es podrà qualificar de falta de sensibilitat atòmica.

Lluís Benejam ha cedit al Casino Menestral 1.500 cartells esplèndids, esclatants i embriagadors. Tots es posaran a la venda, a preus popularíssims, coincidint amb la Fira del Col·leccionisme. I els guanys obtinguts serviran per remodelar la Biblioteca Ernest Lluch. Un bon toc d'atenció a l'atonia i la letargia de part de la nostra societat civil i la nostra classe política.

El gest insòlit de Benejam és dels que ens converteixen en una capital cultural de debò. Igual que ho fa l'existència d'una entitat tan ferma com el Menestral. Jo, i perdoneu la gosadia, sense el cine no seria com sóc. Però sense moltes de les conferències, les exposicions i les fires organitzades pel Casino, tampoc.

Joan Armangué sempre ho ha proclamat: la gran força de Figueres i de la comarca resideix en els seus homes i dones. És ben veritat. Tenim gent noble i idealista que, quan se'ls regira la testa, són capaços de deixar-se el sou o la salut en tasques grandioses. Tan inversemblants com la construcció d'un submarí, un museu, un automòbil amb nom de vent o un estudi de gravació.

Aquest diumenge anirem a comprar cartells. I ho farem amb passió, ganes i orgull. Proclamant la nostra triple militància de cinèfils, menestrals i figuerencs. Tres arrels identitàries que, dia rere dia, ens ajuden a ser millors persones. A ser més ciutadans del món.

Sebastià Roig

«Operació Vitrines»

Lluís Benejam dóna 1.500 cartells de cine per restaurar les vitrines del Casino Menestral figuerenc

DANI CHICANO / **Figueres**

● Lluís Benejam és un col·leccionista figuerenc de tota mena de material imprès i d'informació relativa al cinema: bàsicament cartells, però també guies publicitàries, llibres, bandes sonores, diapositives o fotos de rodatge de films estrenats a l'Estat espanyol. Benejam ha aplegat al seu arxiu més de 24.000 cartells, i hi té material d'uns 28.000 films. Ara, aquest col·leccionista ha decidit desprendre's, sense contraprestació, de 1.500 duplicats originals de cartells de pel·lícules, que es posaran a la venda durant la fira de col·leccionisme que organitza el Casino Menestral, una fira que incorpora aquest any el món del cinema i que se celebrarà diumenge vinent, amb motiu de les fires de la Santa Creu, al bell mig de la Rambla de Figueres. Els cartells tenen unes mides de 70 x 100 centímetres, i estaran distribuïts, seguint un criteri temàtic, en més d'una vintena de taules.

Lluís Benejam, envoltat d'alguns dels cartells que es podran adquirir. / JOAN SABATER

L'*operació*, però, té un objectiu concret: la recaptació es destinarà a la reparació de les vitrines de la biblioteca Ernest Lluch, del Casino Menestral. La capital de l'Alt Empordà està òrfena del seu epicentre cultural d'ençà que l'any 2004 van començar les obres de rehabilitació de l'edifici. Benejam es mostra indignat per tot plegat: «És vergonyós el que està passant amb el Casino Menestral, que la seva restauració es vegi tan llunyana, ja que es tracta d'un centre cultural de primer ordre, que Figueres necessita.» Benejam voldria que la ciutadania es conscienciés pel que fa a la situació del Casino Menestral, la rehabilitació del qual està actualment aturada, situació que es manté d'ençà de principis del 2007 per tot un seguit de problemes en el finançament, sense que ni l'administració local, ni cap altra, no hagin estat capaces de solucionar-ho.

casinomenestralFIGUERENC

ANTICS JUTJATS

EXPOSICIÓ

25 anys del rodatge de la pel·lícula

DINS ELS ACTES DE LA 2 FIRA DEL CINEMA

Dijous, 6 de maig, a 1/4 de 8 del vespre, al Casino Menestral

INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ

sobre la pel·lícula rodada a Requesens, ara fa 25 anys,
presentada per SEBASTIÀ ROIG

El Caballero del Dragón

dirigida per **FERNANDO COLOMO** amb Miguel Bosé, Klaus Kinski, Harvey Keitel...

TAULA RODONA moderada per FRANCESC CRUANYES.

L'acte comptarà amb l'assistència del director de la pel·lícula,
FERNANDO COLOMO, del guionista **Andreu Martín**, del dissenyador **Enrique Ventura**,
i de **Lluís Molinas**, autor del llibre *Costa Brava plató de cinema*

L'exposició estarà oberta del 6 al 22 de maig. De dilluns a dissabte d'11 a 13 h. i de 17 a 21 h.

www.casinomenestral.cat - www.firacinemafigueres.com

II FIRA del CINEMA
9 de maig de 2010 - Carpa a la RAMBLA Figueres
Venda de cartells i material de cinema
34a FIRA
DEL COL·LECCIONISME
www.casinomenestral.cat - www.firacinemafigueres.com
Organitza:
casinomenestral
FIGUERENC
Col·laboren:
Associació Filatèlica i Numismàtica
Amb el suport de:
Ajuntament de Figueres
EMPORDÀ
HORA NOVA
tramuntana
roger
Diagonal
Es poden reservar cartells a través de la web del Casino Menestral : www.casinomenestral.cat

casinomenestralFIGUERENC
ANTICS JUTJATS

exposició

Teresa Gimpera i el cinema

INAUGURACIÓ

Dijous, 5 maig 2011
a 2/4 de 8 del vespre

a continuació
TAULA RODONA
moderada per Josep Puigbert,
amb l'assistència de l'actriu.

Dissabte, 7 maig a les 6 de la tarda

PROJECCIÓ DE LA PEL·LÍCULA
L'afer Lolita *(1991)*
del director JOSÉ ANTONIO DE LA LOMA,
rodada a l'Empordà amb la participació
de Teresa Gimpera, Laura Mañà, Jordi Dauder, Joan Duran.

LOLITA
al desnudo

L'exposició estarà oberta del 6 al 22 de maig • De dilluns a dissabte d'11 a 13 h. i de 17 a 21 h.
www.casinomenestral.cat - www.firacinemafigueres.com

casino menestral FIGUERENC

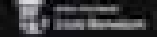

III FIRA DEL CINEMA

DEDICADA AL CINEMA NEGRE

35a Fira del Col·leccionisme

VENDA DE CARTELLS I MATERIAL DE CINEMA

Es poden reservar cartells a través de la web del Casino Menestral www.casinomenestral.cat

La recaptació servirà per col·laborar als actes del 10è aniversari del Grup de Teatre Dolça Tardor

8 de maig del 2011

Plaça Catalunya

Organitza:

Col·laboren:

Associació Filatèlica i Numismàtica

La Colla Dolça Tardor

Amb el suport de:

DEL 28 DE JUNY A L'1 DE JULIOL DE 2012

FIGUERES

PROGRAMA

Dijous 28 de juny

a les 8 del vespre

A la seu provisional del Casino Menestral Figuerenc: inauguració de l'exposició sobre la pel·lícula ***Victòria*** d'**Antoni Ribas** (amb seqüències filmades a Empuriabrava)

A 2/4 de 9, taula rodona amb la participació de **Xabier Elorriaga** (actor) **Miguel Sanz** (guionista) i **Toni Soler** (periodista), moderada per **Sebastià Roig i Joan Lorenzo**.

Divendres 29 de juny

a les 10 de la nit

A la Cate: projecció del documental: ***14 d'abril, Macià contra Companys***

Dissabte 30 de juny

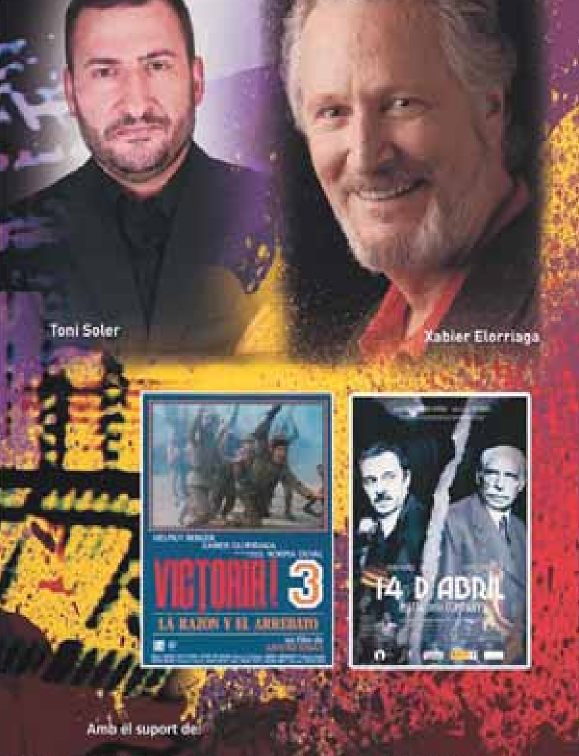
a les 7 de la tarda

Al Casino Menestral Figuerenc, projecció de la 3a part de ***Victòria***.

Diumenge 1 de juliol

Tot el dia

4a Fira del Cinema i 36a Fira de col·leccionisme

Organitza:

Tel. 972 678 666

Col·laboren:

Amb el suport de:

EXPOSICIÓ

MUNTANYA i CINEMA

DEL 3 AL 26 DE NOVEMBRE DE 2011

HORARI:
De dilluns a diumenge d'11 a 14 h

Teatre Jardí de Figueres

El rebost dels cinemes

El figuerenc Lluís Benejam mostra el seu arxiu-col·lecció

Xavier Romero
www.catalunyapostal.cat

Un dels més grans aficionats al cinema de les comarques gironines i alhora col.leccionista de tota mena de material al.lusiu al setè art, amb una llarga trajectòria, és el figuerenc Lluís Benejam, qui portat pel seu afany de superació i pel desig de continuar oferint-se a les persones interessades, ha dissenyat un web (*www.lluisbenejam.com*) impressionant, tant per la seva presentació, ben cinematogràfica per cert, com pel contingut.

L'arxiu-col.lecció de Benejam està a disposició de tots aquells aficionats i entitats que necessitin de la informació i imatges, i així ens comenta ell mateix el motiu de la seva creació: «A principi del 1990 varen començar a funcionar els multicines, alhora que molts cinemes antics anaven tancant per la impossibilitat de poder competir amb aquests nouvinguts. Dins de les sales de cada cinema hi havia un món que desconeixia: El rebost dels cinemes. Eren habitacions plenes de cartells, guies, cartelleres, i amb el tancament de les sales tot aquest material desapareixia entre les runes. En veure la fi que li esperava a aquest material, em vaig proposar començar a fer un arxiu de cinema per poder salvaguardar-lo. Vaig visitar molts empresaris de cinema per explicar-los la meva idea de crear un arxiu i els estic agraït, ja que molts d'ells em van cedir el material que tenien guardat. Actualment a la col.lecció s'hi post trobar informació impresa de més de 28.000 pel.lícules des del 1900 fins als nostres dies, la qual està a disposició de persones, entitats i institucions interessades a realitzar treballs sobre cinema».

Així, l'expert Benejam ofereix desinteressadament tants coneixements i objectes relacionats amb la seva afició, perquè tothom s'en pugui aprofitar, mentre que en pla didàctic explica amb detall les característiques de tots els vessants: cartell (gran full manuscrit o imprès que hom fixa en llocs públics per anunciar alguna cosa), fotocrom (full en què surt l'escena d'una pel.lícula i que es posaven al vestíbul del cinema), *pressbook* o guia publicitària (material de paper utilitzat per les distribuïdores per facilitar informació de les cintes), programa de mà (fins a mitjan anys 70 era habitual repartir-lo a la sortida dels cinemes per anunciar la següent programació, i també es lliurava domiciliàriament), diapositives publicitàries (sobre un negatiu en cel.luloide o vidre es dibuixaven els anuncis que després es passaven per pantalla),....

Un altre apartat que aquest col.leccionista ha cuidat amb molt d'interès és el de la història de les sales de la seva ciutat. Així, informa sobre els cinemes Juncaria, Las Vegas, Savoy, Parc, Edison, Teatre-Cine Jardí, amb les dates d'inauguració i tancament i altres dades curioses.

Diari de Girona
15 abril 2012

32 FIRA LLIBRE VELL

FIGUERES

Plaça Catalunya

3 de maig de 2012

Primera mostra del món del paper, la impremta, els llibres i els cartells

C. Poeta Marquina, 2 - www.casinomenestral.com

EXPOSICIÓ

El Circ al Cinema

Arxiu-Col·lecció

Lluís Benejam

Del 12 de gener al 25 de febrer 2013

L'exposició estarà oberta, dissabtes i diumenges al matí d'11 a 13 h.

A la seu dels Amics del Castell de Sant Ferran de Figueres

Col·labora

Organitza

La col·lecció Lluís Benejam nodrirà una exposició del Festival del Circ

➤ S'exhibiran 44 cartells de pel·lícules sobre el món del circ, fotografies i programes de mà

FIGUERES | **C.V.**

■ El col·leccionista figuerenc Lluís Benejam ha recopilat quaranta-quatre cartells de pel·lícules ambientades en el circ que s'exhibiran amb motiu del Festival Internacional del Circ a Figueres. *El circ al cinema* s'exposarà a la seu dels Amics del Castell de Sant Ferran des d'aquest divendres i fins al 25 de febrer.

Benejam explica que, des que es va començar a parlar de fer una exposició, ha localitzat una setantena de pel·lícules sobre el circ tot i que a la mostra es limita a una quarantena de cartells, programes de mà, fotografies que decoraven els cinemes i del rodatge, material de col·leccionista. Tots els cartells són originals i pertanyen a les estrenes de la pel·lícula a l'Estat espanyol. "Abans, quan es feien reposicions es tornaven a editar cartells nous", comenta Benejam. De pel·lícules n'hi ha de producció italiana, espanyola i nord-americana, entre altres.

Lluís Benejam cedeix el material de forma gratuïta. "Jo no m'ho vull guardar, ho vull compartir", explica

La gran majoria de cartells que s'exposaran ja formaven part de la col·lecció del figuerenc tot i que també s'ha fet algun intercanvi per incloure'n algun que mancava. Entre les pel·lícules triades no faltarà *El mayor espectáculo del mundo*, un film de culte.

Com sempre, Benejam cedeix el material de forma gratuïta seguint la seva línia. En aquest sentit, acaba de penjar a la web de l'arxiu -*lluisbenejam.com*- una recopilació sobre els films de parla no anglesa guardonats amb l'Òscar, un estudi de més de 300 pàgines a l'abast de tothom. "Jo no m'ho vull guardar, ho vull compartir", explica satisfet.

INFOCIRCO.COM

Preparació Tot a punt per a l'exposició

➤ Ja fa dies que els cartells que donaran vida a l'exposició *El circ al cinema* ja estan a punt per exhibir-se. S'han emmarcat utilitzant material del Casino Menestral Figuerenc. L'accés a l'exposició, que s'obre divendres, serà lliure i s'allargarà fins que es clogui el Festival Internacional del Circ.

Benejam exposa cartells sobre el circ al cinema

L'exposició, que s'inaugura divendres, obre el dens programa d'activitats paral·leles del segon Festival Internacional del Circ Castell de Figueres

Xavier Castillón
FIGUERES

La relació entre el circ i el cinema és llarga i intensa: les primeres projeccions de cinema van tenir lloc en envelats de circ, i els saltimbanquis i pallassos del circ van fer el salt a la pantalla en algunes de les primeres produccions del setè art. Aquesta relació entre arts s'ha concretat també, al llarg de la història del cinema, en tota una sèrie de pel·lícules que s'han inspirat en el món del circ des de les perspectives més diverses.

L'exposició *El circ al cinema*, que s'inaugurarà divendres vinent a la seu dels Amics del Castell de Sant Ferran de Figueres (19.30 h), mostra aquesta llarga i fructífera relació a través de cartells, guies publicitàries, fotocroms i programes de mà de pel·lícules de temàtica circense, procedents de l'arxiu del col·leccionista figuerenc Lluís Benejam Buhigas, que aplega informació gràfica de més de 28.000 pel·lícules projectades des del 1900 fins l'actualitat.

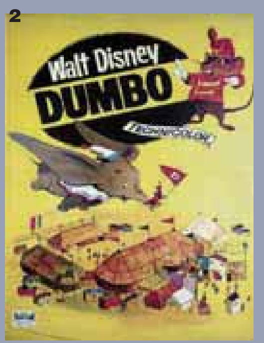
El cartell de la pel·lícula 'Trapecio' (1956) ■ ARXIU

Aquesta exposició, que es podrà visitar els dissabtes i els diumenges al matí fins al 25 de febrer, obre l'intens programa d'activitats paral·leles de la segona edició del Festival Internacional de Circ Castell de Figueres, que tindrà lloc del 21 al 25 de febrer al castell de Sant Ferran.

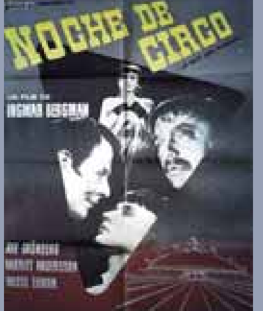
L'exposició *El circ al cinema* inclou un centenar de cartells de pel·lícules com ara *Una tarde en el circo* (1939), dels germans Marx; *El mayor espectáculo del mundo* (1952), de Cecil B. DeMille; *Trapecio* (1956), de Carol Reed, amb Burt Lancaster, Tony Curtis i Gina Lollobrigida; *El aprendiz de clown* (1967), de Manuel Esteba, amb Charlie Rivel i Quique San Francisco; *Balada triste de trompeta* (2010), d'Álex de la Iglesia, amb Carlos Areces i Santiago Segura, i la recent *Agua para elefantes* (2011), de Francis Lawrence.

Xerrada de Matabosch

La segona activitat paral·lela del festival serà la conferència *El món del circ a través del festival de Figueres*, que oferirà el seu director, Genís Matabosch, el divendres 18 de gener al mateix espai que l'exposició (19.30 h). ■

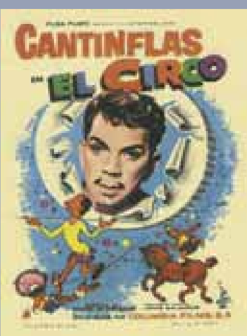

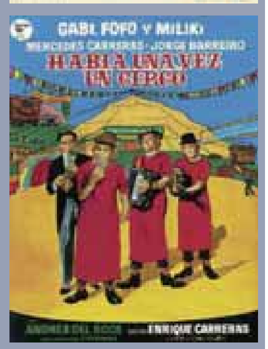

Fotos:
1
El director del Festival Internacional de Circ Castell de Figueres, Genís Matabosch (a l'esquerra) i el col·leccionista Lluís Benejam (a la dreta) durant la inauguració de la mostra, l'11 de gener.
2
Una selecció dels cartells de pel·lícules que es poden veure a l'exposició «El Circ al Cinema».

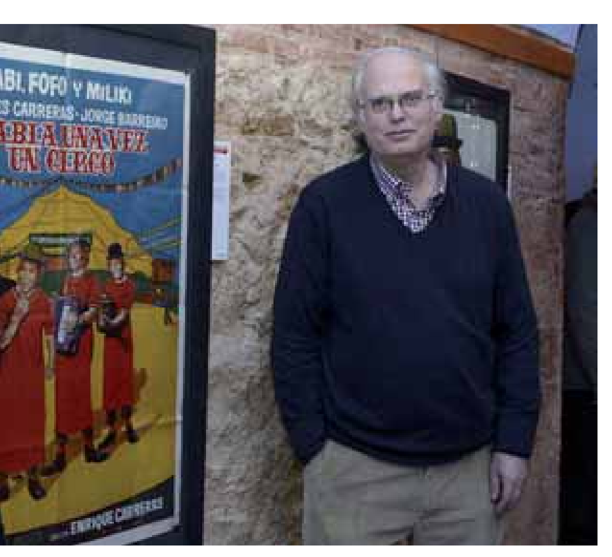
L'espectacle més gran del món deu aquest qualificatiu al cinema, en concret a la pel·lícula que Cecile B. DeMille va dirigir el 1952 (*The Greatest Show on Earth*), protagonitzada per Charlton Heston, James Stewart, Betty Hutton i Dorothy Lamour, premiada amb tres Oscar i dos Globus d'Or. Aquesta aportació a l'imaginari popular deixa clars els vincles existents entre circ i cinema, una relació que la segona edició del Festival Internacional del Circ Castell de Figueres evidencia en la seva programació paral·lela d'activitats. Aquesta assigna un lloc destacat a l'exposició «El Circ al Cinema», integrada per un centenar de cartells de pel·lícules pertanyents a l'Arxiu-Col·lecció de Lluís Benejam. Com no podia ser d'altra manera, el film de B. DeMille hi està present, amb un cartell en castellà per publicitar la seva estrena a l'Estat.

Benejam és un impressor i col·leccionista figuerenc de 58 anys, interessat en un material cinematogràfic que va començar a compilar a principis dels anys 90, davant el procés de substitució de les sales antigues per multicinemes; encara que va començar abans, el 1970, a reunir el que es convertiria en un dels majors arxius estatals de material publicitari de pel·lícules. La seva motivació principal era evitar la desaparició d'elements propis d'altres temps per al cinema i preservar-los; un objectiu que l'han fet posseïdor d'una col·lecció particular que conté informació impresa corresponent a més de 28.000 pel·lícules, datades a partir del 1900 i fins a l'actualitat.

En aquests moments, Lluís Benejam realitza la seva primera col·laboració amb el Festival Internacional del Circ Castell de Figueres –tal com li van proposar en acabar la primera edició–, que s'ha concretat en l'aportació de quaranta-set cartells, una selecció de programes de mà, guies publicitàries i fotografies que s'exhibeixen en diverses vitrines. El propietari d'aquest material remarca que «totes les pel·lícules presents a l'exposició estan dedicades al món del circ, qui hi vagi veurà un resum bastant bo» i aclareix que s'han desestimat aquelles produccions «que no tenen tant de renom o que no estan considerades tan bones».

Per justificar l'oportunitat d'aquesta mostra –que es pot visitar fins al 25 de febrer a la seu de l'Associació d'Amics del Castell de Sant Ferran–, Lluís Benejam argumenta que «el cine ha establert vincles amb moltes coses però potser el circ va ser dels primers, ja que a principis del segle passat ja sortien espectacles circenses a la gran pantalla». Malgrat aquest fet, el col·leccionista apunta que «només s'han fet una setantena de pel·lícules sobre aquesta temàtica, un centenar com a molt». En la seva consideració, «*El mayor espectáculo del mundo* és la

Els majors espectacles del món

Una exposició que repassa la presència de l'activitat circense en el cinema, a través de la col·lecció de cartells de pel·lícules de Lluís Benejam, protagonitza la programació paral·lela del Festival Internacional de Circ Castell de Figueres.

TEXT: PILI TURON

car època. Abans ja se n'havien fet de Charlot, al cinema mut –continua–, però potser no van tenir la repercussió d'aquesta perquè se centra en el circ». Benejam també destaca *El fabuloso mundo del circo* (1964), rodada a Barcelona i protagonitzada per John Wayne i Claudia Cardinale. I *Trapezio* (1956, amb Burt Lancaster, Tony Curtis i Gina Lollobrigida)». El figuerenc apunta que «als anys 50 es va fer molt de tot, però després hi va haver una aturada i, de manera general, no es van fer pel·lícules dedicades a aquest món».

Tots aquests referents estan presents a la mostra, que té *Agua para elefantes* (2011), *Balada triste de trompeta* (2010) i *El pallasso i el Führer* (2007) com els seus títols més recents. A l'altre extrem temporal, en representació de la producció cinematogràfica de les dècades dels anys 20 i 30, el muntatge compta amb cartells de *Chiquilín, artista de circo* (1923), el film de Charles Chaplin *El Circo* (1928), *La huérfana del circo* (1938) i *Una tarde en el circo* (1939) dels germans Marx. La filmografia de Chaplin també hi està present amb *Candilejas* (1952), que comparteix exposició amb altres cartells significatius com el de la pel·lícula *El aprendiz de clown (1967)*, que va protagonitzar Charlie Rivel; reconegut pallasso que ofereix el seu testimoni a *Los Clowns* (1970) de Federico Fellini –una altra peça del recull– i un capítol de la vida del qual s'explica a l'esmentada *El pallasso i el Führer*.

SEIXANTA-UN ARTISTES DE DOTZE PAÏSOS

A l'hora de publicitar l'exposició «El Circ al Cinema», l'organització del festival afirma que «circ i cinema comparteixen molt més que les seves dues primeres lletres»; una afirmació que desenvolupen recordant que «les gents del circ foren dels primers a exhibir sota els seus envelats les primeres projeccions del setè art» i que «el cinema trobà en els saltimbanquis a uns perfectes primers actors, a banda d'una temàtica colorista i plena de màgia».

Aquest muntatge és una de les activitats que s'avança a la propera celebració del Festival Internacional de Circ Castell de Figueres, que celebrarà la seva segona edició entre el 21 i el 25 de febrer, amb 21.200 localitats a la venda i un cartell que inclou 61 artistes de dotze països diferents, la realització de quatre espectacles i 22 atraccions en competició.

EXPOSICIÓ

CIRC i CINEMA

DEL 9 DE FEBRER AL 10 DE MARÇ DE 2013

HORARI

De dimarts a dissabte d'11h a 19h

Diumenges i festius d'11h a 14h. Dilluns tancat

museu**Empordà**

Rambla 2 – 17600 Figueres – 972502305 ☞ www.museuemporda.org ☜

CINEMA

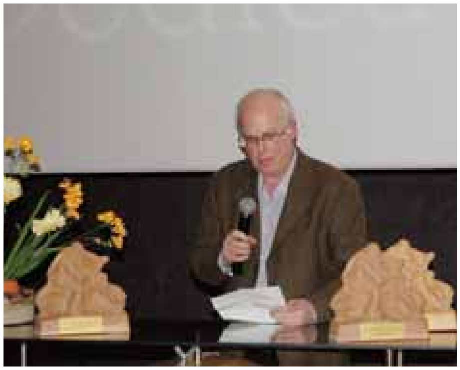
El col·leccionista Benejam, reconegut

J.C.L.
FIGUERES

El col·leccionista de cinema empordanès Lluís Benejam ha estat reconegut per la l'Associació Gent de Cinema, amb seu a Barcelona, per la seva tasca de recollir, posar en ordre i difondre tot el material de cinema que actualment conserva a l'Arxiu Col·lecció Lluís Benejam, de Capmany.

El premi li serà entregat el proper 1 de març. De l'ingent catàleg que disposa, entre altres, destaquen els 25.000 cartells i els 18.000 programes de mà.

L'Empordà 21 febrero 2013

El creador de memòria

Lluís Benejam Buhigas (Figueres, 1954) fa anys que es va aficionar al col·leccionisme i des d'aleshores ha anat conformant un arxiu-col·lecció amb ingent material cinematogràfic que guarda curosament a casa. És un arxiu «jove», però que té la il·lusió de fer-se gran

JORDI CAMPS I LINNELL

Col·leccionar no és comprar o vendre: és crear memòria. Aquest és el lema que sempre ha tingut en compte Lluís Benejam, un empresari d'arts gràfiques figuerenc a qui, com molts d'altres, l'afició al col·leccionisme li va venir de ben petit. Sense ser un cinèfil reconegut, a Benejam el que li cridava l'atenció ja d'adolescent en aquells anys seixanta eren els típics programes de mà que es repartien als cines de la seva ciutat, Figueres, coneguda fa molts anys per ser una de les poblacions amb més pantalles per habitant. Aleshores, el seu afany col·leccionista es limitava a l'habitual intercanvi de programes a través del correu ordinari. «Funcionàvem amb llistats i amb la confiança total entre destinataris i remitents. Tot això abans d'internet», recorda.

Van passar els anys i no va ser fins al 1995, coincidint amb la celebració del centenari del cinema, quan a Benejam li van proposar fer una exposició al Cercle de Belles Arts de Sabadell, mostra que després es va poder veure a altres ciutats de Catalunya. És així, arran d'aquest encàrrec, que l'afició per col·leccionar va desfermar-se de nou –ara ja de manera imparable– i a obrir-se a tota mena de material cinematogràfic –majoritàriament imprès–. I com que l'atzar també sempre hi juga un gran paper a la vida, precisament quan el cuc del col·leccionisme se li va despertar amb gana va coincidir amb una època marcada tant per la irrupció dels multicines com pel tancament dels cinemes més antics i tradicionals. Va ser llavors que molts empresaris del sector, generalment de les comarques gironines –el senyor Camprubí del cinema Las Vegas, Giralt del Maryan de Blanes, Agustí dels Catalunya i Ultònia de Girona o Gubau del Modern de la capital gironina–, es van convertir en els seus principals proveïdors facilitant-li material ben divers que només tenia un destí: la deixalleria.

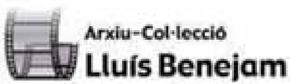
Tan vast material, que anava des de pòsters a programes de mà, passant per guies i objectes diversos, van ser arreplegats per Benejam. I, d'aquesta manera, el rebost dels cinemes es va convertir de mica en mica en els seus petits tresors.

Conscient que era absolutament necessari salvaguardar aquest material, això el va motivar a començar a fer un arxiu de cinema. Dedicant-hi una munió d'hores –«és el meu entreteniment i autèntica passió», diu– i amb les facilitats que li ha aportat internet pel que fa a facilitar contactes amb altres col·leccionistes, Benejam ha anat conformant el que segons ell és un arxiu «jove, però que té la il·lusió de fer-se gran».

Actualment, l'Arxiu-Col·lecció Lluís Benejam, de *petit* res, perquè ja disposa d'un impressionant catàleg en el qual destaquen els cartells (fins a 25.000, d'una gran diversitat de models i provinents d'arreu del món) i els programes de mà (uns 18.000). Pel que fa als programes de mà, ja no se'n fan des de principis dels anys vuitanta; fins aleshores era habitual repartir-ne a la sortida dels cinemes per anunciar la següent programació. El seu ús massiu va desaparèixer a causa del cost que representava, ja que els propietaris dels cinemes els

III Fira del Cinema de Figueres

Una de les activitats relacionades amb l'afició col·leccionista de Lluís Benejam és l'organització de la Fira del Cinema que, emmarcada dins la 35a Fira del Col·leccionisme de Figueres, enguany celebra la seva tercera edició. A banda de l'habitual venda i intercanvi de material, la fira engloba una sèrie d'actes paral·lels, entre els quals destaca una exposició i una taula rodona amb la participació de l'actriu Teresa Gimpera i persones que van treballar a la pel·lícula *L'aler Lolita* (Antonio de la Loma, 1991), rodada en bona part a l'Alt Empordà. L'acte tindrà lloc el dijous 5 de maig al Casino Menestral Figuerenc (20.30 h). També és de destacar que Benejam ha cedit al Casino Menestral uns 500 cartells que es posaran a la venda a cinc euros cadascun. La recaptació que s'obtingui anirà destinada al grup Dolça Tardor amb motiu de la celebració del seu desè aniversari.

Lluís Benejam, mostrant un dels milers de cartells que té arxivats meticulosament en el seu arxiu-col·lecció.

havien de comprar a les distribuïdores i després havien de pagar la impressió del dors. Per a Lluís Benejam, com per a molts altres col·leccionistes del ram, els programes de mà continuen sent el major objecte del desig.

La seva col·lecció no acaba aquí: fotocroms, fotolits, diapositives publicitàries, guies-*press-book*, discs de vinil, llibres i marxandatge de tota mena, omplen tots els racons de la seva casa de Capmany, on té ubicat aquest arxiu obert a tothom que hi estigui interessat. Un punt i a part temàtic de la col·lecció és l'apartat dels Oscar, en què Benejam està recopilant i especialitzant-se en tota sèrie de material.

Un grapat de llistats actualitzats constantment li permeten controlar el material que té i trobar-lo quasi a l'instant. Una de les seves voluntats és que la col·lecció es faci més visible, i tampoc no amaga que la seva màxima il·lusió és que alguna entitat pública algun dia s'hi pugui interessar. Benejam insisteix que no té cap ànim de lucre amb el que fa, però vist tot el material que té, disposa d'un verdader tresor cinematogràfic. I si més no, ara per ara, continua «creant memòria».

fcruanyes@lletranet.cat

LLUÍS BENEJAM

El vint-i-cinquè aniversari de la pel·lícula *El Museu Dalí es tanca a les set* i tots els actes que l'acompanyen ha tornat a fer sortir als diaris l'impressor figuerenc Lluís Benejam. Aquest mateix setmanari li dedicà la setmana passada una extensa entrevista que caldria retallar i guardar.

Buscar, trobar, classificar, servar la memòria... Vet aquí el moll de l'os de la labor d'aquest cinèfil que dedica hores i quilòmetres a mantenir la seva dèria col·leccionista. Ha arribat a reunir vora trenta mil cartells de pel·lícula, a més d'infinita documentació relacionada amb la producció.

Malgrat la constància febril pròpia de tot col·leccionista, en Lluís és un tipus humil. M'explico: no persegueix obstinadament la fita de tants i tants recopiladors d'objectes de creure's amb el dret d'exigir que l'Administració els compri, els financïi o els munti un museu. N'hi ha molts que, legítimament, quan han reunit un miler de peces, senten les ganes d'exhibir-les. Entenen que per la seva banda ja han fet un esforç considerable i que a partir d'aquí el manteniment correspon a tots els contribuents. Sembla una equació lògica. No ho és tant. Si ens apuntéssim a aquesta iniciativa, només a l'Empordà tindríem desenes de mini-mostres públiques, des d'eines del camp fins a segells i motocicletes. La tasca d'aquests col·leccionistes és lloable, honorabilíssima. D'aquí que els paguem l'afició... hi va un tros. Amb excepcions, és clar. A Figueres, tots recordem dolorosament el cas de Tomàs Mallol, on la potent Girona va jugar les seves cartes i va guanyar. No vull dir que l'Ajuntament hagi de córrer a interessar-se per l'autèntic referent actual de la cinematografia a Figueres, però, alerta! La col·lecció Benejam està assolint una dimensió considerable que la fa única en aquests rodals. Només cal estar-hi amatent, tractar-la amb estima, posar les condicions necessàries per a l'exhibició periòdica i dosificada dels seus fons. En Lluís va fent, com les formigues. El seu tarannà no reclama. El seu temps el dedica només a buscar, trobar. La resta, hauríem de procurar no perdre'l.

L'Empordà 1 d'octubre de 2013

Alfons Martínez Puig
Articulista

CINE «MADE IN» EMPORDÀ

L'any 1988 s'estrenava una pel·lícula rodada íntegrament a l'Alt Empordà, en la qual el director i guionista era figuerenc, en Josep Montalat, i que ha resultat ser l'única pel·lícula de la història que s'ha pogut rodar a l'interior del Museu Dalí de Figueres; el seu títol, de ben segur que tothom l'ha sentit darrerament: *El Museu Dalí es tanca a les 7*. S'han complert vint-i-cinc anys des de la seva estrena, al cinema Juncària si no recordo malament, molts no n'havien sentit a parlar mai i d'altres gairebé ni se'n recordaven.

Però per això tenim al col·leccionista Lluís Benejam, incansable i tossut com ell sol quan creu que un projecte val la pena, per fer-nos memòria i abraçar sense manies la nostàlgia d'una època i d'un territori, d'un seguit de persones que ja no hi són i d'un munt d'il·lusions que va portar aquella pel·lícula. Finalment, no es convertí en cap èxit i més aviat podríem dir que va ser un fracàs, però en l'imaginari empordanès, mai s'ha acabat d'oblidar del tot aquella pel·lícula.

Ara, un quart de segle després, gràcies a l'empenta de Benejam i la col·laboració d'entitats com el Casino Menestral o la Fundació Albert Tomàs, i l'Ajuntament, es troba a la Casa Empordà, una exposició de la pel·lícula amb fotografies, i objectes que es feren servir en el rodatge; també el dijous dia 3 es farà una presentació de la commemoració sota la cúpula geodèsica de Dalí, amb els actors Emilio Gutiérrez Cava i Amparo Moreno, recordant els mítics "Nens de Buadella" i múltiples extres de Figueres que hi participaren, i el dia 4 es farà una nova projecció de la pel·lícula a l'Espai Cultural de La Cate de Figueres. Un programa d'allò més atapeït, però ple de bones vibracions.

Malgrat que la qualitat del film és discutible, i de fet va fracassar comercialment, hi ha una cosa que és irrebatible d'aquest film, l'aroma empordanès; apareixen racons de Figueres que molts han oblidat i pels quals s'hi devien passejar sovint, vint-i-cinc anys més joves, pensant que tot seria sempre igual.

Aquest és realment el valor d'aquesta commemoració, retrobar-se amb un passat relativament recent, tornar a assaborir-lo, saltar enrere només una estona i reviure els carrers d'una ciutat que, a poc a poc, hem anat oblidant per deixar-ne pas a una altra de diferent que, vulguem o no, i en el fons, encara continua essent la mateixa.

CELEBRACIÓ

25è aniversari de la pel·lícula

El Museu Dalí es tanca a les set

GUIÓ i DIRECCIÓ
Josep Montalat

3 d'octubre de 2013
a 2/4 de 8 del vespre

sota la cúpula

del MUSEU DALÍ

amb l'assistència dels actors

EMILIO GUTIÉRREZ CABA

AMPARO MORENO

Figueres, 1988

Entrada gratuïta

Places limitades. Es prega confirmar l'assistència al tel. 972 67 75 20 matins

Organitzen: CASINO MENESTRAL FIGUERENC • FUNDACIÓ ALBERT TOMÀS i BASSOLS

Col·laboren: AJUNTAMENT DE FIGUERES • AMICS DELS MUSEUS DALÍ • LA CATE • HOTEL RAMBLA • RHODES TOUR OPERADOR • DALICATESSEN
AMAT CARRERAS EMC • L'ESTUDI D'ARTS • ESPELT VITICULTORS • GRUP OLIVEDA • CELLER LA VINYETA • DURAN HOTEL • ARXIU LLUÍS BENEJAM

Amb el suport: SETMANARI EMPORDÀ • HORA NOVA • EL PUNT AVUI • TRAMUNTANA.TV • RÀDIO CABANES
GENERALITAT DE CATALUNYA • AMICS DEL CASTELL DE SANT FERRAN • ROGER DIGITAL

3-10-13

Lluís, ets un fenòmen. Quina dedicació i quin amor pel cinema, que sempre ha estat una evasió de les limitacions quotidianes.

El meu respecte com a treballadora del mitjà que tan t'agrada.

Petons!!

3-10-13

Para el amigo Lluís, un entusiasta del cine, como yo, un amante del cine, como yo, una vida para el cine, como la mía. Con mi reconocimiento y cariño

CABA

Figueres, 3 octubre, 2013

EXPOSICIÓ 25è aniversari de la pel·lícula

Inauguració el dia 21 de setembre de 2013, a les 7,30 del vespre

CASA EMPORDÀ (antic escorxador)

L'exposició estarà oberta del 21 de setembre al 5 d'octubre de dimarts a diumenge de 17 a 20 hores

La pel·lícula es passarà a LA CATE el 4 d'octubre - 8,30 del vespre

Organitzen: **CASINO MENESTRAL FIGUERENC · FUNDACIÓ ALBERT TOMÀS i BASSOLS**

Col·laboren: **AJUNTAMENT DE FIGUERES · LA CATE · FINCA LA GRAMANOSA · AMAT CARRERAS EMC · ARXIU LLUÍS BENEJAM**

Amb el suport: **SETMANARI EMPORDÀ · HORA NOVA · EL PUNT AVUI · TRAMUNTANA.TV · RÀDIO CABANES**
GENERALITAT DE CATALUNYA · AMICS DEL CASTELL DE SANT FERRAN · ROGER DIGITAL

Divendres 8 de novembre de 2013
Seu Social de l'Associació Amics del Castell de Sant Ferran

HOMENATGE A L'ESCRIPTOR
ALBERT PADROSA

i presentació de l'exposició de pel·lícules de temàtica de cinema negre de l'arxiu-col·lecció de Lluís Benejam

Programa:

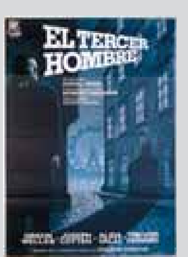
Presentació de l'acte: ANTONIO HERRERA, ***President de l'Associació***

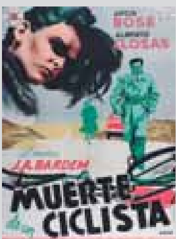
Presentació de l'escriptor i la seva obra:
JOAN MANUEL SOLDEVILLA, ***Catedràtic de literatura de l'Institut R. Muntaner***

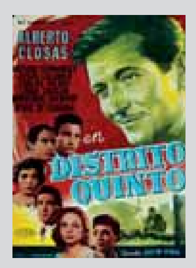
Presentació de l'exposició: LLUÍS BENEJAM

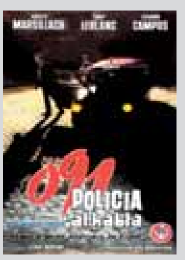
Conferència: DR. NARCIS BARDALET, ***Forense***

Clausura de l'acte: MARTA FELIP. ***Alcaldessa de Figueres***

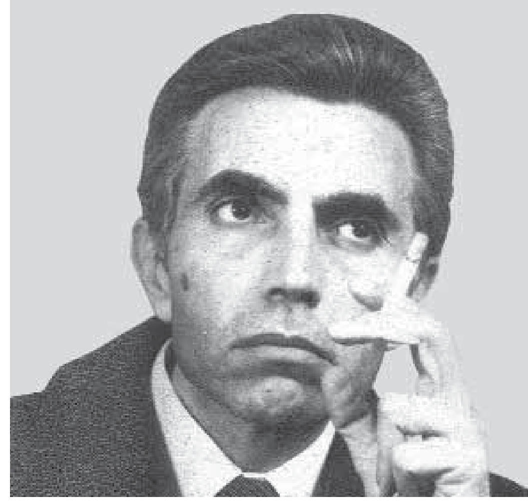

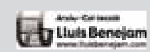

l'exposició es podrà visitar fins el dia 16 de novembre (dies feiners)

Organitza:

Col·labora:

Amb el suport:

Nou cartells de l'arxiu Benajam s'exposen a Hongria

■ Formen part de l'exposició 'El cine español en 20 carteles'

J.C.L.
FIGUERES

L'XI Festival Internacional de Cine Jameson Cinefest de Miskolc (Hongria), que té lloc aquests dies, té com a convidat l'Estat espanyol, del qual se n'ofereix una retrospectiva cinematogràfica en què es projecten films catalans com *Blancanieves* i *La plaga*. Paral·lelament a aquesta mostra, la seu de l'Institut Cervantes ha organitzat una exposició titulada *El cine español en 20 carteles*, que ofereix un recorregut per la història del cine espanyol a través de vint pel·lícules emblemàtiques. Quasi la meitat dels cartells que s'hi exposen i formen l'exposició provenen de l'arxiu de cinema del figuerenc Lluís Benejam. Concretament són nou: *Participo amb Morena clara* (1936), *El clavo* (1944), *Muerte de un ciclista* (1955), Los nuevos españoles (1974), *Cría cuervos* (1975), *Asignatura pendiente* (1977), *El crimen de Cuenca* (1979) i *La colmena* (1982). ■

El cartell de 'Cría cuervos', exposat a Hongria ■ ARXIU

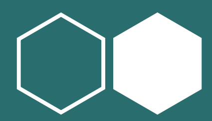
Punt Avui Comarques Gironines 19 de setembre de 2014

El cine español en 20 carteles

La historia del cine español está llena de imágenes que nos acercan a distintos momentos de nuestra historia y nos proporciona visiones muy ricas y diversas de nuestra sociedad. A lo largo de sus más de cien años de existencia, el cine español ha tratado de ser fiel a las tradiciones literarias, visuales y sonoras de su cultura adaptando a sus autores clásicos y dialogando con el entorno más próximo a través de géneros como el costumbrismo o el realismo, y, hoy en día, con el documentalismo.

Sin duda, la cinematografía española ha tratado de ser coherente; con la perspectiva de los años, se perciben sus diversas escuelas y grupos de cineastas, que van desde directores que han conformado una pequeña industria (acodada también en la televisión y las industrias culturales) hasta realizadores que han trabajado en los márgenes de la experimentación o en el desarrollo de otras tradiciones como la de la animación, el documental y el vídeo. El cine español ha aportado a la cultura cinematográfica internacional figuras como Pedro Almodóvar, Carlos Saura, Alejandro Amenábar o Isabel Coixet, que caracterizan al primer grupo; pero también a creadores como Luis Buñuel, José Val del Omar, Víctor Erice o Albert Serra, que identifican al segundo.

La idea de recorrer el cine español a través de los carteles de algunas de sus películas representativas anima a pensar en su historia desde el atractivo de las imágenes de la gráfica publicitaria. Los carteles anuncian las películas y sirven para alumbrar el estilo visual de cada época, que busca publicitar las historias, llamar la atención de los potenciales espectadores y dar entrada, en definitiva, a la ficción prometida en noventa minutos. Los carteles hablan de las películas y evocan a los espectadores que se dejaron seducir por ellas. Por tanto, esta exposición propone un recorrido visual a través de veinte carteles que presentan veinte películas; este viaje evoca un espacio imaginario que hace del cine ese lugar tan importante para la cultura contemporánea española.

Organiza/Szervező:

Embajada de España en Hungría | Magyarországi Spanyol Nagykövetség
Instituto Cervantes de Budapest | Budapesti Cervantes Intézet

Colabora/Együttműködik:

Egeda. Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales

Agradecimientos/Köszönet:

Álbum. Archivo Fotográfico, Ágata Films, Arcadia Motion Pictures, Archivo Lluís Benejam, Atípica Films, El Deseo, Fernando Trueba PC, Filmoteca española, Oria Films, Telecinco Cinema, Videomercury

→ **FESTIVAL DE CINEMA.** L'EXPOSICIÓ S'INAUGURA EL DIJOUS I FA UN REPÀS AL CINEMA ESPANYOL

L'arxiu de Lluís Benejam traspassa fronteres

Nou cartells de cinema procedents de l'arxiu del figuerenc Lluís Benejam formen part de l'exposició "El cine español en 20 carteles" que es pot veure a Hongria

Yolanda Falcon | **FIGUERES**

Té 28.000 cartells en el seu arxiu personal. Un arxiu creat l'any 1995 quan molts cinemes tancaven i llançaven el material guardat. Es tracta de l'arxiu de cinema del figuerenc Lluís Benejam, un referent no només a la ciutat, a la comarca i a la província, sinó que la seva importància per a la història del cinema traspassa ja les fronteres nacionals. "Vaig veure la necessitat de començar un arxiu per posar-lo a disposició de les persones que volguessin fer estudis sobre cinema", ha explicat Lluís Benejam, tot afegint: "El temps m'ha donat la raó. Hi ha hagut alguna distribuïdora que per fer catàlegs dels seus aniversaris m'ha demanat material, perquè ells no havien guardat res". Però no només distribuïdores, també l'Instituto Cervantes de Madrid li demana de tant en tant la col·laboració. "El primer contacte que vaig tenir amb l'Instituto Cervantes va ser el 2012, quan em van demanar unes imatges per fer un catàleg dedicat a directors espanyols que van participar a "Filmar el exilio desde Francia" i que es va poder veure a l'Instituto Cervantes de París. A partir del 2012, hi hagut diverses col·laboracions", explica Lluís Benejam.

Precisament, una d'aquestes noves col·laboracions del

CARTELLS. Una mostra dels nou cartells participants LLUÍS BENEJAM

figuerenc amb l'Instituto Cervantes és la propera exposició que aquesta institució ha preparat a Hongria amb motiu de la celebració de l'onzena edició del Festival Internacional de Cinema Jameson Cinefest de Miskolc, que té lloc del 12 al 21 de setembre. En aquesta edició, Espanya és el país convidat i per aquest motiu es projectaran una sèrie de pel·lícules de segell espanyol i es farà una exposició de cartells de cinema organitzada per la seu del Cervantes d'aquest país. La mostra s'inaugurarà el aquest dijous i porta com a títol "El cine español en 20 carteles", la qual fa un recorregut per la història del cinema espanyol a través de 20 pel·lícules emblemàtiques. D'aquesta vintena de cartells, nou són procedents de l'arxiu de Lluís Benejam. "Participo amb *Morena clara* (1936); *El clavo* (1944), *Muerte de un ciclista* (1955); *Los nuevos españoles* (1974); *Cría cuervos* (1975); *Asignatura pendiente* (1977); El *crimen de Cuenca* (1979) i *La colmena* (1982). ■

EL PUNT AVUI
DIUMENGE, 19 DE JULIOL DEL 2015

LA GALERIA

Josep Valls

Microcosmos empordanès

Diuen que microcosmos és un petit món amb dues connotacions: complet en si mateix i anàleg a un altre de superior. Ramon Llull (commemorat especialment aquest any) ho deia a la seva manera: "Com és a dalt, és a baix." L'home és un microcosmos, els pobles ho són, i l'Empordà ho és. Paradigma de comarca, l'Empordà ho té tot, no li falta res; clima particular, situació de privilegi, gastronomia pròpia, romànic i modernisme, muntanya i mar, tot ho ha assimilat al llarg de la història, hi ha passat tothom, i difícilment s'hagi de sortir de l'Empordà per a alguna raresa o excepcionalitat. I la gent: genis universals, inventors i polítics, pintors i cuiners, pensadors i poetes, artistes i entregent amistosa, xerraire i fosforescent. L'Empordà no sols és comarca, sinó que també és estat mental.

L'Empordà ho té tot, no li falta res; clima particular, situació de privilegi...

Durant els anys de Figueres, vaig tenir la sort i el goig de conèixer molta gent, bona part de la qual m'anava sorprenent *in crescendo*: un dia era un cuiner genial; l'altre, uns personatges excèntrics i divertits; l'altre, uns botiguers amabilíssims; l'altre, un col·leccionista de rellotges i un de joguets; l'altre, un músic original i esventat... I entre els col·leccionistes precisament n'excel·lia un que és la discreció personificada, un personatge que m'ha costat d'arribar-ne al fons de la valoració, tot i que deu fer uns trenta anys que ens coneixem.

És en Lluís Benejam. Només algunes dades mostren la importància del seu arxiu-col·lecció amb ingent material cinematogràfic. En el seu catàleg hi consten cap a trenta mil cartells de pel·lícules de cinema provinents d'arreu del món i uns vint mil programes de mà, d'aquells que abans es repartien a l'entrada o a la sortida dels cinemes per anunciar la següent programació. I la cosa va força més enllà: també col·lecciona fotocroms, diapositives publicitàries, fotolits, discos de vinil, llibres, marxandatge... tot relacionat amb el cinema.

Per sobre de tot, en Lluís sempre destaca que la seva fita amb tot això no és la de fer-hi calés, sinó que ho posa a disposició dels estudiosos. I, finalment, una sentència aclaridora, que destaca amb fervor; diu que "col·leccionar no és comprar". Fa temps que m'ho va ensenyar, però fins ara, passat el temps, no ho he entès perfectament, a la vista de com actua i s'explica davant tot aquest autèntic i ben especial tresor. ■

BABAOUO

"BABAOUO"

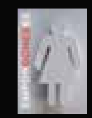
una pel·lícula de

Manuel Cussó-Ferrer

Basat en un text original de Salvador Dalí de 1932

Babaouo, exposició sobre la pel·lícula
del 7 al 31 de març 2015
Al **Dalícatessen** dins la sisena edició d'**Empordoneses**

LISÍSTRATA a FIGUERES

EXPOSICIÓ I TAULA RODONA RECORDANT LA PEL·LÍCULA RODADA A FIGUERES EL 2001

Dijous 15 d'octubre 2015, a les 20,00 h

A la seu dels Amics del Castell de Sant Ferran de Figueres

Amb l'assistència
del director
Francesc Bellmunt
el productor
Antoni Llorens
i l'actor
Toni Albà

Acte presentat per
Joan Manuel Soldevilla

Taula rodona moderada per
Pitu Anaya

Organitzen:

Amb la col·laboració:

Amb el suport:

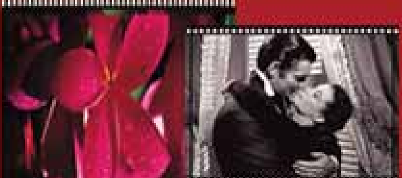

Convent Caputxins

Mostra d'Art Floral

Del 30 d'abril al 3 de maig

Horari ininterrumput de 10 a 21 hores

ENTRADA GRATUÏTA

Flors amb cinema i música

EXPOSICIÓ

de 30 cartells de pel·lícules musicals

REFUGIATS
UN DRAMA ACTUAL

"És només pel bé dels que no tenen esperança que l'esperança ens és donada. WALTER BENJAMIN"

16 setembre - 20 h

Inauguració a càrrec
del Professor d'Història i Teoria del Cine
Àngel Quintana

EXPOSICIÓ

25è Aniversari de la pel·lícula

L'ÚLTIMA FRONTERA

del director
Manuel Cussó-Ferrer

Filmada l'any 1991 a la serra de l'Albera,
Portbou, Colera, Figueres,
Banyuls de la Marenda, Barcelona i París

Del 16 de setembre al 16 d'octubre 2016
A la Casa Empordà de Figueres

A la mateixa exposició es podran veure 42 cartells de pel·lícules de com el cinema ha reflectit el drama dels refugiats

Organitzen:

Patrocina:

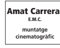

Col·laboren:

DICTAMEN

Francesc Canet
Exdiputat al Congrés

REFUGIATS, UN CICLE DE LA SOCIETAT CIVIL

L'apel·lació a la *societat civil* és molt habitual en diversos àmbits, especialment en la vida política. I moltes vegades se'n fa un ús abusiu, distorsionat, interessat i –en conseqüència– manipulador. Justament per això, plau molt escriure entorn de les excepcions: circumstàncies en què el concepte de societat civil adquireix un sentit de complement, motor o compensació de l'acció política. O de la inacció. Aquest és el cas de la iniciativa que ha posat en marxa el Casino Menestral de Figueres, a partir de la idea i la feina perseverant d'en Lluís Benejam, impressor i col·leccionista de material de cinema.

Durant un mes, del 16 de setembre al 16 d'octubre, es durà a terme un cicle extraordinari d'activitats aixoplugades sota el títol senzill i colpidor de "Refugiats, un drama actual". Hi haurà de tot: exposicions, conferències, pel·lícules, visites guiades, relat d'experiències personals, etc. Lluís Benejam va saber engrescar entitats de Figueres i comarca a través d'un plantejament senzill en aparença: que cada entitat aportés al cicle una activitat que servís per a posar en relleu alguna experiència relacionada amb la temàtica dels refugiats. Dels que avui solquen les aigües èticament brutes i mortals del nostre Mediterrani o dels que han hagut de fugir en altres moments de la història més o menys recent. Sabent qui és en Lluís, el cinema, la imatge i la paraula, havien de ser els eixos vertebradors del cicle. El resultat, un munt d'actes que et fan sentir orgullós com a ciutadà. Més enllà que no podrem resoldre cap dels problemes dels refugiats d'avui, segur que ens ajudaran a conscienciar-nos una mica més dels drames –presents, passats i, malauradament, futurs– dels que han de fugir del seu entorn vital per (intentar) sobreviure.

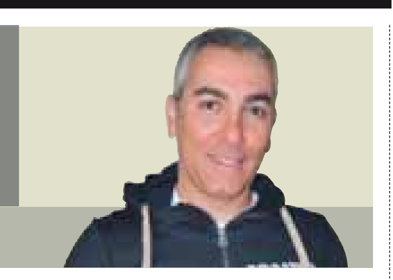
Quan mires l'atapeït programa d'actes, t'adones que més enllà dels organitzadors (Casino Menestral, Arxiu-Col·lecció Lluís Benejam) i dels patrocinadors (Ajuntament de Figueres, Consell Comarcal, Fundació Albert Tomàs), hi has de (voler) veure la implicació de moltes entitats. La societat civil s'hi ha bolcat. Està viva. Només cal que se li toqui la fibra sensible, que se li proposi un objectiu clar i noble, allunyat dels rèdits polítics partidistes.

En Lluís obre el seu bloc a internet sobre arxiu de cinema amb una sentència contundent: "Col·leccionar no és comprar o vendre: és crear memòria". Amb el cicle sobre refugiats crearà memòria, però també sacsejarà consciències. Segur.

AERONÀUTIQUES

DAVID GARCÍA ALGUILAGA

Historiador

LLUÍS BENEJAM I ELS REFUGIATS

Després d'un mes d'actes diversos celebrats dins el marc del cicle *Refugiats, un drama actual*, organitzat per en Lluís Benejam i amb el suport del Casino Menestral figuerenc i per l'Ajuntament de Figueres, que ha gaudit de la col·laboració desinteressada de moltes persones i entitats, potser ara és el moment de parar, respirar, pair i reflexionar.

Jo he pogut col·laborar participant en una conversa pública amb en Joan Manel Soldevilla, als Amics del Castell, al voltant dels refugiats, la Guerra Civil, els bombardeigs i els refugis, i guiant una adaptació, per a l'ocasió, de la Ruta Bombardeigs i Refugis basada en textos del llibre *Ales Negres i Xampinyons*. Una petita (nanominúscula) contribució en la mesura de les meves capacitats. O potser ni això? Perquè, per a què pot servir un cicle d'aquestes característiques en una societat acomodada com la nostra, tan allunyada de la crisi més gran de refugiats des de la Segona Guerra Mundial, però, alhora, tan colpida per les imatges que pot haver vist en els mitjans de comunicació?

Considero que, malauradament, aquest tipus de drames humanitaris apareixen esporàdicament en la geografia mundial i la seva gestió és difícil. Sempre. Ho va ser el 39 amb els refugiats, desplaçats, exiliats republicans que després de passar per Figueres i l'Empordà varen ser conduïts als sorrencs i entramuntanats camps de concentració del Rosselló. Ho va ser amb els milions de persones que varen trobar-se vagant per Europa lluny de la seva llar l'any 1945. I ho ha estat, m'imagino, en totes i cadascuna de les crisis de refugiats aparegudes fins ara.

Els estats implicats, actualment, estan tan pendents d'actuar tan políticament correcte i de les enquestes d'intenció de vot que, en acabat, parlen i es reuneixen molt, però actuen poc. No es

recullen les eines que el passat ens ha regalat per encarar el present i el futur. I avui en dia, en l'era de la comunicació, tenim tanta informació que estem desinformats.

Podria continuar escrivint moltes cabòries meves al respecte, però al final acabaria concloent el mateix: poca cosa podem fer els mortals (nosaltres, el ciutadà normal allunyat de l'epicentre) davant d'una situació dramàtica i extrema com la que origina una crisi de refugiats; tanmateix, no s'hi val ser demagògic i populista i demanar mesures sense saber si existeixen els recursos per a portar-les a terme o preguntar-se pels possibles problemes secundaris que originarien; i amb un coneixement ampli i divers, facilitat per actes com els d'aquest cicle que s'acaba de tancar, o per lectures, converses, pel·lícules... que es poden recomanar, també, des d'esdeveniments d'aquesta mena, obtenim una visió més panoràmica, ampliem la nostra capacitat crítica, i coneixem eines emprades en el passat en situacions semblants.

Per tant, tenen utilitat iniciatives com aquesta? Jo crec que sí,

«No s'hi val ser demagògic i populista i demanar mesures sense saber si existeixen els recursos per a portar-les a terme o preguntar-se pels possibles problemes secundaris que originarien»

deixant de banda la magnitud de la seva repercussió. La situació dramàtica, i el problema que l'ha originat, han seguit el seu curs en la història mentre ha durat el cicle i ho continua fent ara que s'ha acabat, però el que és clar és que ha servit per remoure consciències, per recordar-nos que aquesta terra nostra va viure un episodi similar no fa tants anys (moltes fotografies del 1939 i del 2016 només es diferencien perquè una és en blanc-i-negre...), per armar-nos amb més coneixement per pensar, actuar i pronunciar-nos d'una manera més conreada i crítica, i per intentar ser més solidaris i empàtics, però, sense perdre de vista que també hem de ser objectius i assertius.

Lluís, Casino Menestral, gràcies per fer-nos memòria. Felicitats per la feina feta.

PARAL·LEL 46

Alfons Martínez Puig
Articulista

REFUGIATS

Fa pocs dies, a Figueres, es va donar inici al cicle «Refugiats: Un drama actual», una iniciativa del Casino Menestral i l'Arxiu de Cinema Lluís Benejam; un cicle que, al voltant de la pel·lícula *L'última frontera* del director Manuel Cussó-Ferrer, s'ha bastit un munt d'activitats diverses que sobrepassen la mateixa ciutat i busquen altres indrets de la comarca.

Una de les primeres activitats ha estat una xerrada de l'escriptor i pensador Josep Ramoneda a la Biblioteca Fages, que va contextualitzar no només el cicle, sinó tot el que està suposant l'arribada massiva de refugiats a Europa.

Potser la crisi dels refugiats ja no surt tant als mitjans de comunicació, però els refugiats continuen arribant a Europa i –segons un macroestudi realitzat a 15 països de la UE, segons una notícia apareguda en premsa– enguany arribaran més de 300.000 persones. La UE ha gastat més de 17.000 milions d'euros per aturar l'arribada de refugiats; diners malgastats, ja que continuen venint a Europa a la recerca no sé si d'un futur, però sí amb una vaga esperança. Però aquest macroestudi no només es queda amb les xifres, sinó que va una mica més enllà i després de milers d'entrevistes a europeus obté unes conclusions de les quals cal prendre bona nota; una d'elles és la prova d'un creixent rebuig als musulmans pel fet de ser-ho, de la mateixa manera que rebutgen aquells refugiats que es troben en situació d'atur.

A més, aquests resultats són relativament similars tant per a grups d'edat com per franges ideològiques, situació socioeconòmica o creença religiosa, entre altres, tot i que hi ha diferències clares també tant per països com per col·lectius, inclòs el posicionament polític. Resulta clau la "transversalitat" en una matèria que hauria de generar debat i també despertar l'esperit crític i/o humanitari en una societat relativament benestant com l'europea.

La vella Europa sembla esporuguida davant aquest fenomen migratori de grans proporcions; ja no recorda els que ella mateixa ha viscut dècades enrere, però això no ha de ser ni un argument ni una excusa; constatar la realitat actual amb el que podem considerar prejudicis religiosos o econòmics, dóna una radiografia social concreta del continent del qual, agradi o no, en formem part i, per tant, d'una manera o una altra, en som responsables.

16 de setembre al 16 d'octubre de 2016

PROGRAMA D'ACTES

A causa del drama de persones que fugen del seu país per buscar refugi o exili en un altre país, i que la nostra societat està veient diàriament als mitjans de comunicació, des del Casino Menestral hem preparat un programa per parlar d'aquest tema, tot organitzant diferent actes, pels quals tenim la col·laboració de la majoria d'entitats figuerenques i altres de pobles veïns.

Trobareu tota la informació ampliada a:

www.archivocine.com

Fent clic sobre:

A partir de la pel·lícula ***L'última frontera***, del director **Manuel Cussó-Ferrer**, filmada a la serra de l'Albera, Portbou i Colera, l'any 1991 i que parla del drama que va viure Walter Benjamin fugint dels nazis, us presentem el programa següent.

Organitzen:

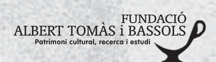

Patrocinen:

REFUGIATS, UN DRAMA ACTUAL

16 SETEMBRE | DIVENDRES, 20.00 h
CASA EMPORDÀ, antic escorxador
Plaça de l'Escorxador, 2 - FIGUERES

Inauguració de l'EXPOSICIÓ

Sobre la pel·lícula ***L'última frontera*** de Manuel Cussó-Ferrer. Acompanyada d'una mostra de cartells de pel·lícules que han tractat el tema dels refugiats.

Comissaris exposició: **Àngel Quintana, Manuel Cussó** i **Lluís Benejam**
Col·laboren: **Museu del Joguet de Catalunya** i **Ass. Filatèlica Casino Menestral**
Maridatge ofert per: **Grup Oliveda** i **Fricash De Carns**

Exposició oberta del 16 setembre al 16 octubre

---

17 SETEMBRE | DISSABTE, de 17,00 a 20.00 h
CASA EMPORDÀ, antic escorxador

CONVERSES AMB EL DIRECTOR

de la pel·lícula ***L'última frontera***. Manuel Cussó-Ferrer conversarà amb tothom qui vulgui parlar de la pel·lícula, de Walter Benjamin, o simplement, de cinema en general.

---

18 SETEMBRE | DIUMENGE, 9.00 h
SORTIDA DE L'ESTACIÓ D'AUTOBUSOS

VISITA espais Walter Benjamin a Portbou

Visita a diferents indrets relacionats amb Walter Benjamin de l'estada dels darrers dies a Portbou. Per reserves: Tel. **972 677 520** o **e-mail amics@fundaciodali.org**

Preu: **5 €** (socis Amics dels Museus Dalí i Casino Menestral). **10 €** per als no socis
Visita comentada per **Pilar Parcerisas** (Memorial Passatges Walter Benjamin)
Col·laboren: **Fundació Amics dels Museus Dalí** i **Autocars David i Manel**

PLACES LIMITADES
Data límit per reservar: 9 de setembre

---

19 SETEMBRE | DILLUNS, 19.15 h
BIBLIOTECA FAGES DE CLIMENT

CONFERÈNCIA i EXPOSICIÓ

"L'Europa dels refugiats" conferència que ens oferirà l'escriptor **Josep Ramoneda**. Tot seguit inauguració de l'exposició **"La Constel·lació Benjamin. *Desembalant la biblioteca de Cussó-Ferrer*"**.

Presentarà l'acte: **Joan Manuel Soldevilla Alberti**
Comissariat: **Manuel Cussó-Ferrer**
Coordinació: **Nati Vilanova** i **Cristina Jutge**
Maridatge ofert per: **Celler Espelt** amb **Embotits de l'Empordà**

Exposició oberta del 19 setembre al 15 octubre

---

20 SETEMBRE | DIMARTS, 19.30 h
MUSEU DEL JOGUET DE CATALUNYA

Inauguració de l'EXPOSICIÓ de petit format

"Jugar als camps de concentració" de Damàs Calvet Serra. La seva gran afició als escacs el va portar a tallar a mà les peces d'aquest joc, amb el qual va entretenir les hores amb els companys d'exili i dels camps de concentració.

Presentarà l'acte: **Julià Guillamon**, escriptor, crític literari i especialista en l'exili
Comissari exposició: **Josep Maria Joan Rosa**
Maridatge ofert per: **Celler Pere Guardiola** i **Forn de la Barceloneta**

Exposició oberta del 20 setembre al 16 octubre

---

21 SETEMBRE | DIMECRES, 19.15 h
CONSELL COMARCAL ALT EMPORDÀ

Inauguració de l'EXPOSICIÓ fotogràfica

d'**Alfred Mauve** "Els passos de frontera". Es mostren imatges de l'àrea de l'Albera per on l'hivern de 1939, van emprendre el camí de l'exili en direcció cap a França.

Presentarà l'acte: **Sònia Martínez**, alcaldessa de la Jonquera
Comissari exposició: **Jordi Font Agulló**, director del MUME la Jonquera
Maridatge ofert per: **Celler Martí Fabra** i **Embotits El Graner**

Exposició oberta del 21 setembre al 14 octubre

REFUGIATS, UN DRAMA ACTUAL

22 SETEMBRE | DIJOUS, 19.00 h - 21.30 h
BIBLIOTECA FAGES CLIMENT - LA CATE

19.00 h a la biblioteca PRESENTACIÓ

del llibre ***Trenes tallades. Records d'una nena de Rússia***, editat per Edicions Cal·lígraf, amb la presència de l'autora na **Roser Rosés**.

21.30 h a La Cate SESSIÓ CINEMA

podrem veure la pel·lícula ***Els nens de Rússia***.

Presentarà l'acte de la biblioteca: **Jaume Torrent,** editor de Cal·lígraf
Col·laboren: **Biblioteca Fages de Climent, La Cate** i **Cineclub Diòptria**

---

23 SETEMBRE | DIVENDRES, 20.00 h
CAFÈ DALÍCATESSEN

Inauguració de l'EXPOSICIÓ fotogràfica

de **Marc Sanyé "9 kilòmetres"**. 9 quilòmetres de mar separen la costa turca de les illes gregues de Lesbos i Kos. 9 quilòmetres que prometen deixar enrere la guerra, l'opressió i la pobresa i aconseguir la llibertat.

Presentarà l'acte: **Milton Sanchez,** fundador de l'ONG "Amb les teves mans"
Comissari exposició: **Martí Dacosta**
Maridatge ofert per: **Celler La Vinyeta** amb **Embotits de l'Empordà**

Exposició oberta del 23 setembre al 30 octubre

---

24 SETEMBRE | DISSABTE, 7.30 h
SORTIDA DE L'ESTACIÓ D'AUTOBUSOS

Museu Memorial del Camp de Rivesaltes

La instal·lació recorda el pas de refugiats republicans catalans i espanyols, jueus, algerians, gitanos i harkis.
Tot seguit visitarem la Maternitat Suïssa d'Elna.

Places limitades.
Data límit per reservar 14 de setembre. Paga i senyal 15 €

El preu de l'excursió és de 55 € (inclou el viatge amb autocar, les entrades a les instal·lacions i el dinar). Interessats Tel. **972 67 65 63**. Places limitades
Tourist Club 65. C/ Nou, 147 - 17600 Figueres. info@touristclub65.com

---

26 SETEMBRE | DILLUNS, 19.00 h
FUNDACIÓ CLERCH I NICOLAU

Inauguració de l'EXPOSICIÓ fotogràfica

de **Marià Roman** (Portbou, 1936). La fotografia d'esdeveniments i paisatge del poble va ser una afició que, a poc a poc, va anar derivant més cap a la recerca del seu passat.

Presentarà l'acte: **Josep Maria Bernils**, periodista
Comissaris exposició: **Carles Roman** i **Lluís Benejam**
Col·labora: **Roger Fotocomposició**
Maridatge ofert per: **Celler Cooperatiu d'Espolla**

Exposició oberta del 26 setembre al 17 octubre

---

27 SETEMBRE | DIMARTS, 19.30 h
MUSEU DEL JOGUET DE CATALUNYA

CONFERÈNCIA

"I si els refugiats fóssim nosaltres?" Una reflexió sobre les condicions i límits de l'acció de Càritas davant del gran repte de l'acollida humanitària dels refugiats a càrrec de **Marià Lorca,** president de Càritas - Alt Empordà Interior

Presentarà l'acte: **Francesc Cruanyes**, regidor de l'Ajuntament de Figueres
Col·labora: **Museu del Joguet de Catalunya**

REFUGIATS, UN DRAMA ACTUAL

28 SETEMBRE | DIMECRES, 19.15 h
BIBLIOTECA CARLES FAGES CLIMENT

CONFERÈNCIA

La psicòloga clínica i psicoanalista **Anna Miñarro** farà una conferència sota el títol **"El rostre (rastre) de la violència. (Camps de concentració i exili)".**

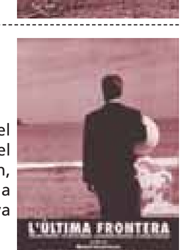
Presentarà l'acte: **Lluís Casadellà**, president d'Òmnium Cultural de Figueres

Col·laboren: **Biblioteca Carles Fages de Climent** i **Òmnium Cultural**

---

29 SETEMBRE | DIJOUS, 21.00 h
LA CATE, ESPAI CULTURAL

SESSIÓ DE CINEMA

Projecció de la pel·lícula ***L'última frontera*** de Manuel Cussó-Ferrer. Una pel·lícula que posa en escena el pas del filòsof alemany d'origen jueu Walter Benjamin (Berlin, 1892 - Portbou, 1940) pels Pirineus, des de Banyuls de la Marenda fins a Portbou, i que parla del drama que va viure Walter Benjamin fugint dels nazis.

Col·laboren: **La Cate** i **Cineclub Diòptria**

---

30 SETEMBRE | DIVENDRES, 19.45 h
SALA ATENEA CASINO MENESTRAL

TAULA RODONA

Sobre la pel·lícula ***L'última frontera*** amb la presència del director **Manuel Cussó-Ferrer**, l'actor **Quim Lecina** que va interpretar el paper de Walter Benjamin a la pel·lícula i **Anastasi Rinos**, consultor de muntatge.

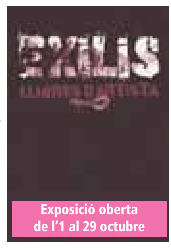
Presentació a càrrec de: **Eduard Ayats**, president del Casino Menestral

Moderarà l'acte: **Pitu Anaya**

---

1 OCTUBRE | DISSABTE, 19.00 h
GALERIA D'ART LOLA VENTÓS

Inauguració de l'EXPOSICIÓ

"Exilis llibres d'artista". Una exposició en la qual es mostra al públic una col·lecció de llibres realitzats per diversos artistes, sobre el tema "EXILIS".

Comissaris exposició: **Dolors Ventós** i **Francesc Carbonell (PopulArt)**

Col·labora: **Parc Art de Cassà de la Selva**

Maridatge ofert per: **Celler Terra Remota** i **embotits El Graner**

ARTISTES PARTICIPANTS

Aldabó, Jaume
Alemany, Maria
Alonso, Imma
Altes, Ernest
Armengol, Mònica
Bardera, Enric
Bosch, Dolors
Bruguera, Lluís
Campdepadrós, Mònica
Carbonell, Francesc
Castaño, José Luis
Ciurana, Adrià
Efe, Núria
Garcés, Javier
Gispert, Jordi
Guerrero Medina, José M.
Hedreville, Dunia - Duarte, Carles - Brossa, Màrius
Izquierdo, Lluís
Maronna, Carlos
Marquès, Bep
Mateu, Assumpció
Planas, Miquel
Riba, Mercè
Ribera, Mercè
Ruiz Avilés, Miquel
Sanglas, Carme
Sivori, Eduardo
Tabuenca, Gonzalo
Vergonyós, Marta

REFUGIATS, UN DRAMA ACTUAL

2 OCTUBRE | DIUMENGE, 17.00 h
AUDITORI CONVENT DELS CAPUTXINS

TEATRE

La idea d'Europa de Georges Steiner. Monòleg dirigit i interpretat per **Òscar Intente.** Ens parla dels homes, les dones i els nens europeus que duen, com si fos una motxilla massa carregada, un pes a l`esquena. El pes d`un passat brutal i grandiós alhora.

Preu de l'entrada: **8 €**

Col·labora: **Teatre Jardí de Figueres**

---

3 OCTUBRE | DILLUNS, 19,15 h
AUDITORI CONVENT DELS CAPUTXINS

Inauguració de l'EXPOSICIÓ fotogràfica

Xavi Toral va viatjar fins al camp de refugiats d'Idomeni, per copsar de primera mà la injustícia i les males condicions de vida de les prop de 12.000 persones que fugien de la guerra de Síria.

Roigé (Roger Canals Parellada), ens cantarà uns temes a l'entorn dels refugiats.

Presentaran l'acte: **Josep Taberner**, president de l'ONG *Amb les teves mans* i **Gemma Poca**, infermera a Castellterçol, voluntària a Grècia i cooperant de l'ONG *Bomberos en Acción.*

Maridatge ofert per: **Celler Mas Estela** amb **Embotits de l'Empordà**

Exposició oberta del 3 d'octubre fins ....

---

4 OCTUBRE | DIMARTS, 19.30 h
LA CATE, ESPAI CULTURAL

CONFERÈNCIA i inauguració EXPOSICIÓ

A càrrec d'un ponent de la Creu Roja. Tot seguit inauguració de l'exposició elaborada pel Gabinet de Drets Humans de la Creu Roja Catalunya.

Presentarà l'acte: **Domènec Subirà**, periodista de Catalunya Ràdio

Col·laboren: **La Cate** i **Creu Roja delegació Figueres**

Maridatge ofert per: **Celler Arché** amb **Embotits de l'Empordà**

Exposició oberta del 4 al 16 d'octubre

---

5 OCTUBRE | DIMECRES, 19.15 h
BIBLIOTECA CARLES FAGES CLIMENT

CONFERÈNCIA

que ens oferirà **Erick Hauck**, periodista, ambaixador ciutadà i emprenedor social, sota el títol **"Jo sóc refugiat: els murs de la vergonya"**, que vol posar en qüestió el recurs de la construcció de murs que utilitzen els països més desenvolupats per aturar la immigració il·legal.

Presentarà l'acte: **Josep Maria Bernils**, periodista

Col·laboren: **Biblioteca Fages de Climent** i **Associació Triangle Blau**

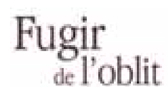
---

6 OCTUBRE | DIJOUS, 21.15 h
LA CATE, ESPAI CULTURAL

SESSIÓ DE CINEMA

Projecció del documental ***Fugir de l'oblit***, amb l'assistència del seu director l'**Abel Moreno**. Ens explica la història d'en Pitu, que s'ha passat tota la vida fugint. Fugint del franquisme, del camp de refugiats d'Argeles-sur-Mer, del camp de concentració de Dachau, del camp d'extermini de Treblinka o de la matança d'Oradour-sur-Glane.

Col·laboren: **La Cate** i **Cineclub Diòptria**

REFUGIATS, UN DRAMA ACTUAL

7 OCTUBRE | DIVENDRES, 20.00 h
SALA ATENEA CASINO MENESTRAL

VETLLADA POÈTICA

Veus d'exili. Lectura de poemes, amb acompanyament musical a càrrec del mestre **Josep Maria Surrell**.

Presentarà l'acte: **Cari Oriol Serres**
Col·labora: **Atenea Casino Menestral**

---

8 OCTUBRE | DISSABTE, 9.00 h
SORTIDA DE L'ESTACIÓ D'AUTOBUSOS

VISITA AL MUSEU MEMORIAL DE L'EXILI

Un centre d'interpretació ubicat a la Jonquera dedicat a recordar els exilis provocats per la Guerra Civil espanyola.

El preu de l'excursió és de 2 € Socis Casino i **3 €** per els no socis
Visita comentada per: **Jordi Font Agulló**, director del MUME
Col·laboren: **Fundació Albert Tomàs Bassols, MUME** i **Autocars David i Manel**

Per reserves A PARTIR DE L'1 DE SETEMBRE: per e-mail info@casinomenestral.cat o Tel. 972 678 666 al moment de la reserva s'haurà d'abonar l'import
Data límit per reservar: 4 d'octubre. S'haurà de de facilitar nom i telèfon de contacte.
La inscripció finalitzarà quan s'exhaureixin les places disponibles.

---

10 OCTUBRE | DILLUNS, 19.30 h
MUSEU DEL JOGUET DE CATALUNYA

CONFERÈNCIA

"Refugiats (des)amparats per la llei" a càrrec de **José Luís Nvumba**, advocat guineà exiliat a Catalunya. Assessora i defensa els demandants d'asil dirigint els serveis jurídics de la Fundació ACSAR (Associació Catalana de Solidaritat i Ajuda als refugiats).

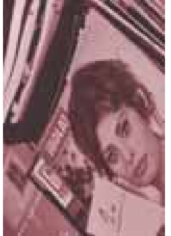
Presentarà l'acte: **Montserrat Blasi** (Amnistia Internacional Alt Empordà)
Col·laboren: **Museu del Joguet de Catalunya** i **Amnistia Alt Empordà**

---

12 OCTUBRE | DIMECRES TOT EL DIA
PLAÇA DE CATALUNYA FIGUERES

FIRA DE COL·LECCIONISME

On es poden comprar llibres, monedes, bitllets, minerals, joguets, punts de llibre i tot tipus d'objectes de col·leccionisme. Aquest dia es posaran a la venda posters de cinema, cedits per l'Arxiu-Col·lecció Lluís Benejam, la recaptació que es faci anirà destinada a la secció de la **Creu Roja de Figueres**.

Organitza: **Casino Menestral Figuerenc**

---

13 OCTUBRE | DIJOUS, 21.00 h
LA CATE, ESPAI CULTURAL

SESSIÓ DE CINEMA

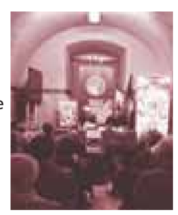
Projecció del documental ***Quién mató a Walter Benjamín*** amb l'assistència del seu director en **David Mauas**. Walter Benjamin, un dels pensadors més rellevants del segle XX, morí a Portbou el 1940. El film indaga sobre les estranyes circumstàncies de la seva mort.

Col·laboren: **La Cate** i **Cineclub Diòptria**

REFUGIATS, UN DRAMA ACTUAL

14 OCTUBRE | DIVENDRES, 20.00 h
AMICS DEL CASTELL DE ST. FERRAN

CONFERÈNCIA

"Refugiats, de la guerra civil a l'actualitat" a càrrec de **David Garcia Algilaga**, escriptor.

Presentarà l'acte: **Joan Manuel Soldevilla**, professor de l'institut R.M.
Col·labora: **Amics del Castell de Sant Ferran**
Maridatge ofert per: **Caves Peralada** i **Fricash De Carns**

15 OCTUBRE | DISSABTE, 9.00 h
PARC BOSC cantonada PASSEIG NOU

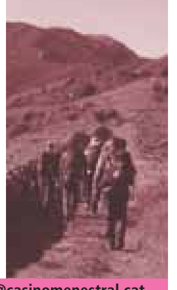
RUTA BOMBARDEIGS I REFUGIS

Ruta pels refugis de Figueres comentada per l'historiador **David Garcia**. Us proposem una visita guiada per recórrer la història dels anys de guerra i de postguerra a la ciutat.

La duració prevista és de 3 hores. Màxim de 40 persones

Col·labora: **Ajuntament de Figueres/Cultura** i **Institut d'Estudis Empordanesos**

Per reserves: David García Tel. 637 840 118 o per e-mail algilaga78@hotmail.com
S'haurà de de facilitar nom i telèfon de contacte.
La inscripció finalitzarà quan s'exhaureixin les places disponibles.

16 OCTUBRE | DIUMENGE, 7.00 h
SORTIDA DE L'ESTACIÓ D'AUTOBUSOS

EXCURSIÓ - RUTA BANYULS - PORTBOU

Ruta que segueix les passes que el filòsof alemany Walter Benjamin va fer el 1940 fugint de França per arribar fins a Portbou. Durada 6 hores. **La tornada es farà en tren.**

El preu de l'excursió és de 10 € (inclou el viatge amb autocar i l'arrossada que es farà un cop arribats a Portbou). Places limitades.

Interessats Tel. **672 46 18 84**. E-mail: **secretaria@cee.cat**

Organitza: **Centre Excursionista Empordanès**
Col·laboren: **Fundació Albert Tomàs Bassols, Autocars David i Manel** i **Ajuntament de Portbou**

Per reserves A PARTIR DE L'1 DE SETEMBRE: per e-mail info@casinomenestral.cat
o Tel. 972 678 666 al moment de la reserva s'haurà d'abonar els 10 €
Data límit per reservar 11 d'octubre. S'haurà de de facilitar nom i tel. de contacte.
La inscripció finalitzarà quan s'exhaureixin les places disponibles.

Del 2 al 25 de setembre, a la Galeria d'Art Dolors Ventós, exposició a càrrec de **Associació Muga Caula** amb el títol ***"Refugi Dadà"***

La inauguració de cada exposició, finalitzarà amb el maridatge d'una copa de vi d'un celler empordanès, acompanyats de productes de l'Empordà

Entitats organitzadores dels diferents actes

Ajuntament de Portbou
Amics del Castell Sant Ferran
Amics dels Museus Dalí
Amnistia delegació Alt Empordà
Associació Cultural POPULART de Capmany
Associació Filatèlica del Casino Menestral
Associació La Muga Caula
Associació Passatges de Cultura, Portbou
Associació Triangle Blau
Atenea del Casino Menestral
Biblioteca Fages de Climent de Figueres
Cafè Bar Dalicatessen
Càritas de Figueres
Centre Excursionista Empordanès
Cineclub Diòptria
Creu Roja delegació de Figueres
Fundació Clerch i Nicolau
Galeria d'Art Dolors Ventós
Grup de Rapsodes Portbouencs
Institut d'Estudis Empordanesos
Kronos de Manuel Cussó-Ferrer
La Cate
MUME Museu de l'Exili
Museu dels Joguets de Catalunya
Òmnium Cultural, delegació Alt Empordà
Teatre Jardí de Figueres

Empreses i Entitats col·laboradores

Obra Social "La Caixa" I Acadèmia de Cinema Català
Comerç Figueres I Consell Regulador de la DO Empordà
Autocars David i Manel I Filmoteca de Catalunya I Roger fotocomposició
Jose Soriano Sierra, Creative Manager I Josep Cruañas, pintor
Memorial Democràtic I Museu de Cinema de Girona I Tourist Club 65
Parc Art de Cassà de la Selva I Amat Carreras Muntatge cinematogràfic
Cinémathèque de Toulouse I Escola d'Hostaleria Alt Empordà
El bar del Casino Menestral

Per als maridatges tenim el suport de:

Grup Oliveda I Caves Perelada I Celler Arché Pagès de Capmany
Celler Espelt I Celler La Vinyeta I Celler Martí Fabra
Celler Mas Estela I Celler Pere Guardiola I Celler Terra Remota
Celler Cooperatiu d'Espolla I Forn de la Barceloneta
El Graner, embotits artesans de l'Empordà I Fricash de carns

Mitjans de comunicació col·laboradors:

Setmanari l'Empordà I Setmanari Hora Nova I Punt Diari
Figueres.com (El diari digital de l'Alt Empordà) I AE comunicació
Tramuntana TV I 9 diari I Crae. Creacions Alt Empordà

elPeriódico de Catalunya

www.elperiodico.com ISSN 1578-746X
El Periódico de Catalunya, SL. Tel: 93 265 53 53. Suscripciones y atención al lector: 93 222 27 22. Atención al punto de venta : 93 222 56 66. El Periódico de Catalunya, SL. se reserva todos los derechos sobre los contenidos de EL PERIÓDICO, sus suplementos y cualquier producto de venta conjunta, sin que puedan reproducirse ni transmitir a otros medios de comunicación, total o parcialmente, sin previa autorización escrita. Difusión controlada por la OJD. Año XXXVIII. Número 13.471. D.L.: B 36.860 - 1978

«No me gusta guardarme las cosas solo para mí»

JORDI RIBOT PUNTÍ / ICONNA

Desde hace unos años Lluís Benejam (Figueres, 1954) se levanta a las cuatro de la madrugada y antes de empezar la jornada laboral en su empresa de preimpresión se dedica a digitalizar y ordenar la impresionante colección de material gráfico relacionado con el cine que guarda en su casa ampurdanesa de Capmany. Gracias a su excepcional carácter laborioso y metódico, ha volcado personalmente en la web http://archivocine.com más de 65.000 imágenes relacionadas con 28.000 películas estrenadas en España desde el año 1900 hasta hoy. A todas las peticiones que le llegan, de particulares o instituciones, responde de forma desinteresada.

–Era un niño y ya coleccionaba programas de mano.

–Entonces había cuatro cines estables en Figueres y a la salida daban el programa que anunciaba las próximas sesiones. Eran como los *flyers* de ahora pero desaparecieron en los años 80. Mi padre tenía una tienda de grano y colgué carteles pidiendo programas. ¡La gente traía cajas de zapatos llenas!

–Luego le tocó el turno a los carteles.

–A los 14 años empecé a trabajar en una imprenta. Veía los carteles de las películas y alucinaba cómo un pedazo de papel podía animar o desmotivar tanto a la gente para ir al cine. Yo nunca he sido muy cinéfilo. Mi vida es el papel y adoro todo lo que tiene que ver con la parte gráfica.

–¿No ha dejado nunca de coleccionar?

–Interrumpí la colección cuando abrí la empresa de preimpresión con mi pareja. Durante 10 años trabajamos de sol a sol, tanto que cogí una depresión y el médico me sugirió que encontrara algo para romper la rutina. Coincidió que un cliente me propuso hacer una exposición para el centenario del cine y así reanudé la colección.

–Imagino que es tan disciplinado y metódico coleccionando como trabajando.

–Al principio iba a buscar material a cines de Figueres, Girona, Tossa, Olot, Blanes... Eran locales enormes con desvanes repletos de carteles, guías publicitarias, fotogramas... A veces hacía dos viajes con la furgoneta hasta los topes. Sigo yendo a las salas cada 15 días y a las distribuidoras cada dos meses. En agosto aprovecharé para ir a buscar material a Tudela, Valladolid e Irún.

–Pierde muchas horas de sueño para poner esta ingente cantidad de material a disposición del público. ¿Por qué?

–No me gusta guardarme las cosas solo para mí, es mejor compartirlo. Lo más valioso de esta colección son las relaciones humanas que he podido hacer a lo largo todos estos años.

–Le llegan peticiones de imágenes desde Latinoamérica, de ayuntamientos locales, de filmotecas europeas, del Instituto Cervantes, del Museo Reina Sofía...

–Lo tengo todo sistematizado y puedo encontrar cualquier cosa en cuestión de minutos. No hago esto por negocio, sino para contribuir al conocimiento de nuestra historia. Si se usan estas imágenes en una publicación o en una exposición, solo pido que me mencionen en los créditos.

–¿Cuál es la joya de su colección?

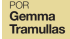
–Un cartel precioso de *Ben-Hur* en francés que me regaló un coleccionista y que es inencontrable. Hay colecciones mucho más buenas que la mía, pero solo llegan hasta 1950 porque después el material no tiene tanto valor económico. Yo no puedo pagar 8.000 euros por el cartel de *Desayuno con diamantes*, pero si alguien quiere hacer un trabajo sobre refugiados o sobre la primavera árabe [las revoluciones en los países árabes de 2010-2013] yo guardo los carteles de las películas que se han hecho.

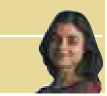
–Y usted, ¿qué exposición haría?

–Una de todas las películas que han ganado el Oscar a la mejor cinta de habla no inglesa, desde *El limpiabotas* [1946] hasta hoy. ¡Tengo todos los carteles!

Lluís Benejam

Coleccionista altruista. Vuelca en internet 65.000 imágenes de películas estrenadas en España desde 1900 hasta hoy.

POR
Gemma Tramullas

gentecorriente@elperiodico.com

Tresors per descobrir (3)

El paradís del cinema

DIMENSIÓ • L'arxiu-col·lecció de Lluís Benejam aplega més de 25.000 cartells i un ventall ben ampli de material relacionat amb el cinema, des de programes de mà fins a cartells **OBJECTIU •** El seu impulsor remarca que la vocació de l'arxiu no és "comprar o vendre, sinó ajudar a preservar la memòria del cinema"

Pere Bosch i Cuenca
CAPMANY

En la coneguda escena de comiat entre Totó i Alfredo a *Cinema Paradiso* (1988), aquest li demana: "Facis el que facis, estima-ho, tal com estimaves la cabina del cinema Paradís." En Lluís Benejam va aplicar-se aquesta màxima i va fer-ho, precisament, per convertir-se en un autèntic notari del setè art. La seva afecció pel món del cinema va començar a finals dels anys seixanta. En aquells moments, treballava en una impremta en què es reimprimien els programes de mà que es repartien a les entrades de tots els cinemes de Figueres. "Sempre em va fascinar que un programa o un cartell et feia anar o no a veure una pel·lícula", recorda. A finals dels anys setanta, aquest tipus de material va desaparèixer, però en Lluís Benejam va començar a arreplegarne de gent que inicialment els guardava però que se'ls anava traient del damunt. Poc a poc, doncs, es va convertir en un conservador de la memòria cinematogràfica dels figuerencs, i, a través d'aquests, de la de la història del cinema en majúscules.

Tot i això, durant algun temps va tenir la col·lecció aturada. "Fins que un o dos anys abans del centenari del cinema, vaig fer una exposició a Sabadell i em va caldre trobar molt material", segons recorda. En aquells moments, la col·lecció era formada majoritàriament per programes de mà i algun cartell petit, però en voler muntar una exposició dedicada als Oscar vaig comprovar que li quedaven "molts buits". I fou aleshores quan va començar a accedir a una font inesgotable: les sales de cinema que anaven tancant, sobretot a partir dels anys vuitanta. Ho explica: "En un moment determinat vaig anar a visitar diferents empresaris per demanar-los si podien facilitar-me material per completar l'exposició. I tots ells em van donar les màximes facilitats per endur-me tot el que hi havia als magatzems." I fou així quan va convertir-se en un visitant assidu de les sales que anaven tancant: de Tossa de Mar, de Banyoles, de Blanes, de Girona i, òbviament, de Figueres. Es tractava de golfes i magatzems atapeïts de cartells, guies, cartelleres... tot de material que, incursió rere incursió, li permetia completar la seva col·lecció. "Abans els cinemes guardaven el material perquè les pel·lícules es tornaven a passar. Ara no es fa. Les multisales tenen un espai minúscul i, per sistema, tot es llença", explica Lluís Benejam. Aquesta font també va permetre-li començar a intercanviar material amb gent de França, de l'Amèrica del Sud i els Estats Units. Primerament va fer-ho a través de cartes i paquets i, des de fa alguns anys, a partir de correus electrònics. En Lluís Benejam defuig expressament el mercadeig i assegura: "Mai no he fet negoci amb un cartell que m'han donat. La meva idea és l'intercanvi." De fet una de les seves màximes és que "col·leccionar no és comprar o vendre, sinó crear memòria".

Actualment, l'arxiu-col·lecció de Lluís Benejam aplega un ampli ventall de material relacionat amb el cinema, des de cartells, murals o guies publicitàries fins a fotocroms o programes de mà. I, fins i tot, un munt de figuretes de protagonistes del cinema d'animació, amb una atenció especial per en Mickey Mouse, que pot trobar-se a cada racó de la casa. Lluís Benejam explica que des de l'any 1926 té documentades més de 31.000 pel·lícules estrenades a Espanya i que ell conserva material de més 21.000, una xifra impressionant que converteix la seva col·lecció en la més important del país.

Després de molts anys de dedicació, en Lluís Benejam té perfectament sistematitzat el procés de classificació del material. De fet, s'aixeca cada dia a les 4 de la matinada i, fins abans d'incorporar-se a la seva empresa d'arts gràfiques, es dedica en cos i ànima a ordenar cartells, guies o programes. Ho té tot perfectament documentat, si bé reconeix que té pendent de catalogar una part considerable de material.

En Lluís Benejam no només es dedica a recollir material. Una bona part dels seus esforços es dediquen a la divulgació, ja sigui a través d'exposicions temporals o d'un portal web. Malgrat que no es troba sistemàticament oberta al públic, la difusió de la col·lecció és més que notable, i, de fet, s'ha convertit en un referent insubstituïble per les administracions. La relació de les exposicions amb les quals ha col·laborat és interminable. Una de les més significatives és la que va organitzar-se a finals del 2007 a la Cate, centrada en Figueres i el cinema, en què es recordaven totes les sales que hi havia hagut a la capital de l'Alt Empordà. A més, el portal web que ha impulsat ha esdevingut un referent per als amants del setè art. Per a tots ells, l'arxiu de Benejam s'ha convertit en un paradís del cinema.

Algunes de les peces que es troben a l'arxiu-col·lecció de Lluís Benejam ■ MANEL LLADÓ

Un cartell de 'Ben-Hur'

Resulta complicat escollir una peça en una col·lecció tan immensa. Tot i això, si ha de destacar-ne alguna, en Lluís Benejam es decanta per un cartell de *Ben-Hur* que li va regalar una persona que tenia una botiga a Montevideo, però que va perdre molts contactes que tenia als Estats Units arran de l'atemptat de les Torres Bessones. En Lluís va ajudar-lo i ell, com a mostra d'agraïment, li va regalar el cartell.

Lluís Benejam explica que col·leccionar l'ha ajudat a conèixer un munt de persones i relacionar-s'hi

EXPOSICIÓ TEMPORAL
del 19 de febrer al 2 d'abril de 2017

JOGUETS I CINEMA

PRIMERA SESSIÓ

ELS JOCS DE HOLLYWOOD

Aquesta exposició és una producció de Lluís Benejam i el Museu del Joguet de Catalunya

Amb la col·laboració de: **Sebastià Roig / Eric Ferrer / Pitu Anaya / Televisió de Girona / Cineclub Diòptria**

MUSEU DEL JOGUET DE CATALUNYA / Figueres

carrer Sant Pere, 1 17600 FIGUERES | 972 504 585 | info@mjc.cat | www.mjc.cat

Cultura i Societat

ESPECTACLES | CIÈNCIA | TENDÈNCIES | TRADICIONS | FETS I GENT | CINEMA | TELEVISIÓ

CORREU ELECTRÒNIC cultura.diaridegirona@epi.es

E.T., Pinotxo, Mickey Mouse i altres herois del cinema visiten el Museu del Joguet

▶Lluís Benejam treu a la llum algunes de les seves joies de col·leccionisme per a la mostra «Els jocs de Hollywood» ▶Una segona exposició a Figueres, aquesta a la biblioteca, exhibeix novel·les que s'han adaptat al cinema i han guanyat l'Oscar

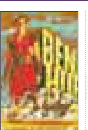
DANIEL BONAVENTURA GIRONA

■ Pinotxo, E.T., Mickey Mouse o l'espasa de *La guerra de les Galàxies* es passejaran a partir de diumenge vinent per la Sala Oberta del Museu del Joguet de Figueres, on quedarà inaugurada l'exposició *Els jocs de Hollywood*, que treu a la llum algunes de les joies de la col·lecció de material gràfic i objectes relacionats amb el cinema que Lluís Benejam va començar a atresorar a la dècada de 1960.

Amb una conferència de l'escriptor Sebastià Roig, quedarà inaugurada (12 h) aquesta exposició a partir d'objectes generats pel marxandatge de sis títols mítics de Hollywood: *E.T.*, *La guerra de les Galàxies*, *El Màgic d'Oz*, *Pesadilla antes de Navidad*, *Pinotxo* i *Mickey Mouse*.

L'exposició conté cobejades peces de col·leccionista com una reproducció a mida natural d'E.T. feta amb uns materials especials per a una recent edició de la Fira del Còmic de Barcelona, objectes mítics de *La guerra de les Galàxies* com l'espasa de Jedi, figures de Mickey Mouse, o una sèrie de titelles d'*El màgic d'Oz*, tots ells objectes que Benejam ha trobat en mercats durant la seva dedicació al col·leccionisme, que practica a hores lliures de la seva feina d'impressor a Figueres.

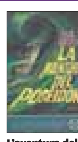
ALGUNS CARTELLS EXPOSATS A LA BIBLIOTECA FAGES DE CLIMENT DE FIGUERES

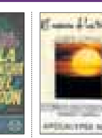
Ben-Hur
▶ Charlton Heston va interpretar el film el 1959

Dràcula
▶ Béla Lugosi va interpretar el film el 1931

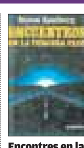
L'aventura del Poseidon
▶ Cinema de catàstrofes de 1972

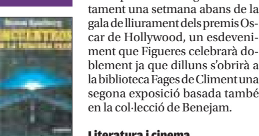
El cor de les tenebres
▶ El 1990 es va adaptar el llibre

El carter (i Pablo Neruda)
▶ Film italià rodat el 1994

Encontres en la tercer fase
▶ Un Spielberg de 1977

Cobejats objectes de col·leccionista ▶ Un E.T. de mida natural, figures de Mickey Mouse, objectes de *La Guerra de les Galàxies* i també els titelles de *Pesadilla antes de Navidad* s'exhibiran a partir de diumenge a Figueres.

L'exposició s'inaugurarà exactament una setmana abans de la gala de lliurament dels premis Oscar de Hollywood, un esdeveniment que Figueres celebrarà doblement ja que dilluns s'obrirà a la biblioteca Fages de Climent una segona exposició basada també en la col·lecció de Benejam.

Literatura i cinema

Aquesta segona exposició, de petit format, porta l'explícit títol *Literatura portada a la gran pantalla: pel·lícules amb Oscar Col·lecció Lluís Benejam*.

En ella s'hi podran veure obres literàries portades a la gran pantalla que han estat mereixedores d'algun premi Oscar. S'hi mostren els llibres que han donat origen als films i programes de mà i guies publicitàries de les pel·lícules com ara *Encontres en la tercera fase*, *Espartaco*, *L'exorcista*, *La guerra de les galàxies*, *Allò que el vent s'endugué*, *Mary Poppins* o *Memòries d'Àfrica*.

En total hi ha una quarantena de llibres. Els actes paral·lels d'aquesta exposició inclouen una conferència del crític de cinema Jaume Figueras que es farà el 3 de març. «Ara mateix tinc informació gràfica de més de 30.000 pel·lícules», comenta Benejam, que segueix les passes de Tomàs Mallol.

Dues peces que s'exposen al Museu del Joguet de Catalunya, amb el ratolí Mickey i Chaplin de protagonistes ■ MUSEU DEL JOGUET

El Museu del Joguet mostra la relació històrica entre el cinema i el marxandatge

■ Coproduïda amb la Col·lecció Lluís Benejam, s'hi poden trobar des de figures clàssiques com el ratolí Mickey i Chaplin fins a més actuals com les de 'Star Wars'

J.C.L.
FIGUERES

Molt abans que l'explotació comercial del marxandatge cinematogràfic s'expandís fins a límits inimaginables amb l'estrena de *Star Wars* (1977), els protagonistes de les pel·lícules realitzades per les grans productores de cinema de Hollywood dels anys vint del segle XX ja van donar peu als primers productes d'explotació comercial que lligaven les indústries cinematogràfiques i lúdiques. Mites i estrelles que van establir un fort vincle amb l'espectador, com ara Charles Chaplin, Harold Lloyd, Groucho Marx, Shirley Temple i Mickey Mouse, van convertir-se en joguets i jocs. El consum de masses, que era ja una realitat als Estats Units (a excepció dels anys de la Gran Depressió), no va desaprofitar l'ocasió, tal com avui en dia es continua fent.

El Museu del Joguet de Figueres s'ha fixat en els casos més paradigmàtics de la relació cinema i joguet per portar a terme l'exposició *Els jocs de Hollywood*, amb la qual aprofita per homenatjar les principals estrelles del cinema americà que després han esdevingut un producte de marxandatge en forma de joguet.

Coproduïda amb l'Arxiu Col·lecció Lluís Benejam, a la mostra, s'hi troben figures de tot tipus, des de les més reproduïdes, com ara el ratolí Mickey, fins a d'altres més complicades de trobar, com ara un ninot de Charles Chaplin. L'exposició, que es pot visitar fins al 2 d'abril, explica la història que envolta cada joguet, com la fal·lera pels mons còsmics que van despertar les figures d'ET als anys vuitanta o la història d'*El màgic d'Oz*, inspirada en un llibre infantil de 1900. ■

Llibres amb Oscar

La biblioteca Fages de Climent de Figueres també recorre a la Col·lecció Lluís Benejam per exposar fins al 18 de març una mostra que posa en relació obres literàries, cinema i els premis Oscar, que precisament s'entreguen aquesta matinada de dilluns. L'exposició se centra en obres literàries portades a la gran pantalla que han estat mereixedores d'algun premi de Hollywood. També s'hi mostren els llibres que han donat origen als films i programes de mà i guies publicitàries de les pel·lícules.

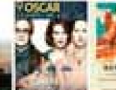
BIBLIOTECA FAGES DE CLIMENT

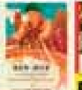
FIGUERES

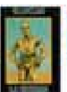
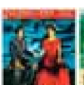
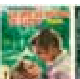
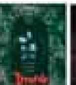
Del 20 de febrer al 18 de març 2017

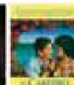
Literatura portada a la gran pantalla:
PEL·LÍCULES AMB OSCAR

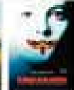
Divendres 3 de març a les 19.30 h, el periodista i crític de cinema **Jaume Figueras** serà a la biblioteca per parlar de cinema i dels premis Oscar amb una xerrada que portarà per títol: **"Hi ha vida més enllà dels Oscar?"**.

Lluís Benejam penja al web de cinema 35.000 fotocroms

■ El col·leccionista figuerenc posa a disposició dels usuaris a través d'Archivocine.com imatges promocionals de 5.761 pel·lícules estrenades entre els anys 1923 i 2013

Jordi Camps i Linnell
GIRONA

Durant anys i fins fa una dècada, un dels principals reclams dels cinemes per atraure espectadors a les sales eren els anomenats fotocroms (*lobby cards* en anglès). Són aquella mena de cartellets que, durant generacions, acompanyaven els pòsters de la pel·lícula i que, situats als vestíbuls del cine, atreien la mirada de tots aquells qui anaven a veure la pel·lícula o d'altres que somiaven algun dia fer-ho.

Com aquells qui de petits, sobretot dels que ja tenim una edat, ens apropàvem al cinema per apreciar aquell petit tast que t'oferien les imatges –encara que fos amb l'estrelleta estratègicament col·locada– del reguitzell de pel·lícules a les quals la classificació no et permetia l'entrada (aleshores la maleïda classificació S, fos per sexe o violència).

Els fotocroms solien ser jocs de vuit, deu o dotze fotografies i si als anys trenta eren d'una mida A5, impresos en color gris o marró, més tard eren de més envergadura sobre cartró dur, per fer-ho més resistent, ja que aquest tipus de material es desplaçava juntament amb la pel·lícula per diferents sales de cine. Finalment van sortir els de mida A4, que la sala de cinema comprava i es quedava. Amb l'entrada de les multisala, aquest material aniria desapareixent i a partir dels anys 2006-2008 les distribuïdores cinematogràfiques van deixar d'elaborar-ne, segurament perquè amb internet ja n'hi havia prou.

Ara, el col·leccionista Lluís Benejam ha penjat al seu web Archivocine.com un total de 34.286 fotocroms corresponents a 5.761 pel·lícules estrenades a partir de l'any 1923 i fins a l'any 2013. Un material ingent prèviament seleccionat, ara accessible des que l'ha posat a disposició de tot aquell que ho vulgui, sigui investigador o un simple cinèfil. Una tasca titànica que li ha reportat més de dos anys de feina (dedicant-hi entre tres i quatre hores diàries de mitjana) i que Benejam pensa completar arribant a un màxim de 35.000 fotocroms digitalitzats.

L'usuari pot accedir a la pel·lícula a través d'un índex alfabètic i cronològic, segons l'època. Una vegada localitzat el títol, es pot ampliar la imatge dels fotocroms i fins i tot es poden descarregar en una resolució considerable.

Cal destacar que hi ha seccions a banda, com ara una de cinema mexicà –facilitada per una col·laboració– i dues més de fotocroms censurats i amb imatges dures, fortes o molt impactants. Com Benejam destaca: "Aquests tipus de fotocroms demostren fins a quin punt al·lucinant arribava el criteri del censurador de torn, capaç de tapar un mugró de la víctima d'un crim en què la sang i el *gore* eren més que explícits. Pensem que podies veure les víctimes al garrot vil però no un nu."

Una mostra variada dels fotocroms disponibles al web ■ ARCHIVO CINE LLUÍS BENEJAM

Impressor d'ofici, Benejam té a la seva col·lecció uns 30.000 cartells de cinema, uns 18.000 programes de mà, uns 20.000 dossiers de premsa o *press books* de pel·lícules i, a més dels més de 70.000 fotocroms de què disposa, té llibres i discos relacionats amb el món del cinema. Benejam mai no ha tingut la intenció de fer negoci, sinó que, com sempre ha dit als propietaris dels cinemes que li han facilitat el material que col·lecciona, "vol documentar una època a través de la conservació d'uns materials condemnats a la desaparició".

El col·leccionista figuerenc rep constants peticions de particulars i institucions que necessiten el seu material per a exposicions o edicions de llibres. I des que ha endegat el projecte del web comptabilitza una mitjana de 1.000 visites setmanals. "Digitalitzar i difondre-ho pel web m'ajuda a donar a conèixer l'arxiu de cine que estic fent." Tot per amor a l'art, el setè, s'entén. ■

Cultura P32

Lluís Benejam amb objectes de la col·lecció ■ M. LLADÓ

Benejam penja al web 35.000 fotocroms

El col·leccionista ofereix l'accés a les imatges promocionals de 5.761 films

Josep Valls

Un arxiu de cine

Com que és un dels amics més discrets, tàcits i retinguts, i com que alhora deu ser el col·leccionista de material cinematogràfic més important del país, allò que no esbomba ell ho dirà un servidor, si em permeten. En Lluís Benejam, figuerenc, fotocompositor i caminaire, treballa no sé quantes hores al dia (moltes, moltes) i té temps de dedicar-se a un arxiu de cinema que ha creat ell tot sol, on hi ha informació de les pel·lícules emeses al país des de l'any 1900 fins ara mateix.

Aviat és dit, però es tracta de quasi trenta mil pel·lícules, a més de diapositives, cartells, llibres, discos, programes de ma i fotocroms, altrament dits *lobby-cards*, i d'aquests a l'arxiu n'hi ha més de quaranta mil, corresponents a sis mil vuit-centes pel·lícules. Recordo aquests fotocroms de quan al meu poble hi havia cinema: eren un cartrons grossos i resistents amb escenes de la pel·lícula i es col·locaven a l'entrada de la sala. Amb la moda de les multisales, sembla que tot això ha desaparegut, però en Lluís Benejam, d'aquesta mena de fotocroms, n'exhibeix més de quaranta mil al seu arxiu. Altra cosa són els programes de mà, dels quals n'apareixen uns onze mil, que abasten des de l'any 1913 fins al 1939, època que va ser l'apogeu d'aquesta mena de publicitat desapareguda cap a final dels anys setantes. I allò que són purament cartells de pel·lícules, a l'arxiu se'n poden consultar més de vint-i-cinc mil, molts dels quals en català. Ultra tot això, hi ha apartats dedicats a les sales de cinema antigues, un diccionari de cinematografia i el debut a la gran pantalla d'actors i actrius.

Lluís Benejam té quasi trenta mil pel·lícules, a més de diapositives, cartells, llibres, discos, programes de mà i també fotocroms

Veig que avui aquest paper pot semblar pura informació per a cinèfils. Però un servidor, que no és gens cinèfil, he de dir que m'admira l'esforç, la paciència i la il·lusió d'en Lluís Benejam. I com que ja he dit al principi que ell no és gens donat ni a l'*autobombo* ni a cap forma de publicitat, algú ho havia de dir. Ah, i per si volen valorar el meu grau de cinefília, els diré que l'última pel·lícula que vaig veure en una sala de cinema va ser *Amadeus* –hi vaig anar amb en Joan Ferrerós, que ho deu recordar prou–. I com que em va agradar tant, vaig escriure'n unes ratlles al meu diari, ara veig que era l'any 1985. Fa doncs més de trenta anys que no he entrat en un cinema, però em trec el barret davant d'en Lluís, l'amic col·lector més pertinaç que conec.

El Punt avui, 25 de març del 2018

LAS VEGAS

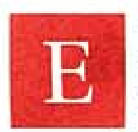

LLETRES

Jordi Arbonès (Nif)

ESCRIPTOR

"Gràcies a la iniciativa del director **Ventura Pons** i la col·laboració de col·leccionistes com **Lluís Benejam**"

Enmig d'un món que cada dia canvia impulsat per la rapidesa de les noves implantacions tecnològiques, moltes sales d'exhibició cinematogràfica perviuen amb un aire gairebé antropològic. A Figueres s'acaba de ressuscitar l'antic cinema Las Vegas, que s'havia tancat al 2000. Al centre i amb un aforament de 800 persones, hi ha quatre sales. La principal, a la planta baixa i tres de dimensions més reduïdes, al primer pis. A la ciutat, que tradicionalment ha tingut una intensa vida de carrer, hi havia hagut moltes sales de cinema. Ara, gràcies a la iniciativa del director **Ventura Pons** i la col·laboració d'institucions i col·leccionistes com **Lluís Benejam**, la nova sala inicia un periple interessant. La defensa del cinema en temps de plataformes digitals, canals pirates i, també, la competència de les sèries de televisió: cosmos llaminer que en essència convida la gent a ser un consumidor passiu en el sentit que no cal sortir de casa per veure qualsevol pel·lícula. La producció cinematogràfica és indeturable, no fa gaire que es filmaven pel·lícules només per al mercat del format en vídeo, i les videoteques, com els CDs en la música, han desaparegut. Els efectes especials avui en dia no són qüestions puntuals o del gènere de ciència ficció, sinó que la tecnologia implica que formin part de qualsevol pel·lícula. Les sales de Las Vegas, com el Truffaut de Girona o el cinema Montgrí de Torroella de Montgrí, representen la continuïtat de la cultura lligada amb els hàbits de convivència als carrers. La cultura com un fet dinàmic i compartit. La restauració de Las Vegas sorprèn perquè no és habitual que s'aposti per una utopia. Gràcies a qui s'estima el cinema, la vida real adquireix més sentit.

Diari de Girona, 2 de juny del 2018

Nòmades al cinema, a l'Arxiu Benejam

Archivocine amplia continguts amb una secció dedicada a l'exili i l'emigració

J. Camps Linnell
CAPMANY

El segle XX ha estat el dels nòmades; un període històric absolutament traumàtic que ha conegut les majors migracions de la història de la humanitat. Exiliats, refugiats, desplaçats, immigrants i emigrants són, malauradament, encara protagonistes de molts dels drames que viu la societat. Una catàstrofe humanitària que, des de la crisi migratòria arran de les guerres mundials del segle passat, no sembla tenir aturador. El cinema, com a brutal mirall de la realitat que vivim, s'ha convertit en un vehicle per analitzar i denunciar en la majoria de casos aquesta tragèdia humana.

El segle passat també va veure com una de les formes artístiques més revolucionàries de la història, el cinema, es desenvolupava de forma portentosa, sobretot a partir de la segona meitat de segle. D'aquesta manera, es pot dir que el cinema i l'emigració han caminat, al llarg de la seva història, pràcticament de la mà. Això sense dir que molts d'aquells emigrants van resultar ser els qui van aixecar la indústria cinematogràfica.

L'arxiu de cinema de Lluís Benejam, que té una ingent documentació, continua ampliant-se pel que fa a la difusió del material a través del web archivocine.com i en aquesta ocasió ho fa, precisament, posant a disposició lliure dels usuaris una col·lecció temàtica titulada *Exili i emigració*.

Dividit en dues parts, s'hi pot trobar un total de 75 referències de pel·lícules al voltant d'aquesta temàtica. En totes hi ha el

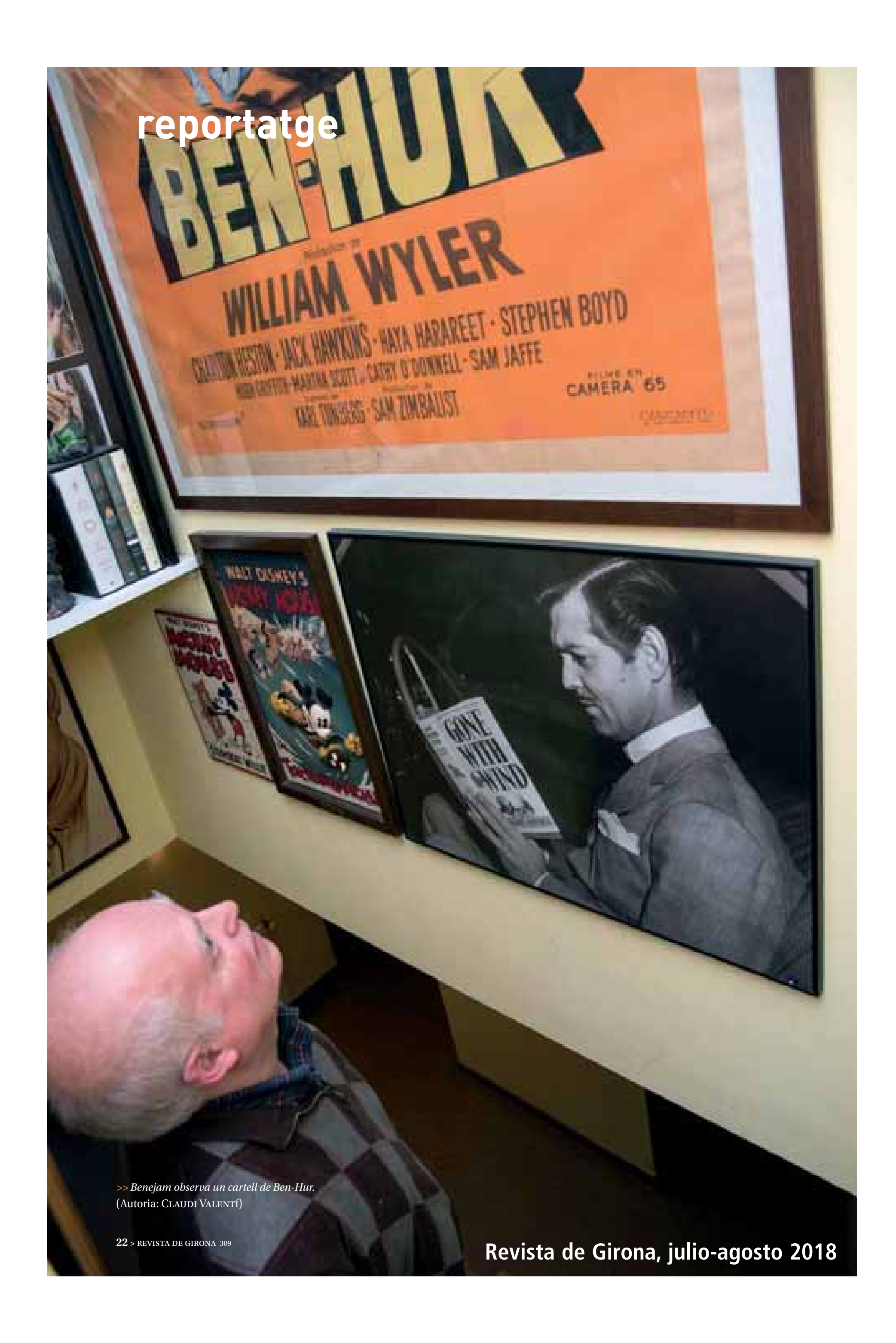
El Punt avui, 25 de junio de 2018

'Lamerica', drama de Gianni Amelio rodat el 1991 i que continua viu més que mai ■ ARXIU

cartell, la sinopsi, el tràiler i informació del director i de cada intèrpret amb les corresponents fitxes tècniques enllaçades a imdb i Viquipèdia. Des d'*Agua con sal* a *Welcome*, passant per títols essencial com ara *Le Havre* d'Aki Kaurismaki, la trilogia *Heimat*, *The Visitor*, *Lamerica* de Gianni Amelio i *Passatge a la boira* de Theo Angelopoulos.

Així mateix, l'arxiu ha documentat tots aquells actes que van tenir lloc entre el setembre i l'octubre del 2016 a Figueres en què van participar més de 30 entitats i persones rellevants que van tractar el tema dels refugiats. Aquí es troba de tot, des dels programes a vídeos de les conferències, passant pel material gràfic. ■

>> *Benejam observa un cartell de Ben-Hur.*
(Autoria: Claudi Valentí)

Lluís Benejam i la memòria

L'arxiu de l'impressor figuerenc permet recórrer la història del cinema a través de cartells i programes de mà

En una casa antiga situada als afores de Campmany, l'impressor Lluís Benejam (Figueres, 1954) hi guarda una excel·lent col·lecció de cartells de cinema. També hi serva estris i un munt de figuracions fotogràfiques, amb les quals es pot recórrer, paper a paper, la història del cinema. És una d'aquestes persones que paga la pena conèixer, perquè, quan contemples el seu fons, retrobes la petjada de la infantesa.

Text > **Jordi Arbonès**, escriptor

Com a bon col·leccionista, Benejam és un home endreçat. Ha creat un arxiu amb paràmetres propis que li serveixen per saber on guarda, enmig d'un volum ingent d'informació, cada exemplar recollit. Res no se li escapa. Primer, el seu control t'espanta, i després, t'agrada. Explica que les ganes de col·leccionar van ser progressives i que van arrencar quan, als catorze anys, el van atrapar. Llavors havia deixat l'escola i havia començat a treballar en la impremta del seu pare, en la qual es feien els programes dels cinemes de Figueres, sobretot del de Las Vegas (Figueres va tenir tretze sales). Trenca alguns dels tòpics que acompanyen el *gremi* inexistent dels col·leccionistes. I, sincer i directe, no amaga res. No l'interessa posar-se cap màscara que dissimuli cap secret: no li cal.

Sorprèn quan explica que el que li va crear l'afició no van ser només els dibuixos i les pintures dels minicartells dels programes (acolorits com cromos,

>> *Lluís Benejam al seu taller, l'obrador de la memòria.* (Autoria: Claudi Valentí)

>> *La complexitat de l'ordre marca la feina de Benejam, que ho té tot perfectament classificat.* (Autoria: Claudi Valentí)

els guardava dins d'una capsa metàl·lica, potser de galetes), sinó el paper en el qual estaven impresos. Era una època en què els cartells de cinema es pintaven a mà. Aquest univers li agradava i l'atreia, però el que el seduïa més era l'art de la impressió, l'ofici que aprenia al taller. El misteri que sostenia el paper.

Encara guarda llibretes amb els primers apunts fets amb bolígraf de tinta blava. És documentació que explica la trajectòria d'una afició que l'ha convertit en un referent en el món del cinema occidental, sobretot de l'espanyol. Li truquen d'arreu, d'Hongria, de Mèxic, de filmoteques allunyades i de l'altra banda de l'Atlàntic, per demanar-li cartells. S'ha convertit en un sever i contumaç investigador.

Metòdic i acurat, no es veu reflectit en qui acumula coses sense mantenir cap ordre estricte (els anomenats Diògenes), sinó que s'identifica més amb el seu amic Martí Amiel, ja mort, que va col·leccionar amb gust exquisit una

Li truquen d'arreu, d'Hongria, de Mèxic, de filmoteques allunyades i de l'altra banda de l'Atlàntic, per demanar-li cartells

quantitat important de rellotges. També va coincidir amb una altra bèstia de la col·lecció, Tomàs Mallol, mort el 2013. Recol·lectors de memòria, feres de la realitat figurada. Benejam és de caràcter generós: el plaer d'aplegar peces interessants i també de mediocres, dolentes o execrables l'honora. Res no comença ni s'acaba en el fet de posseir. Arxiva, emmagatzema i, coneixedor de la riquesa del tresor, l'ofereix a qui l'hi demana (conscient de ser l'últim d'una estirp), ja sigui només per veure la seva obra exposada o per admirar-se. Quan algú li demana obres específiques per completar alguna exposició concreta, de seguida s'hi ofereix.

Sorprèn, també, descobrir que col·leccionar no l'hagi convertit ni en cinèfil ni tampoc en mitòman. Dos aspectes que, sovint, van lligats al món dels estudiosos del cinema. Fetitxisme. Un altre tòpic que també cau quan l'escoltes. Li agrada el cinema, però no segueix d'una

>> *El col·leccionista amb la inevitable referència de Disney.* (Autoria: Claudi Valentí)

>> *Joan Blondell en un programa de* Desfile de Candilejas. (Font: Arxiu Col·lecció Lluís Benejam)

>> *Un programa de* Frente de Madrid*, protagonitzada per Conchita Montes el 1939.* (Font: Arxiu Col·lecció Lluís Benejam)

manera decidida cap director ni tampoc cap actor en concret. És un espectador *normal* que no està condicionat ni amb fílies ni tampoc amb fòbies tradicionals. Treballa i completa totes les edicions de les pel·lícules guanyadores dels Oscars des que es van implantar el 1927, a l'hotel Hollywood Rosevelt de Los Angeles, l'Academy Awards. Aquest interès implica una decisió, una tria escrupolosa. Guanyar el temps a favor dels Oscars el satisfà perquè gairebé ha aconseguit conquerir-ne la fototeca sencera.

Ha col·leccionat milers de programes (cartells de butxaca), pòsters i fotocroms de pel·lícules de tota mena, el grapat de fotos de pel·lícules que es mostraven a l'entrada dels cinemes. Com que acostumaven a estar clavades amb xinxetes, algunes les robava dels plafons de fusta. Ha aplegat cartells tant de bones pel·lícules com d'horribles. Peces mal considerades per la crítica i pel públic que, més endavant, han estat recuperades i alabades i, és clar, l'ingent material de sèrie B, inesgotable. La mirada global i desproveïda de prejudicis ha comportat que la seva col·lecció tingui una dimensió inesperada i que sigui de caràcter infinit. Explica que la seva col·lecció s'acabarà d'aquí a poc, quan ja no es faci servir el paper. És un conservador sense fronteres elitistes. Així, gràcies al seu sistema d'indexar, ho absorbeix tot i, en un moment donat, troba, en pocs minuts, cartells de pel·lícules de qualsevol any, gènere i condició.

La mirada d'aquest col·leccionista, per sort, no conté cap fre estilístic ni tampoc cap preferència cinematogràfica. Aquí és on rau la bellesa del seu treball acumulatiu. El fet d'estar allunyat de manies atorga un caràcter universal a l'obra. Haver endegat una col·lecció homèrica i, en un principi, impossible. Gràcies a haver-se mantingut distanciat, ha construït un temple cultural que aporta una dimensió lògica a qui vulgui saber qui érem a principis del segle passat i qui som ara. Allò que ha bastit la vida (paradoxa excepcional), cartell a cartell, ha servit per muntar una edificació impressionant. Única. La tasca de Benejam ha servit per *crear memòria*. El guany obtingut a través dels anys serveix per completar els forats foscos de la memòria dels altres. Un puzle, del qual, a molta gent, sobretot als que munten exposicions temàtiques, els falten peces i cartells. Benejam ho té tot, ja siguin idees senzilles o difícils de trobar.

La seva col·lecció homèrica guarda les voltes de la història i aporta als entesos matèria per a l'anàlisi

Hi ha un cartell que li agradaria haver tingut, el de la pel·lícula *Breakfast in Tiffany's*, del 1961, basada en un llibre de Truman Capote, protagonitzada per Audrey Hepburn i dirigida per Blake Edwards, i que va guanyar l'Oscar a la millor cançó i banda sonora. Sembla

>> *Jean Arthur i Cary Grant, protagonistes de* Sólo los ángeles tienen alas.
(Font: Arxiu Col·lecció Lluís Benejam)

>> *Robert Mitchum encarna el reverend Harry Powell a* La noche del cazador.
(Font: Arxiu Col·lecció Lluís Benejam)

que se'n van fer pocs cartells (no era una obra mestra del cartellisme). Actualment, és un objecte de culte molt preuat a les subhastes: costa més de cinc mil euros.

Benejam sempre ha treballat amb una antiga idea: més que comprar, prefereix la disciplina de l'intercanvi (consigna cadascun dels passos que fa), allò del «jo et passo tres-cents programes i tu me n'envies cent cinquanta». No es tracta d'una qüestió de pes o de quantitat, sinó de negociar amb l'interlocutor que busca allò que ell té, i de demanar el que l'interessa. Explica: «Amb qui intercanvies coneixements i programes fas amistat, amb qui només negocies i regateges, no». Pel que diu, aquest territori no és un món de grans especulacions econòmiques, sinó que l'oferta i la demanda és pura qüestió d'entesa i d'intercanvi de béns. Li agrada relacionar-se amb col·leccionistes amb qui s'intercanvia la matèria primera i fer amics. Ve a dir que, al capdavall, els amics els fas quan no hi ha l'ànsia d'obtenir diners.

El primer pis de casa seva és ple d'objectes amuntegats, és una zona esperada. L'ordre del desordre. Aquí sobta trobar-te amb dos projectors cinematogràfics del segle passat. Ginys immensos i de mecànica analògica, descontextualitzats. Semblen *àliens* de primera generació i de l'època de la primera Revolució Industrial. El segon pis és el de veritat. Un cop a dins diu, amb veu baixa, que el seu llegat el deixarà a la família.

Benejam admet que li agrada la perifèria del cinema: màquines, objectes i detalls que han servit per atraure la mainada. No els col·lecciona. El marxandatge és recent. Potser va començar amb les pel·lícules seriades de *La guerra de les galàxies*; en té figures i, de vegades, les ha exposat.

Coneix el perill que comporta l'addicció d'entrar en col·leccions paral·leles. De saviesa empordanesa, manté el seny de la contenció.

Temps enrere i amb el seu amic Martí Amiel, mort el 2017, anaven a les fires de segona mà. Ho diu amb la pena d'haver-lo perdut. Remenaven les parades o hi passaven per davant abans de dinar i xerrar. No va ser en aquests llocs on Benejam va trobar el material fonamental de la seva obra, sinó quan es va adonar que els cinemes tradicionals de tota la vida tancaven. La majoria mantenien un munt de material acumulat a les golfes, el rebost de la memòria, la rebotiga de la vida audiovisual, polsosa i perduda. Paper mort que ell es va cuidar de ressuscitar. En forats replets de papers, rates i pols, deixats estar a la bona de Déu, hi va trobat el filó del record. L'or amb el qual va fonamentar la bastida del que va esdevenir l'edifici del futur. Reciclatge, se'n va dir més endavant.

Tenia el do de l'oportunitat quan detectava les golfes plenes d'objectes apreciables en la foscor de diferents cines de les comarques gironines. La indústria del cine canviava a passos agegantats i els cinemes abaixaven la persiana. Les multisales no van guardar gairebé res. A mesura que hi anava havent més pantalles, anaven quedant menys cinemes. Enfebrat, va córrer i va anar al darrere d'un munt de cartells i programes que feia segles que havien

estat presents en la vida dels pobles. L'oportunitat i la murrieria van representar arribar a temps, abans que la paperassa es llencés a les escombraries. Ell, amb cotxe o amb furgoneta, s'ho enduia tot. Li regalaven quilos de material perquè feia neteja. El veien com un escombriaire poc enteniment o una espècie d'*exterminador* que, decidit, recollia, aplegava i amuntegava. No donava explicacions. De seguida va tocar invertir jornades de vint-i-quatre hores per estriar, indexar i fer espai a casa seva. Sol. En aquestes circumstàncies, les de l'instint i la descoberta (Indiana Jones empordanès), va furgar fins a no dir, i s'ho va endur tot, sense discriminar res. Una feinada, primer, d'arqueòleg del paper i, després, d'historiador. L'historiador a peu pla, que mai no ha estat federat. El científic, el crític o l'escriptor són sobrevinguts que sorgeixen més endavant i que agraeixen la feina casual o obsessiva dels altres. I que gràcies a gent com Benejam, que pertany a la universitat de la vida treballada, poden investigar i arribar a excel·lents conclusions. La feina dels impensats explica la història del cinema. La vida viscuda. Gràcies a elements físics (papers) es pot interpretar la vida. Fets contrastables. Reals. Màquies i imatges. La tesi de Benejam desprèn el goig de la feina feta. Guarda les voltes de la història i aporta als entesos matèria per a l'anàlisi. De vegades el destí és persistent. Es configura terra adobada de creació. Un orgull per als veïns i la societat. Això s'esdevé quan hi ha un *boig* que es dedica a l'impossible. La tramuntana, en el cas de Benejam, no implica deliri, sinó fecunditat. El vent remou la creació i fa imaginar qüestions inassolibles.

No parlem d'una memòria local, sinó de la que sobresalta la comarca i els cinemes de la infantesa i de la joventut. La capital enlluernava. Barcelona quedava lluny, però hi anàvem a veure pel·lícules. Érem joves i poc avisats.

La vida ha anat ràpid i hem vist com l'analògica passava a ser digital. Cada generació puja amb una nova memòria cinematogràfica i a partir de la tecnologia que li correspon viure.

Benejam mostra en cartells i programes caus de nostàlgia, ben o mal tirada. Un món acabat. La nostàlgia de vegades s'esquitlla entre l'olor o la pudor que feia un cine, qui t'acompanyava o qui no havia volgut ser-hi, més que no pas en la pel·lícula vista. Quan reconec un antic programa de Benejam, recordo. Durant un segon m'anyoco pensant en la terra perduda de l'adolescència i de la joventut. M'obre la capsa del secret de Campmany. Reculo, barrino i m'adono que el temps que he viscut és ple d'engrunes. El col·leccionista disposa de més papers i documentació que no pas jo i remet tant a la seva vida com a la meva. M'agrada i, al mateix temps, m'inquieta.

Tots els sis sentits acceptats per la ciència convencional (d'abans de les qüestions digitals i quàntiques) remeten a una qüestió *vintage*, la tramuntana és un tòpic de passat. La col·lecció de Benejam porta al petit paisatge de la imaginació visual, allò que t'imaginaves rere d'un cartell pintat, gràcies a uns traços habitualment expressionistes i passats de moda. Certificar que algú s'ha preocupat de la memòria de tothom és interessant.

Abans d'acomiadar-nos, la tramuntana bufa fort i d'una manera elegant. El col·leccionista ha fet una cosa impensada: ha aplegat amb ordre i sentit una definitiva màquina del temps. És senzill tirar enrere i, per culpa del paper, recuperar el passat. Una joia. Ens acomiadem i, quan pràcticament no el veig, l'admiro. Servitud que dura un segon. A partir d'aquí m'hauré d'aguantar amb la feble seguretat que, en una casa empordanesa, he vist part de la meva memòria. A l'Empordà, un segon és ple d'hores. Entenc la manera com tothom observa la seva obra: divertida, antisocial o conservadora. El cinema conté tota la desesperada i atractiva mirada humana.

La vida només és cine. Aventuro que el col·leccionista és una espècie

El col·leccionista ha fet una cosa impensada: ha aplegat amb ordre i sentit una definitiva màquina del temps

de demiürg que, amb el seu arxiu, replè d'imatges i d'espais de portes petites i laberíntiques, hi ha endevinat un secret, un rau-rau no explicat. L'imagino orgullós amb allò que ha estat, i també veig el que jo mai no he aconseguit ser.

La memòria, sovint, cau i s'esllavissa. La memòria del mestre Benejam és incontrovertible; és de llei. Cada peça d'abans i d'ara remet al que vius i al que has vist. D'una manera física i inquietant conté les virtuts i també les joies i les renúncies de qualsevol vida. Cine, només és cine. Temps de paper.

>> *Benejam conserva un gran nombre de productes Disney.* (Autoria: Claudi Valentí)

Figueres, 1 Juliol de 2018

La Empresa: **RAIG DE IDEES I PROPOSTES VISUALS, S.L.** amb N.I.F.: B66258385 i seu social al carrer Bailén nº 205 de Barcelona,
CERTIFICA QUE : el Senyor **LLUIS BENEJAM** ens ha cedit un ***projector de cinematografía antic,*** *tipus Supersond (model Super Sirius)* que forma part de la seva col·lecció privada, per a ser exposat als **cinemes Las Vegas** que la nostra empresa te situats al carrer Sant Pau, 44 de Figueres i que per altre part: el *Sr. Benejam* es reserva el dret a recuperar l'esmentat projector per a la seva col·lecció quan ell consideri oportú.

Ricardo Almazán
Director dels Cinemes Las Vegas

Signatura:

ENCESA LITERÀRIA

5

1R SEMESTRE DE 2018

DEL PAPER AL BIT

Juan Jesús Aznar
Periodista

Convindria argumentar aquest perfil de Lluís Benejam. No és una entrevista, és més aviat una pinzellada, la d'una persona que parla poc i prefereix mostrar la seva manera de fer.

Ens vam citar en el lloc on treballa, una impremta. Vam passar tot el temps de conversa asseguts davant d'un ordinador; a la pantalla se succeïen imatges de l'arxiu-col·lecció que porta el seu nom.

La tarda de la trobada, plovia. El cel es volia sumar a un record comú, el del nostre amic Martí Amiel: el cel no es va voler esperar i el va cridar un dia sense cap avís previ. Ara deu caminar explicant a sant Pere la seva visió particular del temps. Sí, és així, el nostre amic comú ens va presentar al local de la seva rellotgeria, a la rambla de Figueres.

Estic perdent el fil argumental?

Em responc: era necessari aquest incís.

Tornem al relat.

Deia que, aquella tarda del mes de març, el cel desprenia tristesa i l'udol del vent acompanyava la seva pena. Era una tarda, en definitiva, en què venia de gust entrar en un cinema i submergir-se en el somni de la sala fosca i deixar-se transportar per la ficció dramàtica que emula la vida, o viceversa. Per contra, aquella tarda vaig entrar en un local ben il·luminat, un lloc en el

qual la paraula i la imatge es plasmen en un paper fins a convertir el procés de creació en una obra gràfica, forjada, això sí, en un sistema binari. La nostra conversa va començar recordant el Martí i vam continuar fent memòria divulgativa del setè art.

Bé, ja hem situat l'acció i el lloc. Encara no hem donat ni una sola dada biogràfica de Lluís Benejam. Va començar a treballar en l'ofici d'impressor quan tenia catorze anys, a la impremta Trayter, de Figueres, en la qual, entre altres treballs, reimprimien la part del darrere dels programes de mà amb la programació de les pel·lícules que s'exhibien a les sales cinematogràfiques. Les pàgines reproduïen una imatge, gairebé sempre coincident amb la del cartell anunciador, que per si mateixa havia de seduir l'espectador que acabava de submergir-se en la sala dels somnis i convidar-lo a la lectura. Els programes de mà no eren uniformes: n'hi havia de totes les mides, fins i tot d'encunyats.

Un punt i a part, per comentar la utilització com a propaganda política d'aquests programes de mà. Un cop acabada la Guerra Civil, a la part posterior s'imprimien consignes com «Arriba España», «Viva Franco» o «Año de la Victoria». Contemplats i llegits amb la nostra mirada d'avui, aquests programes de mà són la memòria gràfica d'un temps històric gris, de repressió i silenci, en què la sala fosca dels cinemes de barri i de sessió doble permetia evadir-se de la dura realitat i somiar amb els ulls oberts.

Recuperem el fil conductor.

Lluís Benejam va iniciar l'arxiu col·leccionant aquests programes de mà. Amb el pas del temps va ampliar el fons amb cartells, guies publicitàries, fotocroms, documentals, vídeos, DVD, CD, discs de vinil, murals o llibres, en resum, tot el que estava relacionat amb el món del cinema. En aquest present, l'arxiu-col·lecció és un espai real, en el qual es guarda tot el material recopilat amb el pas dels anys, i un espai virtual dedicat a la consulta, on l'aficionat, l'estudiant o l'erudit poden veure, llegir i passejar per la història del setè art.

Ara, en la nostra màquina del temps particular, ens dirigim a un pretèrit plusquamperfet: era l'any 1982 i Lluís Benejam havia presentat la seva primera exposició de programes de cinema, a la sala d'exposicions de «la Caixa» a Figueres. D'aquí, sense sortir de la ciutat i sense canviar de dècada, ens aturem en una altra exposició de programes de mà, aquest cop al Museu del Joguet, l'any 1985. Va ser l'aportació del col·leccionista per a la recuperació de la sala Edison, amb la intenció que s'hi instal·lés el Museu del Cinema, museu que finalment es va situar a Girona i el fons principal del qual és la col·lecció de Tomàs Mallol.

Com a viatgers a través del temps, encadenem una sèrie de foses en què contemplem fotogrames de les diverses exposicions en què ha participat el nostre col·leccionista. Els fotogrames donarien per escriure més d'un article.

No disposem de tant espai, el metratge de les nostres paraules s'ha d'ajustar a deu mil caràcters. No obstant això, hem d'incidir en el punt d'inflexió d'aquesta història.

Som a l'any 1995, l'any del centenari de la invenció del cinema pels germans Lumière. L'Acadèmia de Belles Arts de Sabadell encarrega una exposició a Lluís Benejam que té com a títol «Els Oscars de Hollywood». L'encàrrec el va obligar, com a comissari de l'exposició, a buscar més material pels rebosts de les sales de cinema per tal de completar el relat expositiu. Aquesta recerca, Lluís Benejam la va resumir a la guia impresa de l'arxiu-col·lecció que porta el seu nom:

Vaig anar a visitar diferents empresaris de cinema per si podien facilitar-me el material necessari per completar l'exposició. I estic agraït a molts d'ells, ja que em van donar el material que necessitava i a més em van fer descobrir un món que desconeixia. El rebost dels cinemes. Eren sales plenes de cartells, guies, cartelleres…

Al principi, «Els Oscars de Hollywood» va estar en cartell del 19 de setembre al 2 d'octubre de 1995, a la ciutat de Sabadell; d'allí va viatjar a Vilafranca del Penedès, Sant Hilari Sacalm, Bescanó, Capmany i Figueres. Podem imaginar el nostre col·leccionista convertit en comissari d'exposicions i puntualitzant la seva tasca a cops de diccionari: *arxiu de cinema:* «Institució o

Lluís Benejam, 2018. Foto: Claudi Valentí.

Lluís Benejam, 2018. Foto: Claudi Valentí.

particular que col·lecciona i conserva material de cinema»; *col·leccionador:* «Persona que col·lecciona»; *col·leccionisme:* «És una afició que consisteix en l'agrupació i organització d'objectes d'una determinada categoria». Ara bé, la idea de Lluís Benejam no sembla que sigui acumular objectes pel plaer de ferho; ell exposa: «Als anys noranta varen començar a funcionar les multisales i molts cinemes antics anaven tancant per la impossibilitat de poder competir amb aquests nouvinguts, i això volia dir que, per a la majoria del material guardat, el seu destí era la deixalleria [...] Veia que era necessari salvaguardar aquet material, i això va motivar-me per començar un arxiu de cinema».

Aquest afany de preservar la memòria del cinema converteix la imatge en un fons documental en què s'aprèn. Després dels programes de mà, que ja hem comentat en què consistien, convé parlar d'altres formats i objectes salvats de l'oblit: un cartell és un full gran creat per fixar-lo en espais públics. S'utilitzava per anunciar les pel·lícules i, fins a finals dels anys setanta, la seva edició era sufragada pels distribuïdors de cada país, cosa que va propiciar una riquesa artística i personalitzada dels cartells segons el país en què es distribuïa la pel·lícula. Les guies publicitàries o *pressbooks* eren el material que les distribuïdores facilitaven als crítics cinematogràfics i als empresaris de les sales d'exhibició: cada guia contenia una fitxa tècnica i argumental de la pel·lícula. La matèria primera que es feia servir era el paper, matèria que ha estat substituïda per suports digitals, que, atesa la capacitat d'emmagatzematge que tenen, contenen molta més informació.

Els fotocroms o *lobbycards* eren fulls en què es podia contemplar alguna escena de la pel·lícula i que es deixaven a l'entrada dels cinemes.

Del gènere documental o dels suports VTR (vídeo o DVD), TV, discs de vinil i CD, hi ha poca cosa a afegir que el lector no sàpiga; tampoc faré menció dels llibres dedicats al cinema, biografies o assajos saberuts, els llibres de guions literaris mereixerien ser esmentats; però, pensant que moltes de les narracions fílmiques són adaptacions d'obres literàries, prefereixo convidar el lector a llegir, per exemple, *Doctor Jivago,* de Borís Pasternak, i, tot seguit, a submergir-se en el guió literari de la seva adaptació cinematogràfica, per continuar una tarda de cinema mirant la pel·lícula i completar l'experiència amb una navegació per l'arxiu de Lluís Benejam. Asseguro al lector, a l'espectador i a l'internauta que viuran una experiència d'aprenentatge completa.

Em queden per esmentar els murals: es col·locaven sobre les portes dels cinemes, ben il·luminats perquè es poguessin veure des de lluny. En la col·lecció de Lluís Benejam destaquen els murals de l'artista A. Borja, de 2 × 3 m aproximadament, que pintava a mà a principis dels anys seixanta del segle passat. L'artista alacantí cobrava per cada mural unes cent pessetes, uns 0,60 €, actuals. Molts artistes són valorats un cop ha passat el seu temps; mentre viuen, creen i ens deixen el testimoni de la seva creació en les obres, sembla que la resta no importa. Abans de passar al desenllaç d'aquest argument, necessito buscar en la meva memòria aquell temps de la meva joventut primerenca, en el qual era assidu a les sales de cinema, un temps en què els nostres somnis es construïen, en part, amb les pel·lícules d'art i assaig que anàvem a veure: a la taquilla del cinema, amb l'entrada, la taquillera adjuntava una quartilla, on figurava succintament la sinopsi argumental de la pel·lícula, que invariablement es projectava en versió original i amb subtítols en castellà. Quan ens vam posar al dia amb el visionament de *To be or not to be,* de Lubitsch, o *El gran dictador,* de Chaplin, vam començar el viatge de la nostra educació fílmica amb la *nouvelle vague* i, així, després d'*Els quatre-cents cops,* de Truffaut, entre d'altres vam descobrir Rainer Werner Fassbinder amb *Les amargues llàgrimes de Petra von Kant, El matrimoni de Maria Braun* o *Berlin Alexanderplatz.* Aquella educació, de joves a la recerca del seu destí, ens va portar a organitzar un cineclub de barri, en què l'èpica de *Per qui toquen les campanes* ens va permetre visionar i analitzar pellícules molt anteriors al nostre naixement. També, quan vam voler compartir el nostre aprenentatge incipient projectant *Els oblidats,* de Luis Buñuel, vam aprendre diversos significats, el primer, la incomprensió dels assistents a la projecció. Vam veure molt cinema i, a mesura que ens anàvem fent grans, l'art i assaig es va anar difuminant, com la nostra joventut, fins a fondre's en negre. Ara, que vaig molt poc al cinema, em ve a la memòria la tornada d'una cançó de Luis Eduardo Aute: «Cine, cine, cine, más cine por favor, que tota la vida es cine y los sueños cine son».

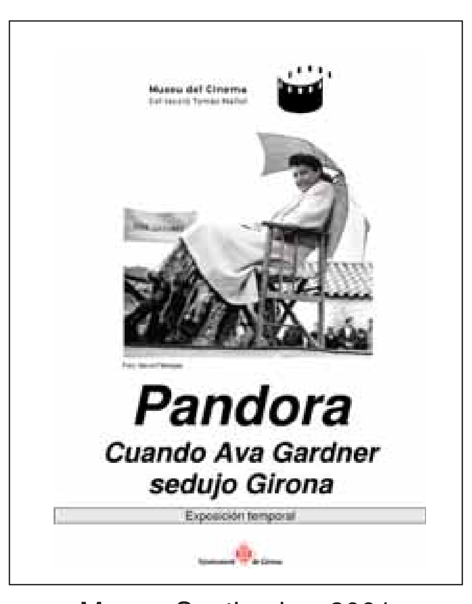
I, d'aquesta manera, recordo la tarda que vaig passar amb Lluís Benejam.

Abans d'acomiadar-nos, em va donar la guia impresa del seu arxiu. Li vaig preguntar per un moble vell que tenia, a manera d'*attrezzo,* en el qual es guardaven els ploms que utilitzaven els caixistes de les velles linotípies. Ens dirigim a la porta de sortida i al carrer, el cel havia deixat de plorar. Vaig caminar a poc a poc. Quan vaig arribar a casa vaig llegir un article de Sebastià Roig, al *Diari de Girona:* «Tenim gent noble i idealista que, quan se'ls regira la testa, són capaços de deixar-se la salut en tasques grandioses». Aquestes paraules publicades el 22 d'abril de 2009 defineixen la persona generosa que és Lluís Benejam, al treball del qual es pot accedir per mitjà del seu portal informàtic: *www.archivocine.com* ■

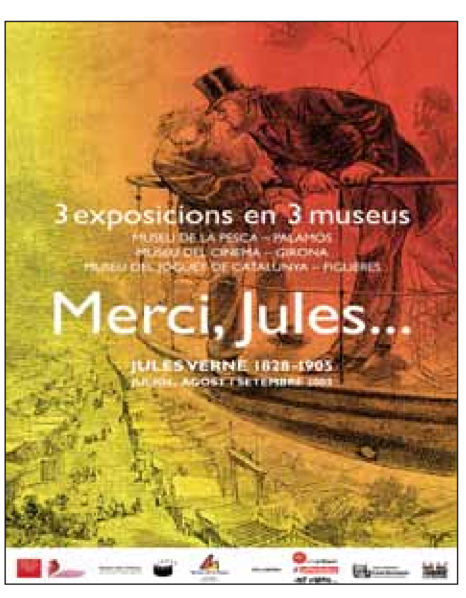
Colaboración en publicaciones y exposiciones

La finalidad del archivo de cine es la de colaborar, sin ánimo de lucro, con personas que realizan trabajos o exposiciones sobre el séptimo arte con la voluntad de facilitarles imágenes

Participación en exposiciones colectivas:

Mayo - Septiembre 2001

Julio, Agosto, Septiembre 2005

Diciembre 2006 - Febrero 2007

Marzo - Junio 2009

Participación en exposiciones colectivas:

Junio, Noviembre 2016

Museu del Cinema - c/ Sèquia, 1 - 17001 Girona - Tel: 972 412 777 - Fax: 972 413 047
a/e: museu_cinema@ajgirona.org

Julio 2016 - Enero 2017

Participación en exposiciones colectivas:

Exposición itinerante **"El cine español en 20 carteles"**

Jameson Cinefest - Miskolc (Hungría) - del 12 al 21 de septiembre 2014

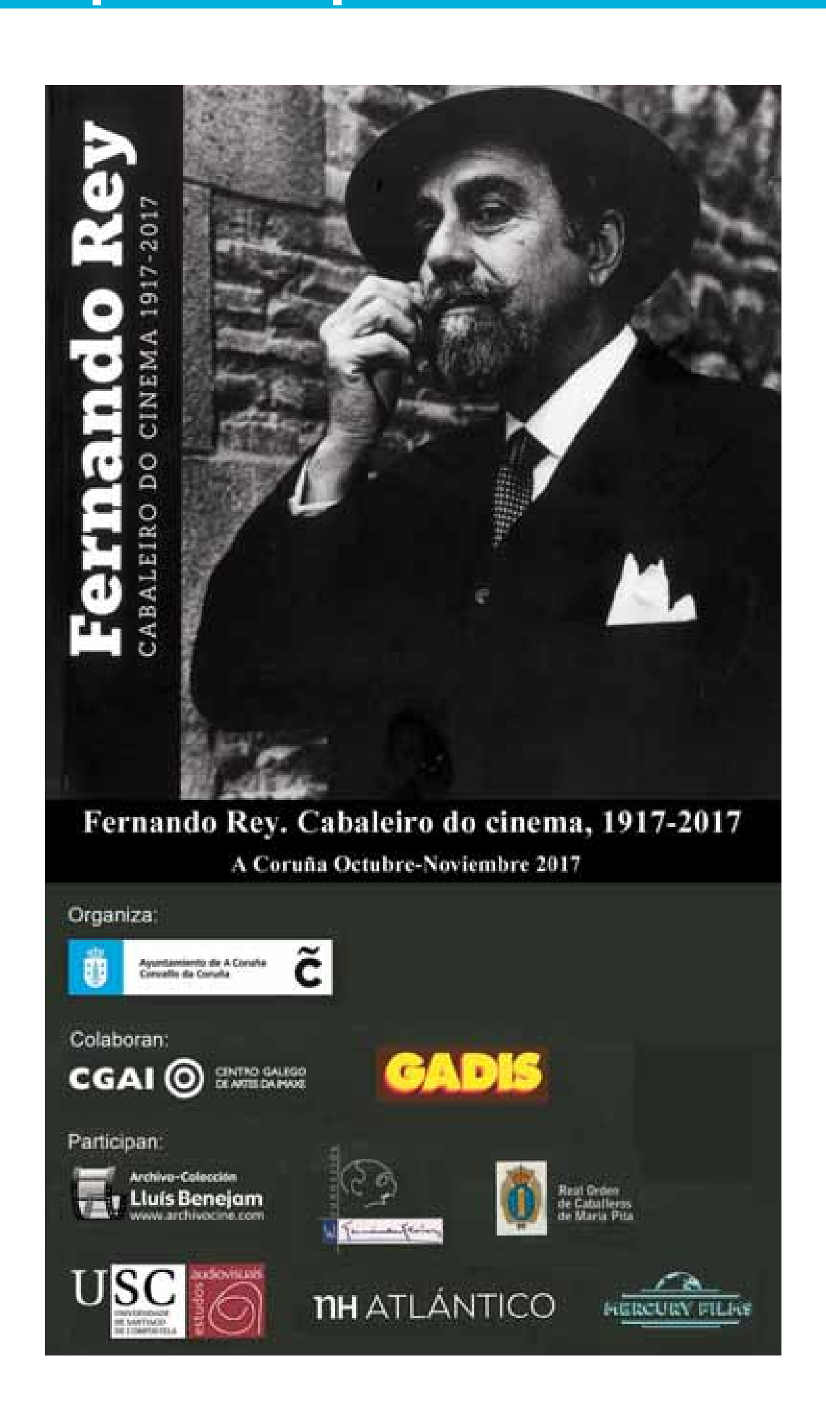

Septiembre 2014 - Octubre 2015

Participación en exposiciones colectivas:

Participación en exposiciones colectivas:

Le Barcarès
Rivesaltes
Claira
Pia
Baho
Canet en Roussillon
N116
Perpignan
Laroque des Albères
Saint-André
Le Boulou
Collioure
Laroque Arts Et Culture

PIRINEUS NEGRES
FESTIVAL
TRANSFRONTERER
DE NOVEL.LA I
CINEMA NEGRES
2ª EDICIO
27, 28 I 29 d'octubre 2017
La Roca d'Albera

Octubre 2017

DE L'1 AL 4
DE FEBRER
DE 2018
VUITIMIG.CAT
facebook.com/vuitimig

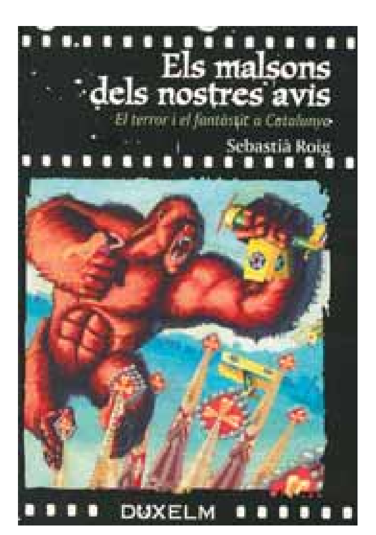
Divendres 2

Inauguració de l'exposició Cartells de pel·lícules Disney de l'Arxiu-Col·lecció Lluís Benejam

Lloc: Can Trinxeria - Hora: 20.00 h

Exposició oberta el cap de setmana de la MACCA

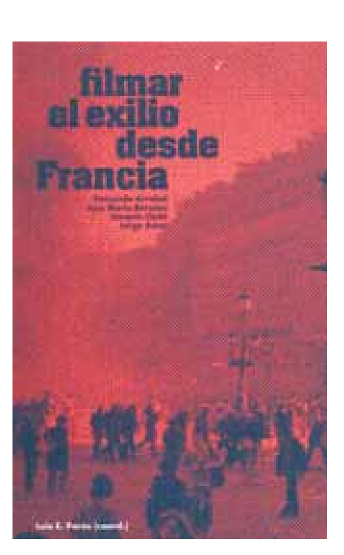
Participación en publicaciones:

SEBASTIÀ ROIG
Editorial Duxelm
Barcelona 2006

LLUÍS MOLINAS
Llibreria Ulyssus
Girona 2009

Luis E. Parés (coord.)
Instituto Cervantes
Madrid 2012

SEBASTIÀ ROIG
Diputació de Girona
Girona 2012

Participación en publicaciones:

Studies in Spanish & Latin American Cinemas (Formerly: Studies in Hispanic Cinemas)

Volume 12 Issue 3

Cover Date: September 2015

Aproximación a la distribución internacional de cine español en los inicios del siglo XXI

Download PDF

Authors: Marina Díaz López
DOI: 10.1386/slac.12.3.255_1

Keywords
national cinema,Spanish cinema,international distribution,public policies,sales agents,Latido Films

Abstract
The internationalization of Spanish cinema has come to form part of the public and private policies of the film industry in this new century. The presence of Spanish cinema in international festivals and markets, as well as the recognition some of its directors and stars enjoy, make it possible to create a map of the organization of Spanish and European promotional politics as well as of the elements that can be connected to their brands within the industry. The rise of sales agents in this context speaks to the privatization of this space in which certain elements are formulated to make Spanish cinema visible. Its characterization as a national cinema should be redefined in a context of globalization.

ISSN: 20504837
First published in 2004
3 issues per volume

Submit to the journal

Aproximación a la distribución internacional de cine español en los inicios del siglo XXI
MARINA DÍAZ LÓPEZ

JORDI ROIG, ENRIC PUJOL, DAVID GUIXERAS
Editorial Efadós - Col·lecció L'Abans
El Papiol (Barcelona) 2015

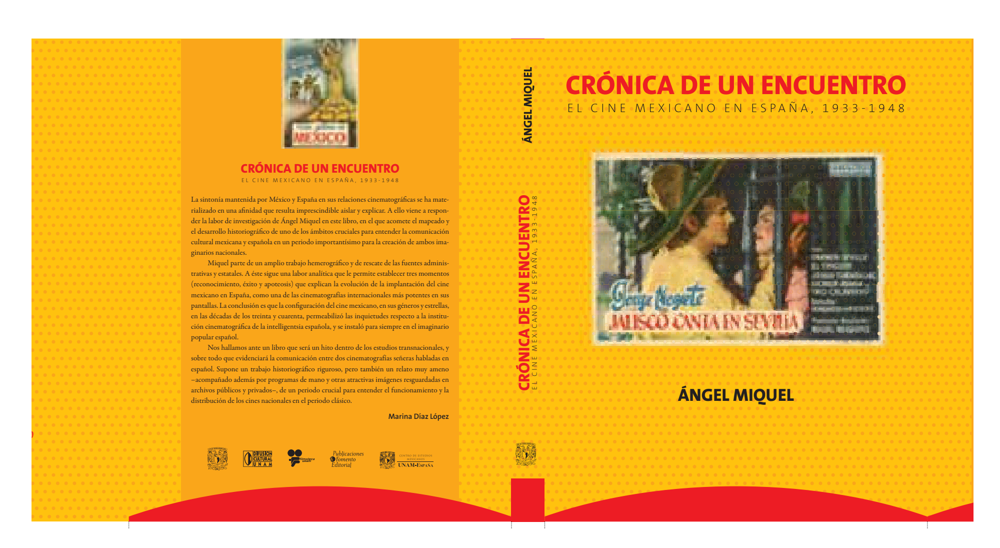

Renovación de la Sala Edison, en un Centro de Cultura Contemporanea
JULI SANJUAN PALMA

Arte y poder en la posguerra española
MUSEO NACIONAL CENTRO DE ARTE REINA SOFÍA Madrid 2016

Participación en publicaciones:

El cine mexicano en España, 1933-1948
ÁNGEL MIQUEL
Universidad Nacional Autónoma de México, México 2016

Características Edición DVD
Una producción de Kronos Plays & Films. Editada por CAMEO
Fecha de lanzamiento: 21/09/16

Estimado Lluis:

Le envío la revista número 95 de historias, donde aparece la imagen que muy amablemente nos prestó.

Saludos cordiales y nuevamente muchas gracias por la imagen.

Atentamente

Ramón Velázquez Guzmán
Asistente de historias

Portada: cartel de la película *Un libanés en Méjico*, protagonizada por Joaquín Pardavé, 1942. Colección Lluís Benejam. España. www.archivocine.com.

Libro realizado por encargo de las bodegas Marqués de Riscal por la editorial Penguin Random House

Una historia verdadera

Le invito a leer una historia real
de dos personas que no se conocían

Xochitepec vs. Capmany: El mundo es un pañuelo

Xochitepec: Municipio mexicano que se localiza en el poniente del estado de Morelos a una altura de 1.109 metros sobre el nivel del mar.

Capmany: Pequeño municipio español de la comarca catalana del Alto Ampurdán, en la provincia de Girona. A una altitud de 110 metros sobre el nivel del mar.

El 19 de julio de 2014 recibí un e-mail desde México. Su remitente era Ángel Francisco Miguel Rendón, profesor de historia del arte y del cine. También poeta y escritor y especialista en el estudio de la cultura mexicana de la primera mitad del siglo veinte. Fue profesor en la Universidad Nacional Autónoma de México, en la Universidad de Guadalajara (México) y actualmente ejerce en la Facultad de Artes de la Universidad Autónoma del Estado de Morelos.

Ángel estaba preparando un libro sobre las películas mexicanas que se estrenaron en las pantallas españolas entre los años 1930 y 1948. Para ampliar la información gráfica, se dirigió a Marina Díaz López, Técnica en Cine y Audiovisuales del Instituto Cervantes, Marina conocedora del archivo de cine que estoy realizando, facilitó a Ángel mi dirección de correo electrónico, para que se pusiera en contacto conmigo por si podía colaborar en encontrarle las imágenes que necesitaba.

Tras concretar qué imágenes eran de su interés, me pidió el importe que le cobraría. Le dije que mi colaboración sería desinteresada y que intentaría conseguir más imágenes de los años en que realizaba su estudio. A partir de este día entre los dos surgió una amistad virtual.

Durante el año 2014 y mediados del 2015, fui mandándole imágenes de películas mexicanas que le podían servir para el libro, y de vez en cuando, le escribía algún mensaje hablando de temas generales para podernos conocer mejor. En uno de los correos, le comenté que vivía en Capmany y le pedí desde donde me escribía el. Me dijo que me escribía desde Xochitepec, un municipio del estado de Morelos.

Entonces fue cuando Àngel me dió una noticia que demuestra que el mundo es un pañuelo. El suegro de Ángel se llama Josep Ribera Salvans, y uno de sus mejores amigos, Pau Ruiz i Gusils, tenía residencia en Capmany. La casa en concreto está construida en la *Vinyassa*, un terreno donde años atrás hubo un viñedo propiedad de mi suegro, Juan Collgrós, y que yo mismo había ido a vendimiar. El terreno, en 1985 lo adquirió Reinhard Gorka, un alemán afincado en Capmany.

En el año 1939, Pau Ruiz i Gusils se marchó a México, con la avalancha de catalanes del exilio político que los llevó a dicho país, cuando el presidente Lázaro Cárdenas abrió las fronteras como resultado de la Guerra Civil en España. Su padre era Ruiz Poinseti, nacido en las Islas Baleares, hizo la vida en Catalunya llegando a ser consejero de la Generalitat. Pau era muy joven cuando llegó a México y se integró en la entidad catalana, l'*Orfeó Català de Mèxic*, institución fundada en 1906 y que acogió a los catalanes que llegaron como refugiados políticos. Su amigo Josep Ribera Salvans llegó a México en 1947, para reunirse con su padre y también se integró a l'*Orfeó* fue allí cuando conoció Pau, donde iniciaron una estrecha amistad que duró toda la vida.

Pau Ruiz bailó en el primer *Esbart Dansaire de l'Orfeó* y también participó en las diversas actividades y secciones de l'*Orfeó*. Con los años, Josep Ribera se convirtió en presidente de la entidad en los momentos posteriores a la muerte de Franco, y Pau fue el secretario del Consejo Directivo. Fueron protagonistas de los años de transición política en Catalunya y fue interesante vivir las repercusiones en México donde recibieron y conocieron

personajes como Jordi Pujol, Narcís Serra, Miquel Roca Junyent, Lluís Prenafeta o Heribert Barrera en el campo político. Del mundo artístico, convivieron también con Antoni Ros Marbà, Núria Espert, Victoria de los Ángeles, Raimon, Terenci Moix entre otros.

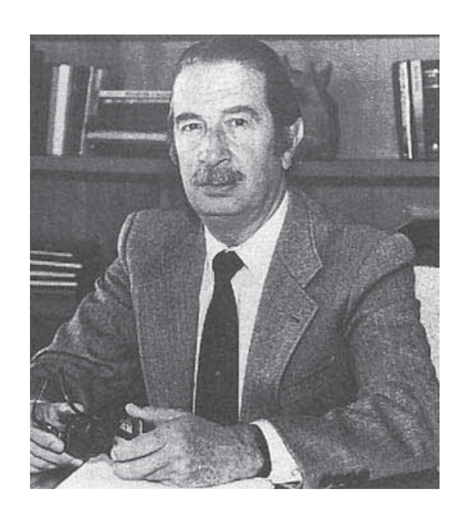
Pau Ruiz estudió la carrera de ingeniero agrónomo en la Escuela Nacional de Agricultura y se estableció en Ixtapalapa, en el Distrito Federal, como avicultor. Posteriormente llegó a ser uno de los empresarios más importantes en el sector de la exportación de miel en Alemania y en Estados Unidos. Pau, catalanista a ultranza, se casó con Carmen Largo, hija de Largo Caballero, con quien tuvo dos hijas, Greta y Mariana. Más tarde, en segundas nupcias, se casó con Stephie Drewes, con quien realizó el sueño del retorno a Catalunya de donde no le quedaban prácticamente recuerdos. Como no tenía un recuerdo, con su esposa Stephie, en el coche que se trajeron de México, buscó por nuestra geografía. Viajaron por diferentes lugares de Catalunya, buscando un lugar donde comprar una casa. Pau, le hubiera gustado comprar una masía del siglo XVII, pero los precios eran más altos de lo que estaban dispuestos a pagar por lo que buscaban un terreno donde construirse la vivienda.

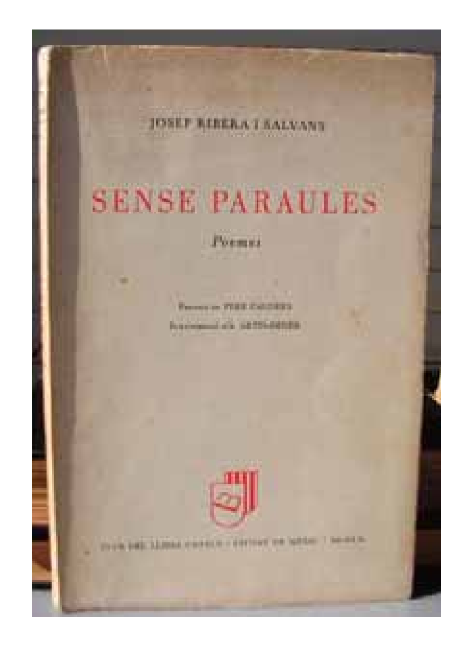
Finalmente Pau, escogió la comarca de l'Alt Empordà para construirse la vivienda, porque consideraba que era la comarca de la cuna de la catalanidad. Un día del mes de abril de 1990 visitaron Capmany y, en la parada de autobús, se encontraron con el vecino del pueblo, Francisco Serra Oliveres, y éste les habló de la *Vinyassa*. Fueron a verla, les gustó y entonces hablaron con Reinhard Gorka con quien llegaron a un acuerdo de compra del terreno.

Al año siguiente, otro "catalán de México", Enric Nort, propietario en México de una fábrica téxtil y también dedicado al mundo del turismo, visitó a Pau y Stephie y decidieron hacerse una casa uno al lado del otro. Pau poco lo pudo disfrutar, ya que murió a principios del 2003 en un viaje a México.

Final de la historia

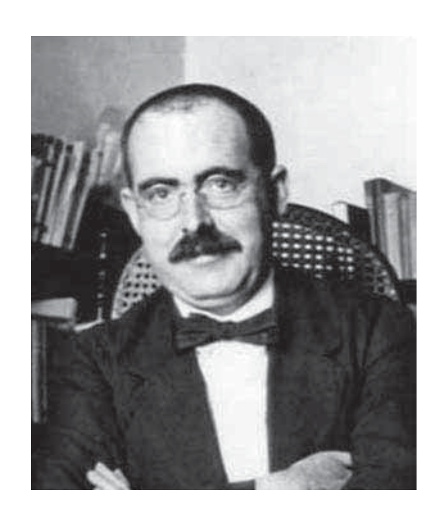
continua en la página siguiente

Ribera i Salvans, Josep

(Terrassa, Vallès Oriental, 1932). Químico y promotor cultural. Hijo de Ignacio Ribera y Vilaseca. Al exiliarse su padre en 1939, permaneció en Terrassa con sus tíos y abuelos. Estudió el primer curso de ingeniero químico y en 1947 embarcó hacia México para reunirse con su padre. Entre 1951 y 1955 reanudó sus estudios de la carrera de ingeniero químico en la Universidad Nacional Autónoma de México. Asimismo se incorporó a las actividades del *Orfeó Català de Mèxic*. Fue miembro fundador de la *Juventut de l'Orfeó Català* (JOC) y de su órgano, la revista *Sembra* y miembro del Grupo Excursionista. Presidió l'*Orfeó Català* del año 1980 al 1983. Profesionalmente trabajó como gerente en la compañía Artefactos de Hule, Ebonita y Plástico. Después en la empresa química multinacional Du Pont (1959) y se especializó en tecnología de elastómeros. Posteriormente fue nombrado director general de Colorquim, del grupo Du Pont (1989) hasta su jubilación. Fue uno de los fundadores del Grupo Hulero Mexicano. Colaboró en *La Nova Revista* y *Pont Blau*, de México, y publicó el libro *Sense paraules* (México, 1960), versos tiernos, evocadores y nostálgicos.

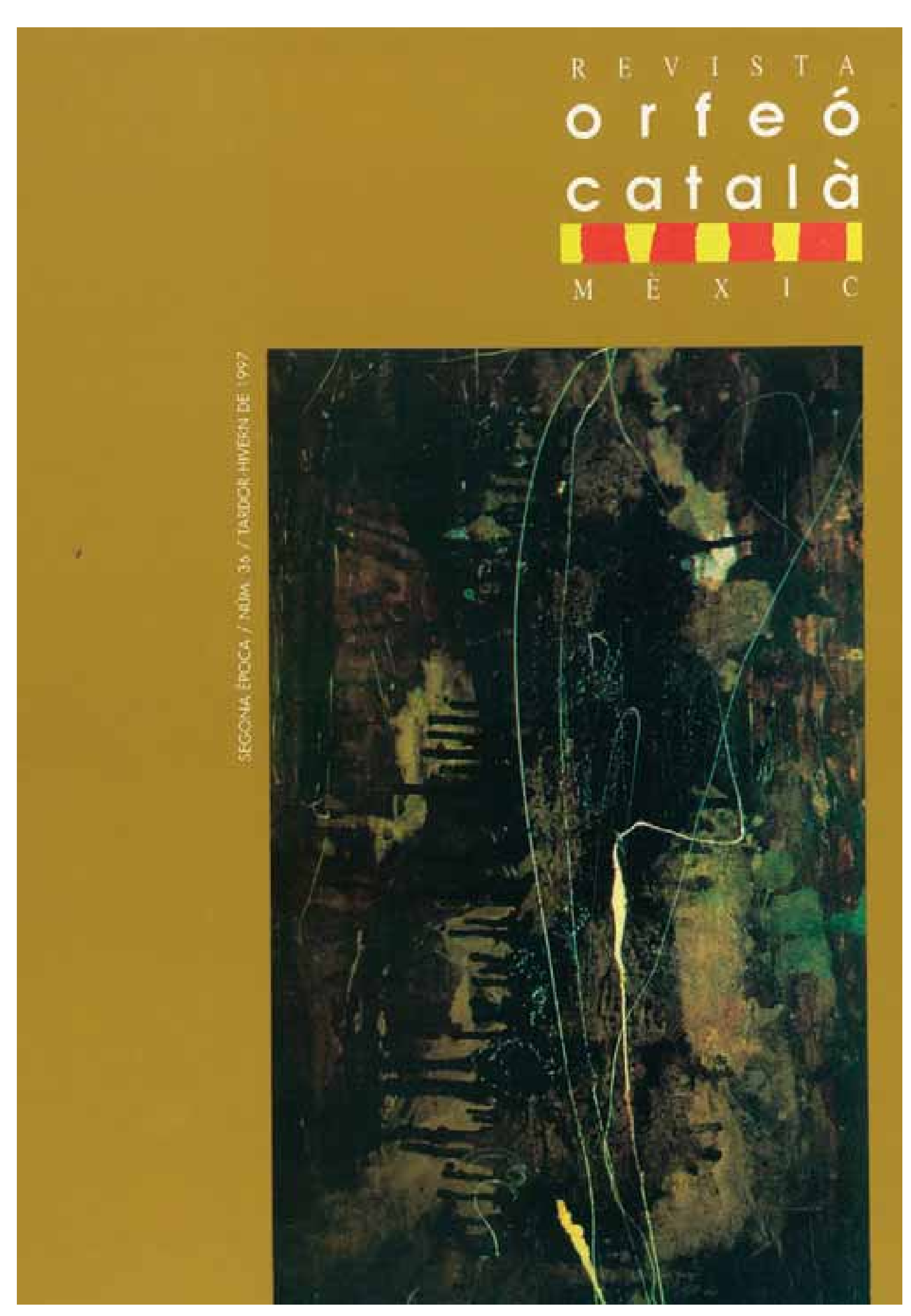

Ruiz i Ponsetí, Estalisnau

(Maó, Menorca, 1889 - México, DF, 1967). Político, profesor y editor. Cursó estudios de ciencias exactas en la Universidad de Barcelona, donde en 1913 se doctoró, y en la Escuela de Ingenieros Industriales (1915). Fue profesor en la Universidad de Barcelona (1912-1914) y también en la Escuela Industrial. Ocupó cargos importantes en diversas empresas y tradujo o corrigió obras técnicas. Fue director de la Escuela Industrial (1936) y de la Escuela del Trabajo de Barcelona (1937). Dirigente de la Unión Socialista de Catalunya y del Partido Socialista Unificado de Catalunya, fue diputado en el Parlamento de Catalunya (1932-1939), vocal del Consejo de Economía de Catalunya (1936-1939), y subsecretario de Economía de la Generalitat (1937-1939).

Durante la guerra civil dió varias conferencias, algunas de las cuales fueron publicadas. En 1939 emigró a México y creó escuelas y museos o dirigió y administró empresas editoriales como UTEHA, desde donde ayudó a decenas de intelectuales catalanes y españoles exiliados.

Fue padre de seis hijos.

Portada de la revista de l'*Orfeó Català de Mèxic*.

La nevada del 1992, en la *Vinyassa*.

1993. Pau Ruiz en Capmany.

2016. Las casas de Pau Ruiz y Enric Nort en la *Vinyassa*.

2016. La casa de Pau y Stephie en la *Vinyassa*.

Esta historia no la hubiera podido vivir si, cuando Ángel al pedirme las imágenes, hubiéramos llegado a un acuerdo económico.

Conclusión: En la vida no todo es el dinero y, cuando pasan anécdotas como la que os he contado, uno se da cuenta que la vida es agradecida si das, ya que el retorno siempre es más de lo que uno mismo pueda imaginar.

A lo largo de los años he visitado diversas salas de cine antiguas, donde he podido recuperar numeroso material almacenado el cual ha sido de gran ayuda para realizar el archivo de cine.

Interesados en contactar con

http://archivocine.com/index.php/contacto

Coleccionar no es comprar o vender,
es crear memoria

